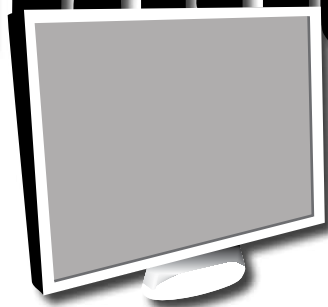

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

FIREFOX Z UMETNO INTELIGENCO, A S STIKALOM ZA IZKLOP

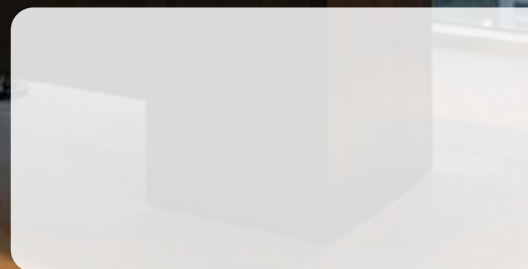
št. 3/XXXI
12. februar 2026

PODJETJA SO HITREJŠA, PAMETNEJŠA IN BOLJ ODPORNA

Premium
naročnine za
WhatsApp
in Instagram

Kaj je novo
Googlovo orodje
Project Genie?

Tesla bo leta 2026
ukinila Model S in
Model X

Chrome z novo
funkcijo samodejnega
brskanja

Microsoft razkril
UI pospeševalnik
Maia 200

Prihaja
naslednji Xbox
leta 2027?

Optimizirana zmogljivost v vsakem formatu

Naj se tehnologija prilagodi vašemu tempu, ne obratno. V podjetju E-misija d.o.o. vam nudimo celovit spekter rešitev, od diskretnih Mini in SFF sistemov, ki skoraj neopazno izginejo v vašem delovnem okolju, do prilagodljivih Tower ohišij za tiste, ki želijo sistem po svoji meri, ter izjemno zmogljivih delovnih postaj za najzahtevnejše projekte. Obiščite nas in si s pomočjo naših strokovnjakov zagotovite računalniško opremo, ki bo zanesljivo kos prav vsaki vaši nalogi, ne glede na njeno zahtevnost ali specifične potrebe.

Lenovo Tiny 50q G5 ThinkCentre neo

13B9001QZY

Procesor: Intel® Core™ Ultra 5 210H

Pomnilnik: 16GB DDR5

Disk SSD: 512GB NVMe PCIe 4.0

Grafika: Intel® Graphics

Windows 11 Pro

873,⁶⁰

Dell SFF Optiplex 7020

5TDH0

Procesor: Intel® Core™ i5 14500

Pomnilnik: 32GB DDR5

Disk SSD: 512GB NVMe PCIe 4.0

Grafika: Intel® UHD 770

Windows 11 Pro

936,³⁰

HP Tower Z2 G1i

A40NJET

Procesor: Intel® Core™ Ultra 7 265

Pomnilnik: 32GB DDR5

Disk SSD: 1TB NVMe PCIe 4.0

Grafika: nVidia RTX A1000 8GB GDDR6

Windows 11 Pro

2.093,⁰⁰

Povezava do celotne ponudbe:

Pridržujemo si pravico do spremembe cen, ki veljajo do razprodaje zalog. Cene vsebujejo DDV. Nekatere slike so simbolične, za morebitne napake ne odgovarjamo. Kupite lahko tudi na obroke z NLB Buy&Go in Leanpay.

Tesla bo leta 2026 ukinila Model S in Model X

Podjetje Tesla bo v drugem četrtletju leta 2026 prenehalo s proizvodnjo avtomobilov Model S in Model X, je med klicem z vlagatelji razkril izvršni direktor Elon Musk. Predhodnih napovedi ukinitve proizvodnje ni bilo, zato je nenaden konec proizvodnje dveh Teslinih električnih vozil marsikoga presenetil.

Musk je pojasnil, da je glavni razlog za ukinitve programov sprostitev proizvodnih zmogljivosti v Teslini tovarni v Fremontu, kjer nameravajo dati prednost proizvodnji humanoidnega robota Optimus. To je doslej najjasnejši pokazatelj Muskove ambicije, da Teslo preoblikuje iz avtomobilskega proizvajalca v vodilno podjetje na področju umetne inteligence in robotike.

»Čas je, da avtomobiloma Model S in Model X zagotovimo časten zaključek, saj se pomikamo v prihodnost, ki temelji na avtonomiji,« je dejal Musk. »Če razmišljate o nakupu modela S ali X, je zdaj pravi trenutek za naročilo.«

Model S je Teslina luksuzna limuzina, ki je na trg prišla leta 2012, medtem ko je Model X, športni terenec z značilnimi dviznimi vrati, sledil leta 2015. Prodaja obeh modelov že dalj časa upada, saj se je podjetje osredotočilo na množični trg z avtomobiloma Model 3 in Model Y.

Leta 2025 je Tesla prodala 50.850 vozil v kategoriji »drugi modeli«, kamor sodijo Model S, Model X in Cybertruck, kar pomeni 40,2-% padec prodaje v primerjavi s prejšnjim letom.

Musk že nekaj časa poskuša Teslo preusmeriti iz klasičnega avtomobilskega podjetja v proizvajalca samovozečih vozil in humanoidnih robotov. Prehod pa ne poteka brez težav – Tesla je v četrtem četrtletju poročala o kar 61-% padcu dobička.

Chrome z novo funkcijo »samodejnega brskanja«

Google uvaja novo funkcijo samodejnega brskanja v brskalniku Chrome, ki lahko v vašem imenu izvaja večstopenjske naloge. Zmogljivost, ki jo poganja Gemini, bo sprva na voljo naročnikom paketov Google AI Pro in Ultra v ZDA, omogočala pa bo raziskovanje cen hotelov in letov, naročanje terminov, izpolnjevanje spletnih obrazcev, upravljanje naročnin in še več.

Posodobitev predstavlja nadaljnjo širitev vloge Geminija v Chromu. Ta je sprva deloval kot pomočnik za odgovarjanje na vprašanja in povzemanje vsebine spletnih strani, ki jih berete. Kasneje je Google dodal primerjavo izdelkov med več zavihki, priklic že obiskanih strani iz zgodovine brskanja ter nakazal, da bo Gemini sposoben opravljati tudi »zamudna opravila«.

Po navedbah Googla lahko Gemini pri uporabi funkcije samodejnega brskanja prepozna dekorativne elemente na fotografiji, poišče podobne izdelke na spletu, jih doda v košarico, uporabi kode za popust in hkrati ostane znotraj vašega proračuna. Če naloga zahteva prijavo v uporabniški račun, lahko uporabi tudi upravitelja gesel v brskalniku. Ob tej spremembi je Google premaknil Gemini v Chromu iz pojavnega okna v stranski panel, zasidran na desni strani zaslona. Ta zdaj podpira integracije z Gmailom, Koledarjem, Zemljevidi, Google Shoppingom in aplikacijo Google Flights za vse uporabnike, kar Geminiju omogoča dostop do podatkov iz različnih aplikacij ter izvajanje dejanj znotraj njih.

»Če se na primer odpravljate na konferenco in morate rezervirati let, lahko Gemini poišče staro e-pošto s podrobnostmi dogodka, uporabi kontekst iz storitve Google Flights za priporočila ter kasneje pripravi e-pošto sodelavcem z informacijo o času vašega prihoda,« navaja Google.

Za urejanje slik na zaslonu Gemini v Chromu uporablja orodje Nano Banana. To Googlevo orodje za generiranje in urejanje slik z umetno inteligenco je zdaj vključeno v nov stranski panel in omogoča urejanje slik neposredno v oknu brskalnika s pomočjo besedilnih ukazov. Funkcija bo na voljo vsem uporabnikom Geminija v Chromu. Google ima za Gemini v Chromu v prihodnje še več načrtov, saj želi konkurirati ostalim »agentnim« brskalnikom, kot sta Atlas podjetja OpenAI in Comet

podjetja Perplexity. Funkcija »osebne inteligence«, ki je trenutno na voljo kot izbirna možnost v aplikaciji Gemini, omogoča sklicevanje na pretekle pogovore ter analizo podatkov iz Gmaila, Koledarja, Fotografij in zgodovine iskanja. Google napoveduje, da bo to funkcijo v »prihodnjih mesecih« pripeljal tudi v Chrome.

Windows 11 dosegel milijardo uporabnikov hitreje kot Windows 10

Windows 11 ima zdaj že milijardo uporabnikov. Microsoft je ta pomemben mejnik dosegel v zadnjem prazničnem četrtletju leta 2025, kar pomeni, da je Windows 11 do milijarde uporabnikov prišel hitreje kot Windows 10, ki je za to potreboval skoraj šest let.

»Windows je dosegel velik mejnik – 1 milijardo uporabnikov sistema Windows 11,« je med predstavitvijo poslovnih rezultatov za drugo fiskalno četrtletje 2026 povedal izvršni direktor Microsofta Satya Nadella. »To predstavlja več kot 45-% rast na letni ravni.« Rast števila uporabnikov sistema Windows 11 v zadnjem četrtletju je povezana tudi z zaključkom podpore za Windows 10, kar je hkrati prispevalo k višjim Microsoftovim prihodkom iz prodaje OEM licenc za Windows.

Zanimivo je, da je Windows 11 do mejnika ene milijarde uporabnikov prišel v 1.576 dneh, kar je manj od 1.706 dni, kolikor jih je za enak dosežek potreboval Windows 10.

Novo zavezništvo med Epic Games in Googlom sproža dvome

V večletni sodni bitki med Epic Games in Googlom se je pojavil nepričakovan zasuk – novo strateško partnerstvo med obema podjetjema, ki bi lahko vplivalo na pogoje poravnave. Med sodnim zaslišanjem v San Franciscu je okrožni sodnik James Donato izrazil pomisleke, da bi poslovni dogovor, ki vključuje Unreal Engine,

Fortnite in promocijo Androida, lahko vplival na odločnost podjetja Epic Games pri izvajanju pritiska za sistemske spremembe na platformi Android. Dogovor, katerega podrobnosti ostajajo večinoma zaupne, naj bi zajemal skupni razvoj izdelkov, skupni marketing in partnerske pobude. Sodnik Donato je opozoril, da bi utegnili partnerstvo pomeniti, da bo Epic pomagal Google pri promociji Androida, Google pa bo pridobil tudi dostop do ključne Epicove tehnologije. Tim Sweeney, izvršni direktor Epic Games, je sicer potrdil, da gre za novo obliko sodelovanja, povezano tudi z metavesoljem, kar je po njegovih besedah sopomenka za ekosistem Fortnite, in ni povezano z Metinim metavesoljem.

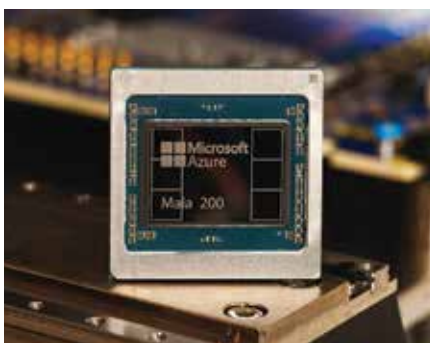
Med razpravo je prišlo na dan tudi nekaj konkretnih števil. Sodnik Donato je omenil, da naj bi Epic v sklopu dogovora za Googleve storitve v šestih letih porabil 800 milijonov dolarjev. To naj bi predstavljalo premik v poslovni strategiji, saj je podjetje v preteklih letih aktivno zavračalo uporabo Googlevih rešitev. Sweeney je poudaril, da ne gre za razvoj skupnega izdelka, temveč za vzporedne projekte obeh podjetij. Dogovor naj Epicu ne bi prinesel nobene posebne obravnave na Androidu.

Sodnik je bil še posebej pozoren na vprašanje poštenosti. Ali gre morda za »roka roko umij« partnerstvo, ki bi zmanjšalo Epicovo pripravljenost zahtevati širše koristi za druge razvijalce?

Trenutno se Epic zavzema za poravnavo, ki bi Googlu naložila nižje provizije v trgovini Play in omogočila lažjo namestitev alternativnih trgovin. Sweeney je vse očitke o morebitni podkupljivosti odločno zanikal. »Ne vidim ničesar spornega v tem, da Epic plačuje Googlu, če to vodi do bolj konkurenčnega trga, kot ga Google trenutno dopušča,« je dejal. Po njegovih besedah naj bi šlo celo za prenos vrednosti od Epica h Googlu, ne obratno.

Zdi se, da sta poslovni dogovor in poravnava tesno povezana, kar je potrdil tudi Sweeney. Čeprav konkretni pogoji še niso dorečeni, pričakuje, da bodo sklenjeni v okviru celotne rešitve spora. Sodnik Donato ostaja previden in bo moral oceniti, ali nova naveza morda ruši temeljno načelo enakega dostopa za vse razvijalce.

Microsoft razkril UI pospeševalnik Maia 200

Microsoft je uradno napovedal naslednika svojega prvega interno razvitega čipa za umetno inteligenco, Maia 200, ki naj bi predstavljal pomemben preskok v računski zmogljivosti in energetski učinkovitosti. Novi čip, zgrajen na 3-nanometriškem proizvodnem procesu podjetja TSMC, vsebuje več kot 100 milijard tranzistorjev in je zasnovan za obdelavo največjih modelov UI, vključno z najnovejšimi različicami GPT. Maia 200 po navedbah Microsofta dosega tri-

krat večjo FP4 zmogljivost kot Amazonov Trainium 3, ter v FP8 operacijah presega Googleov sedmi generacijski TPU (Googleov lastni UI-pospeševalnik). To je precejšnja sprememba retorike v primerjavi z letom 2023, ko je podjetje ob predstavitvi čipa Maia 100 še previdno zavračalo neposredne primerjave s konkurenco.

Scott Guthrie, izvršni podpredsednik za Microsoftovo oblako in UI divizijo, poudarja, da Maia 200 brez težav poganja najzahtevnejše modele, vključno z GPT-5.2, ki ga bo Microsoft uporabljal v svojih storitvah Microsoft Foundry in 365 Copilot. Po njegovih besedah gre tudi za najbolj učinkovit sistem za izvajanje modelov UI, ki so ga do zdaj uporabili, s 30 % boljšim razmerjem zmogljivosti glede na ceno v primerjavi z najnovejšo strojno opremo, ki jo trenutno uporabljajo v oblaku Azure. Microsoft je prvič pripravljen neposredno primerjati svoje čipe z Amazonovimi in Googlevimi, kar kaže na večje samozaupanje v lastne razvojne zmogljivosti. Medtem Amazon že razvija Trainium4 s podporo za NVLink 6 in Nvidia MGX arhitekturo, Google pa dela na naslednji generaciji TPU čipov.

Čip Maia 200 bo najprej na voljo Microsoftovi ekipi za superinteligenco, nato pa tudi izbranim raziskovalcem, razvijalcem in projektom odprte kode v obliki predogleda razvojnega paketa (SDK). Prva namestitev bo potekala v podatkovnem centru Azure v regiji "US Central", širše uvažanje po drugih regijah je načrtovano v prihodnjih mesecih.

Nvidia prevzema pobudo: Arm prenosniki z novim čipom N1

Na trgu prenosnikov z operacijskim sistemom Windows se, ko govorimo o procesorjih, že desetletja izmenjujeta Intel in AMD. Nista pa brez konkurence. Qualcomm se je prebudil, MediaTek opremlja cenejše računalnike Chromebo-

MojeDelo.com
UGLEDNI DELODAJALEC 2025

NAGRADNA IGRA
Apple iPhone 17
Slušalke JBL T710BT
Ročna ura Zlatarne Celje
Nahrbnik za računalnik

SODELUJ NA: raziskava.si

Delovna mesta za vas.

Iščemo Q/A Inženirja za
testiranje
Ljubljana

Skrbnik ključnih naročnikov
Škofja Loka

Projektni vodja v
inženiringu (m/ž)
Bled

Razvojni inženir računalništva/
elektrotehnike (m/ž)
Grosuplje

Inženir za kibernetsko varnost
(Cybersecurity) (m/ž)
Ljubljana

Strokovnjak za digitalne
pogovorne sisteme (AI)
Ljubljana

ok, kmalu pa naj bi tudi Nvidia začela z dobavo računalnikov z lastnim čipom. Nvidia naj bi še pred koncem poletja predstavila svoje prve samostojne procesorje za prenosnike z operacijskim sistemom Windows, imenovane N1 in N1X, ki temeljijo na arhitekturi Arm. Gre za t. i. rešitve sistem na čipu (SoC), ki ne potrebujejo več kombinacije Intelovega procesorja in grafike Nvidie, temveč vse komponente združujejo v eni rešitvi.

Kot razkrivajo podatki, ki so v javnost pricurljali prek uporabnika Huang514613 na omrežju X, je Lenovo že pripravil šest različnih modelov, ki bodo temeljili na čipih N1 in N1X. Med njimi najdemo modele Ideapad Slim 5 (v 14- in 16-palčni

različici), Yoga Pro 7 (v dveh konfiguracijah) in tudi Yoga 9 2-v-1. A še bolj zanimivo je, da se med temi modeli nahaja tudi 15-palčni Legion 7, ki je gaming prenosnik, kar potrjuje, da Nvidia cilja tudi na gamerski segment.

Pristopnost modela Legion 7 15N1X11 je bila za beležena celo na spletni strani Lenova za nadzorni program Legion Space. Dodatno verodostojnost dajejo javno dostopni vpisi za interno testno okolje Nvidia N1X Portal, ki kažejo na naprednejšo fazo razvoja.

Lenovo pa ni edini. Tudi Dell pripravlja svoj prenosnik Alienware, ki bo temeljil na istem čipu, prav tako bo verjetno vgrajen tudi v novi model iz serije XPS. Čeprav zmogljivosti čipov N1 in N1X še niso uradno znane, je nedavna objava rezultatov na Geekbenchu nakazala, da bi lahko imel N1X kar 20 procesorskih jeder in grafični potencial primerljiv z namizno različico RTX 5070. Nvidia ima sicer dolgo zgodovino sodelovanja pri Arm napravah. Spomnimo se čipov Tegra v napravah Nintendo Switch, Surface RT in Shield TV. Tokrat pa gre za resno ofenzivo na PC trg, kjer prvič vidimo Nvidio kot glavnega akterja na področju Windows prenosnikov.

Če bodo te naprave dosegle dobro razmerje med ceno in zmogljivostjo, bi lahko temeljito premešale razmerja moči na trgu prenosnikov, ki ga dolgo ni nihče zares izzval.

Google pristal na poravnavo v zvezi z zvočnimi posnetki

Google bo uporabnikom svojih storitev v ZDA izplačal več milijonov dolarjev. Pristal je namreč na predlagano poravnavo v višini 68 milijonov dolarjev zaradi skupinske tožbe, ki se nanaša na nepooblaščen zvočne posnetke, zajete prek Googlovih naprav. Gre za primere, ko je bil Google Pomočnik (Assistant) nenamerno aktiviran, ne da bi uporabniki izgovorili njegov sprožilni ukaz "Hey Google" ali "Ok Google".

Afera je prvič izbruhnila leta 2019, ko je belgijski medij VRT NWS razkril, da so zvočne posnetke pri Googlu analizirali uslužbenci, ki so tako lahko slišali osebne podatke in zasebne pogovore uporabnikov, vključno s posnetki otrok, ki Po-

TopSolid

BREZPLAČNA DOBAVA PROGRAMSKE OPREME ZA IZOBRAŽEVALNE USTANOVE
IN POSAMEZNIKE, KI SO VKLJUČENI V IZOBRAŽEVALNE PROCESSE IN DIPLOMANTE.

Več informacij na csi@siol.net

- TopSolid Wood Cam - oblikovanje interierjev in izdelava na lesno obdelovalnih centrih
- TopSolid'Pdm - tehnični podatki od načrtovanja do metodoloških oddelkov
- TopSolid'PartCosting - modul za kreiranje naročniških ocen stroškov
- TopSolid'Erp - popolna sledljivost upravljalnih tokov
- TopSolid'Design - hitro in natančno oblikovanje komponent in mehanizmov
- TopSolid'Cam - napredno programiranje komponent pri rezkanju, struženju, vijačni obdelavi
- TopSolid'ShopFloor - poglobljeno upravljanje proizvodne hale
- TopSolid'CamOperator - vizualizacija, simulacija in nadzor zaporedij obdelave
- TopSolid'CamSimul - optimizacija proizvodnih časov in varnost programiranja
- TopSolid'Inspection - podpora oddelku za kakovost, izdelava podrobnih poročil

T: 041 793 374 • CSI,d.o.o, Vodnikova 8, Ljubljana
• csi@siol.net • www.topsolid.com •

močnika sploh niso smeli uporabljati. Po poročanju Reutersa so novi sodni dokumenti potrdili, da je Google pripravljen poravnati tožbo, čeprav uradno ne priznava nobene kršitve ali zlorabe podatkov.

Tožniki so Googlu očitali, da je med t. i. »lažnimi aktivacijami« namerno in nezakonito beležil zasebno komunikacijo brez dovoljenja, pri tem pa naj bi bili podatki celo posredovani tretjim osebam za namen ciljnega oglaševanja. Google je te obtožbe zavrnil, a se je, podobno kot Apple, raje odločil za poravnavo. Apple je podobno tožbo zaradi zvočnih posnetkov prek glasovne pomočnice Siri poravnal že januarja 2025, in sicer v višini 95 milijonov ameriških dolarjev.

Če bo poravnava potrjena na sodišču, bodo do izplačila upravičeni vsi uporabniki, katerih Google računi so bili povezani z napravami z naprej nameščenim Google Pomočnikom – od telefonov Pixel in zvočnikov Google Home, do pametnih zaslonov Nest Hub. Nadomestila bodo znašala od 18 do 56 dolarjev za uporabnike, ki so take naprave kupili; tisti, ki so Asistenta uporabljali ali živeli v gospodinjstvu z napravo, ki je zajela nezakonit posnetek, pa bodo upravičeni do odškodnine med 2 in 10 dolarji.

Premium naročnine za WhatsApp in Instagram

V prihodnjih mesecih bo podjetje Meta, ki je lastnik Facebooka, Instagrama in WhatsAppa, začelo s preizkušanjem novih naročniških paketov. Uporabnikom bodo ponudili razširjene zmožnosti umetne inteligence in dodatne funkcije. Kot poroča TechCrunch, naj bi bile te plačljive nadgradnje namenjene uporabnikom, ki želijo več nadzora nad tem, kako delijo vsebine in vzpostavljajo stike, obenem pa naj bi izboljšale njihovo produktivnost in ustvarjalnost.

Temeljne funkcionalnosti Instagrama, Facebooka in WhatsAppa bodo še naprej brezplačne,

naročnine pa bodo ločene od storitve Meta Verified, ki je bila predstavljena leta 2023 in vključuje modro značko za preverjene uporabnike. Meta bo testirala različne kombinacije naročniških funkcij za vsako aplikacijo posebej, pri čemer bo vsaka prinesla svoj nabor ekskluzivnih možnosti. Cenovni modeli še niso znani.

Ena od funkcij, ki naj bi jih vključevale nove naročnine, je Vibes – sistem za ustvarjanje kratkih videov z umetno inteligenco, ki je bil v aplikaciji Meta AI brezplačen od septembra 2025. Po novem pa bo Meta prešla na model »freemium«, pri katerem bodo nekatere možnosti ustvarjanja videov dostopne le naročnikom. V pakete bo vključen tudi Manus, zbirka generativnih UI agentov, ki jih je Meta decembra kupila za približno 2 milijardi dolarjev. Manus bo integriran v aplikacije Mete, a bo hkrati še naprej na voljo podjetjem kot samostojna naročniška storitev.

Znani žvižgač Alessandro Paluzzi je na Instagramu že odkril sledi prihajajoče integracije Manus AI, vključno s kratkim opisom »raziskuj, ustvarjaj in gradi z Manusom«. Med funkcijami, ki naj bi jih prinesel Premium Instagram, omenjajo možnost neomejenega ustvarjanja seznamov občin, seznam oseb, ki jim sledite, a vas ne sledijo nazaj, ter ogled zgodb brez obveščanja njihovega avtorja. Kaj natančno bosta prinesli plačljivi verziji Facebooka in WhatsAppa, za zdaj še ni jasno. Zdi se, da Meta s temi paketi poskuša nadoknaditi milijardne vložke v razvoj umetne

inteligence. Medtem ko konkurenti, kot so OpenAI, Google in Anthropic, zaračunavajo dostop do svojih modelov, je Meta družina UI modelov LLaMA ostala odprtokodna in brezplačna. Uporabniki se bodo morali kmalu vprašati, ali so napredne UI funkcije za družbena omrežja dovolj dober razlog za plačilo mesečnih naročin.

Firefox z umetno inteligenco, a s stikalom za izklop

Številna podjetja skoraj prisilno vgrajujejo umetno inteligenco v svoje spletne brskalnike, Mozilla pa je ubrala nekoliko drugačno pot. Z najnovejšo posodobitvijo, ki bo na voljo 24. februarja, bo Firefox v nastavitvah dobil posebno možnost »AI control«. Pravzaprav bo šlo za stikalo, ki bo uporabnikom omogočalo popoln nadzor nad vsemi funkcijami umetne inteligence v brskalniku. Uporabniki bodo lahko selektivno vklapljal ali izklapljal posamezne UI funkcije, kot so vgrajen klepetalni robot, prevodi, pametne predloge za razvrščanje zavirkov ter UI generirani povzetki vsebine. Če boste želeli, boste lahko vse izklaplili z enim samim klikom. Posodobitev bo omogočila tudi nadzor nad tem, ali bo Firefox uporabljal umetno inteligenco za generiranje nadomestnega besedila v PDF-jih in izpis ključnih informacij v predogledih povezav.

Gre za odziv na kritike, ki so se pojavile po tem, ko je Mozilla začela uvajati nove UI funkcije, med njimi tudi »shake to summarize«, ki uporabnikom iPhoneov omogoča povzetek članka s tresenjem naprave. Na poti je tudi tako imenovano »UI okno«, izbirno uporabniško okolje z asistenco umetne inteligence. Anthony Enzor-DeMeo, generalni direktor Mozille, je decembra obljubil tako imenovani UI »kill switch«, potem ko so nekateri uporabniki izrazili nezadovoljstvo nad usmeritvijo Firefoxa na pot umetne inteligence. »Pomembno je, da damo uporabnikom izbiro.

Enaa.com - Gambit trade d.o.o., Savska cesta 3a, Ljubljana

Zaupanje gradimo z dokazovanjem, da mislimo resno,« je zapisal. Tudi Ajit Varma, podpredsednik Firefoxa za produkte, poudarja pomen raznolikih potreb uporabnikov: »UI spreminja splet. Nekateri si ne želijo imeti z njo nič, drugi iščejo orodja, ki so resnično uporabna. Z UI nastavitvami želimo omogočiti svobodo izbire – kar je bilo vedno v središču Firefoxa.«

Prihaja naslednji Xbox leta 2027?

Čeprav Microsoft uradno še ni objavil datuma izida naslednje generacije igralne konzole Xbox, pa je AMD razkril zanimivo informacijo, ki močno namiguje na leto 2027 kot leto preloma. Na

nedavni seji o finančnih rezultatih je izvršna direktorica AMD-ja Lisa Su potrdila, da razvoj naslednje konzole Xbox, ki bo temeljila na njihovem čipu, »dobro napreduje« in da so pripravljene podpreti lansiranje že leta 2027.

Gre za nadaljevanje večletnega strateškega partnerstva med Microsoftom in AMD-jem, ki ga je podjetje uradno napovedalo že lani. V okviru sodelovanja si podjetji delita znanje pri razvoju silicijevih komponent za različne naprave, med njimi tudi naslednjo generacijo Xbox konzol. To vključuje tako naprave za dnevno sobo kot tudi prenosne naprave, kar dodatno potrjuje govoriče o hibridni zasnovi prihajajoče konzole.

Microsoft v zadnjih mesecih precej odločno namiguje, da bo prihodnji Xbox drugačen od sedanjih generacij. Predsednica Xboxa Sarah Bond je že jeseni 2025 dejala, da bo naslednji Xbox predstavljal »največji tehnični preskok do zdaj« in da bo šlo za »izjemno premijsko, skrbno izbrano izkušnjo.« Ena izmed ključnih usmeritev naj bi bila prav združevanje sveta konzol in osebnih računalnikov. Razvoj prenosne konzole Xbox Ally (odgovor na Steam Deck podjetja Valve) naj bi bil zgolj uvod v to preobrazbo.

Po nekaterih informacijah, ki so pricurljale v javnost med sodnim sporom med FTC-jem in Microsoftom, je bil prvotno načrtovani datum izida naslednje konzole Xbox leto 2028. A čeprav ti načrti

več ne odražajo trenutnega časovnega okvira, se zdi, da so razvoj pospešili in bo nova konzola pripravljena leto prej. Microsoft in AMD sodelujeta tudi pri razvoju naslednje generacije strežnikov za Xbox Cloud Gaming. To pomeni, da bo prihajajoča platforma zagotovo močno integrirana z oblaknim igranjem, kar bi uporabnikom omogočilo igranje na različnih napravah brez potrebe po lokalni strojni opreml najvišjega razreda.

Raspberry Pi ponovno zvišuje cene

Po decembrski podražitvi zdaj Raspberry Pi znova dviguje cene svojih priljubljenih enoploščnih računalnikov. Direktor podjetja Eben Upton je v

MojeUre

Priljubljena slovenska aplikacija za

evidentiranje delovnega časa

Hitro. Preprosto. Učinkovito.

IZKORISTITE BREZPLAČEN PREIZKUS!

www.MojeUre.si

info@mojeure.si

05 90 64 200

031 609 769

objavi pojasnil, da so se cene nekaterih komponent v zadnjem četrtnetju več kot podvojile, kar je podjetje prisililo v nov cenovni prilagoditveni val. »Zaradi višjih stroškov sestavnih delov moramo znova zvišati cene, kar bo vplivalo na vse izdelke Raspberry Pi 4 in 5 ter Compute Module 4 in 5 z vsaj 2 GB pomnilnika,« je zapisal Upton.

Raspberry Pi je že decembra zvišal cene posameznih modelov za od 5 do 20 dolarjev, odvisno od količine pomnilnika. Največjo spremembo je doživel Compute Module 5 s 16 GB RAM-a, katerega cena je takrat poskočila za 20 dolarjev. Z novo napovedjo se bodo cene zvišale: za modele z 2 GB pomnilnika za dodatnih 10 dolarjev, za modele s 4 GB za 15 dolarjev, za modele z 8 GB za 30 dolarjev, za modele s 16 GB za kar 60 dolarjev.

Zanimivo je, da cene najcenejših modelov ostajajo nespremenjene. Tako za Raspberry Pi 5 z 1 GB RAM-a, ki je izšel pred dvema mesecema, kot tudi za Raspberry Pi 4 z 1 GB RAM-a in Raspberry Pi 400 (vse-v-enem računalnik) ter za starejše modele, kot sta Raspberry Pi 3 in Zero.

Razlog? Po besedah Uptona ima podjetje še vedno »večletne zaloge pomnilnika LPDDR2, ki ga ti starejši modeli uporabljajo, zato ni potrebe po cenovni korekciji.«

Čeprav se trenutno zdi, da so podražitve neizogibne, Upton ostaja previdno optimističen. »Leto 2026 bo po vsej verjetnosti za pomnilniške

cene znova zahtevno, vendar verjamemo, da gre za začasno situacijo. Upamo, da bomo lahko te podražitve v prihodnosti odpravili.«

SpaceX in xAI združena v najvrednejše zasebno podjetje na svetu

Podjetje SpaceX je objavilo, da je prevzelo xAI, UI podjetje Elona Muska. Združitev dveh njegovih tehnoloških imperijev pomeni novo poglavje, ali kot je sam zapisal na spletni strani SpaceX: »To ni le naslednje poglavje, temveč nova knjiga naše skupne misije.«

Z združitvijo nastaja največje zasebno podjetje na svetu s skupno vrednostjo okoli 1,03 bilijona dolarjev. SpaceX je bil konec leta 2025 ocenjen na 800 milijard dolarjev, xAI pa je januarja letos dosegel vrednotenje 230 milijard dolarjev.

Prevzem lahko razumemo kot strateški odgovor na več perečih vprašanj: potrebo po več računske moči za pogon umetne inteligence, vse večjo obremenitev zemeljskih virov ter željo po več-

ji sinergiji med tehnološkimi področji. Musk je v izjavi zapisal, da »trenutni napredek v umetni inteligenci zahteva masivne zemeljske podatkovne centre, ki porabljajo ogromne količine elektrike in hladilne opreme. Logična rešitev? Te požrešne operacije prestavimo v okolje z ogro-

mno energije in prostora – torej v vesolje.« Manj kot teden dni pred objavo združitve je SpaceX pri ameriški Zvezni komisiji za komunikacije (FCC) vložil prošnjo za izstrelitev konstelacije enega milijona satelitov. Njihov namen? Vzpostaviti mrežo solarno napajanih podatkovnih centrov v orbiti Zemlje, ki bi zadostili hitro rastočim potrebam umetne inteligence po procesni moči. Musk ocenjuje, da bo »v dveh do treh letih vesolje najcenejši način za poganjanje umetne inteligence«. Če bo ta napoved postala realnost, bomo doživeli prvo selitev digitalne infrastrukture izven planeta, kar bo neizogibno vplivalo na industrijo, energetiko in globalni internet. Elon Musk še zdaleč ni edini, ki razmišlja o ek-sponentno rastočih potrebah UI. Direktor Nvidie Jensen Huang je že lani opozoril, da bodo naslednje generacije UI modelov potrebovale do 100-krat več računske moči kot prejšnje. Po podatkih Goldman Sachs se bo poraba energije v podatkovnih centrih do leta 2030 povečala za 165 %, kar že povzroča težave.

Microsoft je v zadnjem četrtnetju leta 2025 v infrastrukturo, vključno z novimi podatkovnimi centri, vložil 37,5 milijarde dolarjev. Meta je v istem obdobju porabila več kot 22 milijard. Hkrati pa so nekateri Američani začeli poročati o občutnem dvigu svojih računov za elektriko. V regijah blizu podatkovnih centrov naj bi se stroški elektrike v zadnjih petih letih zvišali tudi za 267 %.

Waymo si je zagotovil 16 milijard za širitev flote robotaksijev

Ameriško podjetje Waymo, eden od pionirjev avtonomne mobilnosti, je objavilo, da si je zagotovilo kar 16 milijard ameriških dolarjev svežega kapitala. Sredstva bodo namenjena širitvi njihovega posla z robotaksiji v novih ameriških mestih in tudi na mednarodnih trgih. Gre za

PRIDOBITE POTRDILO

**POSTANITE
NADZORNIK!**

→ www.postaninadzornik.si

daleč največji investicijski krog v zgodovini podjetja, ki zdaj dosegajo ocenjeno tržno vrednost 126 milijard dolarjev. Waymo trenutno upravlja okoli 2.500 popolnoma avtonomnih vozil v šestih mestih po ZDA. Z novo injekcijo kapitala nameravajo v letu 2026 na svoj zemljevid dodati vsaj 20 novih mest, tako v ZDA kot v tujini. Cilj? Kupiti več vozil, razširiti podporno infrastrukturo in, kar je najbolj pomembno, dokazati, da robotaksi ni več eksperiment, ampak resen transportni produkt. Podjetje, ki deluje pod okriljem Alphabet (matičnega podjetja Google), bo denar vložilo tudi v širitev logističnega zaledja: polnilnih postaj, čistilnih in servisnih enot ter upravljanja flote na daljavo, kar so nujni sestavni deli vsakega operativnega sistema brez voznikov.

Za primerjavo, leta 2024 je Waymo zbral 5,6 milijarde dolarjev in bil takrat ocenjen na 45 milijard dolarjev. Tokratna številka priča o izjemnem zaupanju vlagateljev v prihodnost avtonomnih prevozov – kljub številnim tehničnim, pravnim in varnostnim izzivom.

Čeprav robotaksiji z odpravo voznika obljublja nižje stroške prevozov, gre za izjemno kompleksne in drage sisteme. Vozila morajo biti opremljena z naprednimi senzorji, LIDAR-ji, zmogljivimi računalniki ter sistemom za spremljanje na daljavo. Vsaka vožnja vključuje podporo operaterjev v ozadju, flota pa potrebuje redno vzdrževanje, kalibracijo in čiščenje.

Waymo je ena redkih družb, ki v ZDA dejansko že ponuja plačljive prevoze z vozili brez voznika. Amazonov Zoox še vedno izvaja brezplačne testne vožnje v omejenih območjih, medtem ko Tesla zaradi varnosti iz svojih avtonomnih testnih vozil še ni odstranila voznikov. Waymo napoveduje prihod v prestižne svetovne metropole. New York, London in Tokio so na vrhu seznama potencialnih novih trgov. Čeprav gre za ambiciozno širitev, podjetje ostaja pod drobnogledom regulatorjev.

Nedavno je ameriška Nacionalna uprava za varnost v prometu (NHTSA) odprla preiskavo zaradi incidenta, v katerem je Waymovovo vozilo v Santa Monici zblo otroka.

Hekerski napad na Notepad++

Uporabniki priljubljenega urejevalnika besedila in kode Notepad++ so bili med junijem in začetkom decembra 2025 izpostavljeni resnemu varnostnemu incidentu, pri katerem so lahko nevede prenesli zlonamerno posodobitev. Kot je razkril razvijalec aplikacije Don Ho, so bili strežniki, na katerih je bila gostovana aplikacija, kompromitirani več kot pol leta. Napad naj bi bil delo kitajske skupine, ki jo sponzorira država.

Po besedah razvijalca varnostni vdor ni prizadel same aplikacije, temveč je do kompromitacije prišlo pri zdaj že nekdanjem ponudniku gostovanja, katerega ime ostaja neznano. Tam so napadalci izvajali selektivno preusmerjanje prometa. Promet določenih ciljnih uporabnikov so preusmerili stran od uradnega strežnika na lažno različico, kjer jih je čakala zlonamerna posodobitvena datoteka.

Neodvisni varnostni strokovnjak Kevin Beaumont je pojasnil, da bi ta zlonamerna posodobitev napadalcem lahko omogočila oddaljen dostop do uporabnikove tipkovnice, s čimer bi pridobili nadzor nad napravo. Dodal je še, da so bile tarče napada izbrane zelo selektivno. Šlo naj bi za organizacije s posebnim interesom v vz-

MIS

EDICIJA 2026:

Industrijski sistemi

AI • digitalizacija • varjenje • vzdrževanje • energetika • logistika

industrijski odpadki • elektronika • avtomatizacija

14.-17. APRIL 2026 • Celjski sejem

MIS

Mednarodni industrijski sejem

Razstavljajte na sejmu
MIS 2026!

hodni Aziji in ne za množično kampanjo.

Don Ho ni razkril, kdaj je sam zaznal napad, je pa zatrdil, da je bil vsakršen dostop napadalcev dokončno prekinjen 2. decembra 2025. V najnovejši različici programa je bil posodobljen tudi mehanizem za preverjanje avtentičnosti posodobitev, da bi v prihodnje preprečili podobne incidente. Uporabniki Notepad++ naj preverijo, ali uporabljajo vsaj različico 8.8.9, ki že vsebuje varnostne popravke. Najbolj priporočljivo je, da si jo prenesejo neposredno z uradne spletne strani aplikacije, ne prek posrednikov ali avtomatiziranih orodij.

Poleg nadgradnje programa strokovnjaki priporočajo še nekaj previdnostnih ukrepov. Kevin Beaumont svetuje, naj uporabniki preverijo, ali se v ozadju izvaja sumljiv proces gup.exe (Notepad++ posodabljalnik) in naj posebej preverijo mapo TEMP, kjer bi se lahko skrivali zlonamerni datoteki update.exe ali AutoUpdater.exe.

Don Ho se je v preteklosti že znašel na radarju kitajskih oblasti. Leta 2019 je izdal posebno različico Notepad++, poimenovano Free Uyghur, s katero je opozarjal na zatiranje ujgurske manjšine na Kitajskem.

Nvidia krči proizvodnjo grafičnih kartic serije RTX 50

Mnogi so na januarskem sejmu CES 2026 pričakovali osvežitev Super za Nvidiino serijo grafičnih kartic RTX 50, vendar do predstavitve ni priš-

lo. Kot poroča The Information, so se Nvidiini vodilni decembra odločili, da novih kartic ne bodo izdali po prvotnem načrtu. Prednost so namenili čipom za umetno inteligenco, predvsem zaradi omejene dobave pomnilnika RAM. Poleg tega naj bi podjetje hkrati zmanjševalo proizvodnjo obstoječe linije igralnih grafičnih procesorjev RTX 50, ki so že zdaj zelo iskani in pri trgovcih pogosto razprodani.

Odmik od igralnih grafičnih kartic sledi rekordnim prihodkom podjetja, ki jih poganjajo predvsem čipi za umetno inteligenco. Prihodki iz podatkovnih centrov so v tretjem četrtletju poslovnega leta 2025 dosegli 51,2 milijarde dolarjev od skupno 57 milijard dolarjev prihodkov. Čeprav so se prihodki iz segmenta igranja v istem obdobju povečali za 30 odstotkov, predstavljajo precej manjši delež poslovanja kot v preteklosti.

Zamik izida različic RTX 50 Super pomeni, da Nvidia letos za zdaj ne načrtuje predstavitve nove igralne grafične kartice. To pa lahko vpliva tudi na prihodnje generacije. Po virih The Information naj bi se množična proizvodnja serije RTX 60 prvotno začela konec leta 2027, morebitne dodatne zamude pa bi jo lahko potisnile v leto 2028 ali še pozneje.

Ni pa izključeno niti, da bi lahko Nvidia časovnico novih igralnih grafičnih kartic ponovno premaknila in proizvodnjo pospešila. Toda dokler pomanjkanje pomnilnika RAM vztraja, kar dviguje cene in zamika izide številnih naprav, od pametnih telefonov do igralnih sistemov, bodo

morali tudi računalniški navdušenci na načrtovane strojne nadgradnje očitno še nekoliko počakati.

Anthropic predstavi Claude Opus 4.6

Anthropic je v objavi na blogu sporočil, da je njihov »najpametnejši model« z novo različico Claude Opus 4.6 dobil pomembno nadgradnjo. Podjetje model opisuje kot neposredno izboljšavo predhodnika, ki se bolje spopada z zahtevnimi, večstopenjskimi nalogami in že v prvem poskusu doseže raven kakovosti, bližjo končni, produkcijski uporabi. To pomeni manj popravljanja in ponavljanja pri pripravi dokumentov, preglednic in predstavitev. Model je na voljo takoj in po enaki ceni kot prejšnja različica. Po navedah podjetja posebej izstopa na področjih agentnega programiranja, uporabe orodij, iskanja in finančne analitike.

Ob tej izdaji želi Anthropic očitno razširiti navdušenje nad Claudom tudi zunaj programerskih krogov in se uveljaviti na širšem področju intelektualnega dela. Pri razvoju Opusa 4.6 so zato veliko pozornosti namenili izboljšavam pri pripravi PowerPoint predstavitev in Excel dokumentov. V blogu so izpostavili tudi Cowork, nedavno predstavljeno rešitev, ki prinaša izkušnjo Claude Code v bolj dostopni obliki za tehnično ne tako podkovane uporabnike. S tem želijo spodbuditi uporabo v raziskovanju, marketingu in drugih poslovnih okoljih.

Na področju programiranja je Anthropic poudaril, da je Opus 4.6 zasnovan za še boljše izkušnjo razvijalcev pri delu s Claude Code. Specializiran je za dolgoročne in kompleksne projekte. Razvojne naloge, ki bi običajno trajale več dni, lahko skrajša na nekaj ur, pri čemer pokrije vse – od arhitekture do postavitve v produkcijo.

Podjetje je predstavilo tudi novo funkcionalnost v raziskovalnem predogledu z imenom »agent

teams». Ta omogoča, da model v okolju Claude Code deluje podobno kot prava inženirska ekipa, kjer se delo na projektu razdeli med več agentov, od katerih vsak prevzame svoj del naloge in se usklajuje z drugimi.

Dianne Na Penn, vodja produktnega upravljanja za raziskave pri Anthropicu, je za The Verge pojasnila, da so se pri tej izdaji osredotočili na izboljšanje izkušnje z več agenti, predvsem v vidika kakovosti rezultatov in hitrosti. Hkrati so želeli model okrepiti tudi za druge vrste znanjskega dela – ne le za programiranje, temveč tudi za delo v Excelu, PowerPointu in pri iskanju informacij. Po njenih besedah gre za prvo različico modela Opus, ki v beta fazi ponuja kontekstno okno z zmogljivostjo enega milijona enot. Odzivi na Opus 4.5 so bili zelo pozitivni, zato so uporabniki kot eno ključnih želja izpostavili prav daljše kontekstno okno, ki omogoča delo z večjim številom dokumentov hkrati. Anthropic je še

navedel, da so za Opus 4.6 izvedli doslej najboljše sklop varnostnih testiranj. Nova preverjanja so vključevala ocene vpliva na dobrobit uporabnikov, zahtevnejše teste zavračanja potencialno nevarnih zahtevkov in posodobljene preizkuse, ki preverjajo, ali bi model lahko prikrito izvajal škodljiva dejanja. Za izboljšane kibernetskovarnostne sposobnosti modela so dodali tudi šest novih varnostnih preizkusov za spremljanje morebitnih zlorab.

Alphabet prvič presegel 400 milijard dolarjev letnih prihodkov

Alphabet, krovno podjetje Googla, je prvič v zgodovini presegel 400 milijard dolarjev letnih prihodkov. Mejo je podjetje razkrilo v poročilu o poslovnih rezultatih za zadnje četrtletje 2025. Ob tem je izpostavilo 15-% medletno rast, ki jo poginjajo predvsem oblačne storitve in YouTube. Po navedbah v poročilu je Googlov oblaki segment v letu 2025 dosegel letni tempo prihodkov v višini 70 milijard dolarjev, medtem ko so letni prihodki YouTubea iz oglaševanja in naročin presegli 60 milijard dolarjev. Izvršni direktor Alphabeta Sundar Pichai je vlagateljem povedal, da YouTube ostaja »platforma številka ena za pretoč-

ne vsebine», pri čemer se je skliceval na podatke družbe Nielsen. Podjetje ima zdaj tudi več kot 325 milijonov naročnikov, ki za storitve plačujejo – predvsem za Google One in YouTube Premium. Google poroča tudi o hitri rasti na področju umetne inteligence. Aplikacija Gemini je po predstavitvi modela Gemini 3 novembra preseгла 750 milijonov uporabnikov, kar pomeni povečanje za 100 milijonov. Model Gemini 3 ostaja zelo vpliven v panogi, prilagojena različica pa naj bi poganjala tudi bolj personalizirano različico Appleove pomočnice Siri.

Pichai je dodal, da je Google Search v zadnjih mesecih zabeležil več uporabe kot kadarkoli prej. Število dnevniških poizvedb v načinu AI Mode se je od uvedbe podvojilo. Google name-rava priljubljenost aplikacije Gemini in načina AI Mode izkoristiti tudi za nove funkcije, saj za obe orodji pripravlja tako imenovano agentsko za-ključevanje nakupov.

KUPUJETE ALI PRODAJATE RAČUNALNIŠKO OPREMO?

Oddajte svoj brezplačni oglas na www.racunalniske-novice.com/mali-oglas

TP-LINK TL-SX1008 8-portni 10G switch

Prodajam novi z računom in garancijo (5 letna garancija). Odlično za najzahtevnejša omrežja! Primerno za 10G NAS sisteme, strežnike, gaming, Wi-Fi 6/6E/7 dostopne ...

275,00 €

Instax mini 11 – instant fotoaparati

Kamera je lepo ohranjena, malo uporabljena in deluje brezhibno. Uporablja Instax Mini film. Ima samodejno prilagajanje osvetlitve, selfie način in vgrajeno bliskavico.

60,00 €

Apple MacBook Pro Core

i9 2.4 16 2019 5600M 32GB RAM 1TB SSD, na prodaj je izjemno malo rabljen Apple MacBook Pro »Core i9« 2.4 16» iz leta 2019 (model A2141) z ...

1.100,00 €

Prodajam Philips LED monitor

18 palčni Philips LED monitor 197E, ki ga odlikujeta odlična kakovost slike in eleganten izgled. Ločljivost 1366 x 768, TFT zaslonska plošča, format ...

40,00 €

Lenovo ThinkPad L470

Prodajam brezhibno delujoč, tovarniško obnovljen (Refurbished), laptop Lenovo ThinkPad L470. Samo resni, prosim. Procesor Intel Core i5-7200U, RAM 8GB, ...

90,00 €

Barvni laserski tiskalnik, Samsung

Prodajam multifunkcijski Samsung CLX-6260FW z napako, barvni tiskalnik, ločljivost tiskanja: do 9600 x 600 dpi, hitrost tiskanja: do 24 str./min (barvno), hitrost ...

250,00 €

Lenovo IdeaPad Slim 3

Prodajam izjemno lepo ohranjen prenosnik Lenovo IdeaPad Slim 3 15IAH8, kupljen v Big Bangu za 600 €. Laptop je bil zelo malo v uporabi, brez poškodb ali obrabe, ...

420,00 €

Shadow Of The Tomb Raider

CROFT EDITION PS4 igra - Igra je original zapakirana - Koda je še veljavna - Bonus: Slika 3 - Prevzem je možen po dogovoru

35,00 €

INTEL procesor za prenosni računalnik

- I80/2M/800 - LF80537 I7100 - FRU 42W7654 - SLA4A - Odlično ohranjen in delujoč, ...

15,00 €

Macbook Pro 16" – Apple M1 Pro

Z naprednim procesorjem Apple M1 Pro 10-core, ki deluje pri 2,1 GHz in doseže turbo frekvenco do 3,2 GHz, opremljen z 32 GB RAM-a in 1 TB SSD diskom ...

1.799,00 €

Polaroid Land Camera 1000

Prodajam vintage Polaroid Land Camera 1000 retro instant fotoaparati. Aparat je lepo ohranjen, normalen znak uporabe glede na starost, brez razpok ali poškodb ...

70,00 €

Gaming PC Microstar intel i5,

8GB RAM, Nvidia GTX 1050 Ti 4GB, SSD, prodajam Gaming PC Microstar (MSI) sestavljen iz sledečih komponent: Osnovna plošča: MSI MS-7728 H61

160,00 €

ASUS PRIME Z370-P Motherboard

INTEL Matična plošča, idealna za vse, ki iščejo zanesljivo in zmogljivo osnovno ploščo za Intel procesorje. S formatom ATX omogoča

Napajalnik ATX Excelvan 850W

Prodajam brezhiben ATX napajalnik znamke Excelvan nazivne moči 850W ter maksimalne moči do 1050W. Zmožen poginjati sisteme z večimi, ...

45,00 €

AirPods 4

Prodajam brezžične slušalke Apple AirPods 4, ki so nove in še originalno zapakirane. Te vrhunske slušalke blagovne znamke Apple prinašajo izjemno kakovost zvoka in ...

120,00 €

Nokia N97 - 4 Mini RM-555

Redek model, odklenjen na vse SIM kartice, priložen originalni polnilnik.

90,00 €

Monitor Dell UltraSharp 43" 4k IPS

Monitor Dell UltraSharp 43" 4K IPS – idealen za poslovno in pisarniško uporabo. Ta impresiven 43-palčni zaslon ponuja izjemno ločljivost 3840x2160 (4K) ...

380,00 €

Lenovo Thinkpad L570 i5 7200U,

8GB RAM, SSD nov, zaslon 15.6" Anti-Glare, procesor Intel Core i5-7200U 2.7GHz Turbo do 3.1GHz, integrirana grafična Intel HD Graphics 620, nadgrajen SS, ...

170,00 €

Objavljeni oglasi so bili aktualni ob pripravi revije.

Za ogled najnovejših ponudb skeniraj QR kodo.

mali
OGLASI

Oglasi niso lektorirani
**Računalniške
novice**
www.racunalniske-novice.com

Podjetja so hitrejša, pametnejša in bolj odporna

GLOBALNO KORPORATIVNO OKOLJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE NE RAZUME VEČ KOT ODDALJENEGA VIZIONARSKEGA CILJA, TEMVEČ KOT OSNOVNI POGOJ ZA PREŽIVETJE.

Ko se organizacije oddaljujejo od togih, monolitnih struktur prejšnjega desetletja, se pojavlja nova era »kognitivnega podjetja«. Ta premik zaznamujejo integracija agentne umetne inteligence (UI), kompozitne programske arhitekture in strog poudarek na podatkovni suverenosti. Sodobna poslovna rešitev ni več statičen izdelek, kupljen na polici. Je dinamičen, razvijajoč se ekosistem, zasnovan za zaznavanje, analizo in odzivanje na tržna nihanja v realnem času.

VZPON AGENTNIH DELOVNIH TOKOV IN AVTONOMNEGA POSLOVANJA

Najpomembnejši preskok v poslovnih rešitvah v zadnjih osemnajstih mesecih je bil prehod z generativne umetne inteligence, ki je predvsem pomagala pri ustvarjanju vsebin, na agentno umetno inteligenco. Za razliko od svojih predhodnikov, ki so zahtevali nenehno človeško usmerjanje, so agenti UI zasnovani za avtonomno izvajanje kompleksnih, večstopenjskih delovnih tokov. V sodobnem ERP okolju (načrtovanje virov v podjetju) ti agenti ne le opozorijo na zamudo v dobavni verigi, temveč analizirajo alternativne dobavitelje, izračunajo vpliv na proizvodne urnike in človeku v odobritev pripravijo osnutke nabavnih nalogov.

Ta premik k »avtonomnim« poslovnim procesom zmanjšuje operativno trenje, ki je zgodovinsko pestilo velike organizacije. Z uporabo z iskanjem razširjene generacije UI (RAG) v povezavi z lastniškimi podatki podjetja te

rešitve zagotavljajo, da rezultati UI niso le jezikovno koherentni, temveč vsebinsko natančni in utemeljeni na specifični poslovni logiki podjetja. To odpravlja tveganja »halucinacij«, ki so prej ovirala uporabo in uvedbo velikih jezikovnih modelov v kritičnih finančnih ali pravnih oddelkih.

RAZBIJANJE MONOLITNIH KALUPOV

Obdobje programskih paketov »vse v enem«, ki narekujejo, kako naj podjetje deluje, se je dejansko končalo. Napredne organizacije zdaj sprejemajo »kompozitne« poslovne rešitve. Ta arhitekturna filozofija obravnava vsako poslovno funkcijo, pa naj gre za plačila, upravljanje zalog ali odnose s strankami, kot diskreten, zamenljiv modul, povezan prek robustnih aplikacijskih programskih vmesnikov (API).

Prednost tega pristopa je dvojna: agilnost in odpornost. Ko določena komponenta tehnološkega sklada zastari ali ko na trg vstopi vrhunsko nišna rešitev, lahko kompozitno podjetje ta modul »zamenja«, ne da bi razstavilo celoten sistem. Ta strategija »najboljših rešitev v svojem razredu« omogoča podjetjem, da zgradijo tehnološko rešitev po meri, ki se popolnoma sklada z njihovimi edinstvenimi konkurenčnimi prednostmi, namesto da bi svoje procese prisilila v prilagajanje omejitvam programske opreme starega ponudnika.

Poleg tega je ta modularnost glavni gonilni faktor demokratizacije tehnologije znotraj podjetja. Platforme z manjšo količino kode in brez kode so dozorele do točke, ko lahko vodje oddelkov sami gradijo aplikacije po meri, ki premoščajo vrzeli med glavnimi moduli in poslovno rešitev prilagodijo realnosti svojih ekip na terenu.

PODATKOVNA SUVERENOST IN RAZVOJ SUVERENEGA OBLAKA

Ker so se geopolitične napetosti in regulativni nadzor (zlasti po uveljavitvi Akta o umetni inteligenci EU) okrepili, sta vprašanji »kje« in »kako« se podatki shranjujejo, postali enako pomembni kot podatki sami. Poslovne rešitve v letu 2026 vedno bolj opredeljuje njihova skladnost s podatkovno suverenostjo. Podjetja se odmakajo od centraliziranih oblačnih okolij »črne skrinjice« k rešitvam suverena oblaka, ki zagotavljajo, da podatki ostanejo znotraj določenih jurisdikcij in pod lokalnim pravnim nadzorom.

To gibanje ni le vaja v skladnosti, temveč strateška obramba pred industrijskim vohunjenjem in vdori v podatke. Sodobne poslovne rešitve zdaj vključujejo »tehnologije za izboljšanje zasebnosti« (PET), kot sta federativno učenje in diferencialna zasebnost. Te tehnologije podjetjem omogočajo pridobivanje vpogledov iz njihovih podatkov in usposabljanje modelov UI, ne da bi se pri tem kdaj razkrili občutljivi osnovni podatki. Za panoge, kot so zdravstvo, finance in obramba, je ta zmožnost pogoj za kakršno koli digitalno partnerstvo.

HIPERAVTOMATIZACIJA IN DIGITALNI DVOJČEK ORGANIZACIJE

Koncept »digitalnega dvojčka« se je s proizvodnih tal preselil v sejne sobe. Sodobne poslovne rešitve zdaj težijo k ustvarjanju »digitalnega dvojčka organizacije« (DTO). Z zajemanjem podatkov z vsake točke dotika, od senzorjev IoT v skladišču do analize razporeditve v centru za podporo strankam, DTO zagotavlja virtualno predstavitev delovanja podjetja v realnem času.

To omogoča stopnjo »hiperavtomatizacije«, kjer orodja za rudarjenje procesov prepoznajo ozka grla, ki so bila prej človeškim menedžerjem nevidna. Na primer, če DTO zazna, da določen postopek odobritve v kadrovske službi nenehno podaljšuje uvajanje novih zaposlenih za tri dni, lahko sistem samodejno predlaga reorganiziran delovni tok ali avtomatizira odvečne korake. Ta neprekinjena zanka spremljanja, simulacije in optimizacije zagotavlja, da poslovna rešitev ni statična instalacija, temveč živ sistem, ki stremi k učinkovitosti 24 ur na dan.

PREMIK OD UPRAVLJANJA ODNOSOV K ORKESTRACIJI UPORABNIŠKE IZKUŠNJE

Na področju CRM rešitev (upravljanje odnosov s strankami) se je poudarek s preprostega zbiranja podatkov premaknil k proaktivni orkestraciji izkušenj. Sodobna poslovna rešitev na vsako interakcijo s stranko ne gleda kot na podatkovno točko, ki jo je treba arhivirati, temveč kot na trenutek, ki ga je treba optimizirati. Z integracijo analitike v realnem času lahko podjetja zdaj predvidijo potrebe strank, še preden jih te sploh izrazijo.

Prediktivno modeliranje odhoda strank je zamenjalo »preskriptivno vključevanje«. Če poslovna rešitev zazna vzorec vedenja, ki kaže na nezadovoljstvo stranke, morda s kombinacijo redkejših prijav v sistem in specifičnega tona v sporočilih za podporo, lahko sistem samodejno sproži prilagojeno ponudbo zvestobe ali opozori višjega skrbnika ključnih strank, naj posreduje. Ta proaktivna drža spreminja poslovno rešitev iz pasivnega zapisovalnika v aktivno gonilo ohranjanja prihodkov.

KIBERNETSKA VARNOST KOT TEMELJNA POSLOVNA LOGIKA

V letu 2026 je kibernetska varnost vgrajena v samo jedro vsake poslovne rešitve. Vzponom napadov, ki jih poganja umetna inteligenca, so se podjetja premaknila k arhitekturi »ničelnega zaupanja« (angl. zero trust). V tem modelu poslovna rešitev predvideva, da noben uporabnik ali naprava, bodisi znotraj ali zunaj korporativnega omrežja, privzeto ni vreden zaupanja. Vsaka zahteva za dostop do podatkov se nenehno avtentificira in avtorizira. Poleg tega se vodilne poslovne rešitve v pričakovanju morebitnega prihoda kriptografsko relevantnih kvantnih računalnikov že poslužujejo »post-quantne kriptografije« (PQC). Ta v prihodnost usmerjen pristop zagotavlja, da danes šifrirani podatki ostanejo varni pred grožnjami naslednjega desetletja.

TRAJNOST IN ESG KOT KLJUČNI METRIKI USPEŠNOSTI

Integracija spremljanja ESG (okoljski, socialni in upravljavski dejavniki) v osrednje poslovne rešitve se je razvila iz trženjske nujnosti oziroma odziva na pričakovanja javnosti v finančni imperativ. Regulativni organi zdaj zahtevajo podrobno poročanje o ogljičnem odtisu, etiki dobavne verige in porabi virov. Sodobni sistemi ERP so se odzvali tako, da so »zelenne knjige« postale enako standardne kot finančne knjige.

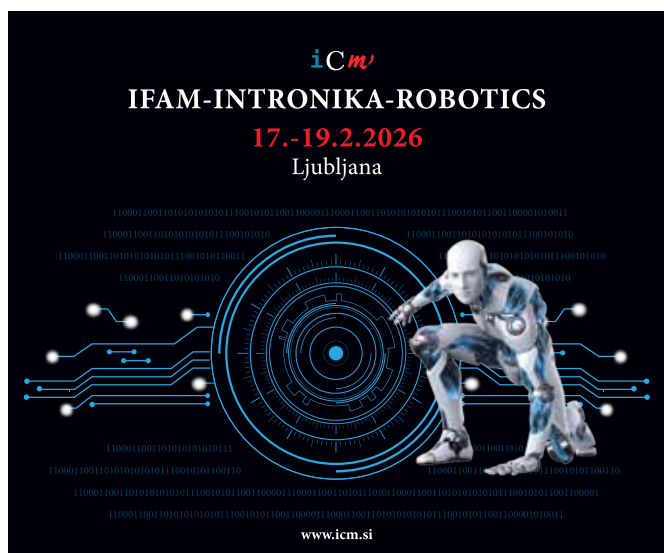
Te rešitve podjetjem omogočajo sledenje ogljični intenzivnosti vsakega izdelka, ki ga proizvedejo, ali storitve, ki jo opravijo. Z zagotavljanjem preglednosti emisij »obsega 3« (angl. Scope 3) pri svojih dobaviteljih poslovne rešitve organizacijam omogočajo sprejemanje odločitev o nabavi na podlagi ocen trajnosti, ne le na podlagi cene in hitrosti. Ta integracija zagotavlja, da trajnost ni ločen oddelek, temveč spremenljivka, ki se optimizira skupaj z dobičkom in rastjo.

ČLOVEŠKI ELEMENT: SODELOVALNA INTELIGENCA

Kljub visoki stopnji avtomatizacije so najučinkovitejše poslovne rešitve leta 2026 tiste, ki dajejo prednost »sodelovalni inteligenci« – nemotenemu partnerstvu med človeško intuicijo in strojno učinkovitostjo. Tehnični vmesniki teh rešitev so se odmaknili od zapletenih nadzornih plošč k vmesnikom v naravnem jeziku in vizualizacijam podatkov. Cilj je okrepiti delavca, ne pa ga nadomestiti. Poslovne rešitve z obvladovanjem zamudnega vnosa podatkov, osnovnih analiz in rutinskega razporejanja sprostijo človeški kapital, da se lahko osredotoči na strategijo, ustvarjalno reševanje problemov in empatične storitve za stranke. Uspešno podjetje prihodnosti je tisto, ki svoj tehnološki sklad uporablja za povečanje edinstvenih sposobnosti svojih ljudi.

POT NAPREJ ZA DIGITALNO PODJETJE

Pokrajino poslovnih rešitev zaznamuje premik k inteligenci, modularnosti in odgovornosti. Da bi organizacija v tem okolju uspela, mora svojo digitalno infrastrukturo razumeti kot strateško sredstvo, ki ga je treba negovati, in ne kot vrsto stroškov, ki jih je treba obvladovati. Konvergenca agentne UI, kompozitnih arhitektur in stroge podatkovne suverenosti ustvarja nov načrt za globalno podjetje. Takšno, ki je hitrejša, pametnejša in bolj odporna kot karkoli, kar smo videli doslej. Ko zremo proti koncu desetletja, bo meja med »poslovno strategijo« in »tehnološko strategijo« vse bolj zamegljena, dokler ne bosta neločljivi. Voditelji jutrišnjega dne bodo tisti, ki bodo spoznali, da je njihova poslovna rešitev utrip njihove organizacije, ki zagotavlja podatke, agilnost in inteligenco, potrebno za krmarjenje v vedno bolj kompleksnem svetu.

HALCOM

HalBrain: odgovor na kompleksnost digitalnega poslovanja

VEČ KOT TRI DESETLETJA JE HALCOM PREPOZNAN KOT ZANESLJIV PARTNER PRI DIGITALIZACIJI REGULIRANIH PANOG IN PIONIR ELEKTRONSKEGA BANČNEGA POSLOVANJA V REGIJI.

Kot izdajatelj kvalificiranih digitalnih certifikatov in dolgoletni partner organizacij v zahtevnih in varnostno občutljivih okoljih, Halcom razvija rešitve, ki ustrezajo dejanskim potrebam trga.

Na podlagi teh izkušenj je nastal **HalBrain** – AI rešitev za obvladovanje naraščajoče kompleksnosti poslovanja, znanja in regulative. Dolgoletno delo na sistemih za elektronsko bančno poslovanje in razvoj digitalnih storitev, kot je Halcom One (digitalni certifikat v oblaku, ki omogoča varen, centraliziran dostop do storitev), je razkrilo izziv vse večje količine informacij in pravil.

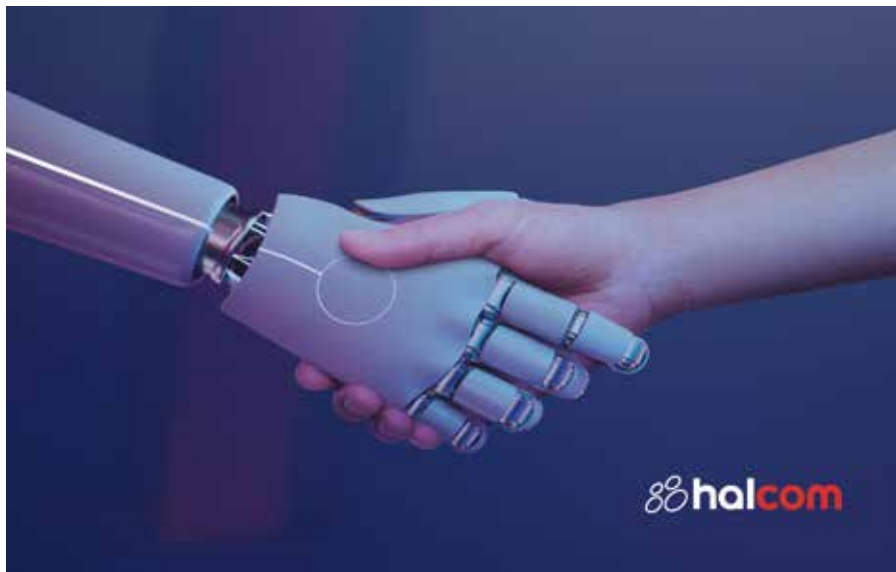
KO KOMPLEKSNOŠT PRESEŽE ZMOGLJIVOSTI

Organizacije danes delujejo v okolju, kjer količina dokumentacije, pravil, postopkov in izjem narašča hitreje, kot jih lahko ekipe učinkovito obvladujejo. Regulativa se nenehno spreminja, produkti in storitve postajajo bolj kompleksni, interna pravila pa se razvijajo po različnih sistemih in dokumentih. Ti izzivi se enako nanašajo na banke in finančne institucije, kot tudi na druga podjetja, ki se soočajo z zapletenimi poslovnimi procesi. V takšnih razmerah strokovnjaki več časa namenijo iskanju informacij kot odločanju.

HalBrain je nastal kot odgovor na to neravnovesje – ko kompleksnost odločanja raste hitreje od kapacitete organizacij za razširitev ekspertize. Ključno znanje je pogosto razpršeno, neusklajeno ali težko dostopno, čeprav obstaja v internih sistemih.

PRIČAKOVANJA V REALNEM ČASU

Pričakovanja uporabnikov, regulatorja in zaposlenih so jasna. Odgovori morajo biti hitri, na-

tančni in vedno dostopni. A kapacitete zaposlenih so omejene. Težava ni več v podatkih, temveč v tem, da se pravo znanje najde pravočasno. **HalBrain** uporablja AI kot orodje, ne kot nadomestilo za strokovnjake. Povezuje obstoječe znanje in ga naredi dostopno in uporabno, ob popolnem nadzoru, varnosti in razlagalnosti.

UMETNA INTELIGENCA V OZADJU

HalBrain temelji na napredni uporabi AI za delo z velikimi količinami strukturiranih in nestrukturiranih podatkov. Uporablja algoritme in obdelavo naravnega jezika za razumevanje vsebine in izvajanje nalog, med drugim:

- **Umetna inteligenca** – natančno razumevanje in izvedba nalog.
- **Pretvorba govora v besedilo** – poenostavlja interakcijo z digitalnimi sistemi.
- **Razumevanje konteksta** – izluščitev ključnih informacij.
- **Pametno iskanje podatkov** – hitra, relevantna informacija.
- **Interpretacija tehničnih dokumentov** – pretvorba v uporabniku prijazen format.

KJE HALBRAIN PRINAŠA VREDNOST

V internih procesih omogoča varno iskanje po pravilnikih, poročilih, postopkih in primerih, pospešuje delo in upravljanje znanja, avtomatizira

ponavljajoče analize in poročila ter razbremeni strokovnjake.

V zunanjih procesih zagotavlja varno iskanje po priročnikih, navodilih, FAQ vsebinah in dokumentaciji, z neprekinjeno 24/7 podporo.

Pomembno je poudariti, da **HalBrain** ni namenjen samo enemu sektorju. Rešitev je uporabna tudi neposredno s strani končnih uporabnikov, Halcom pa jo že uporablja na svoji spletni strani za hitro in varno iskanje informacij.

AI, KI SLEDI REALNIM POTREBAM

Varnost, upravljanje podatkov, transparentnost in nadzor so ključni. **HalBrain** ne sprejema odločitev namesto ljudi, ampak omogoča boljše, hitrejše in manj naporne odločitve.

Razvoj **HalBrain**-a je naraven korak v Halcomovi strategiji: pretvarjanje kompleksnosti v prednost, ob ohranjanju zaupanja uporabnikov in partnerjev. V času, ko se znanje hitro množi, je njegova učinkovita uporaba ključna vrednost – tu **HalBrain** igra osrednjo vlogo.

Čeprav je **HalBrain** razvit na podlagi Halcomovih izkušenj in sodelovanja z bankami, je rešitev na voljo tudi drugim organizacijam, ki se soočajo z zapletenimi procesi in velikimi količinami informacij. Za dodatne informacije o **HalBrain**-u in možnostih AI podpore v poslovnih procesih, jim lahko brez zadržkov pišete na prodajaSLO@halcom.si. (PR)

Halcom, d. d.

Dunajska cesta 123

1000 Ljubljana

Slovenija

T: + 386 1 200 33 69

E: info@halcom.si

W: www.halcom.com

PROLOG D.O.O.

Najdragocenejša valuta podjetja ni evro, temveč ura

VEČINA PODJETNIKOV MENI, DA JE DENAR NJIHOVA NAJDRAGOCENEJŠA VALUTA.

A vsakodnevno upravljajo z nečim še bolj omejenim – s časom. Končni izdelek ali storitev ni več edino merilo uspeha. Ključno je tudi, kako natančno in pregledno podjetje razporeja ure, ki jih imajo na voljo zaposleni. Presenetljivo pa še danes številna podjetja delovni čas beležijo z osnovnimi tabelami – na papirju ali v Excelu.

V preteklosti je to morda zadostovalo. A z uveljavitvijo nove zakonodaje (ZEPDSV-A) so se pravila močno zaostрила: delodajalci morajo voditi natančen zapis prihodov, odhodov, odmorov, nadur in seštevkov opravljenih ur (tedensko, mesečno in letno). Napake niso več le organizacijski problem. Zanje lahko podjetje prejme kazen tudi do 20.000 evrov. In dovolj je že nenameren izbris ene Excelove datoteke, da celoten sistem razpade. Zakaj tvegati, če obstajajo sodobna orodja, ki to delo opravijo natančneje, hitreje in zanesljiveje?

SLOVENSKI DELODAJALCI SO POD PRITISKOM ZAKONODAJE

Enostavno več ne zadošča podatki generičnih 8-urnih izjav, kot je bilo prej pogosto praksa. Inšpektorji zdaj preverjajo, ali so vsi podatki ustrezno evidentirani. Velika težava je tudi razpršenost ekip. Nekateri delajo od doma, drugi v pisarni, tretji hibridno in nenazadnje tudi na terenu. Ne glede na lokacijo pa bo inšpektorja zanimal točen popis delavčevih ur, zato podjetja potrebujejo storitev, ki deluje povsod, brez za-

Nič več popravkov v zadnjem trenutku in paničnega iskanja rešitev.

pletene infrastrukture in je povrh še zelo ugodna za podjetja. Za uporabnike pa je pomembno, da je storitev enostavna za uporabo.

Slovensko podjetje Prolog se je izziva lotilo z rešitvijo EasyReg, ki deluje v oblaku, za dostop pa potrebuješ samo delujočo povezavo in pametno napravo (računalnik, telefon ...). Deluje preko vsakega brskalnika ali pa kot mobilna aplikacija za Android in iOS.

Podatki se hranijo na varnih strežnikih s strogimi varnostnimi protokoli in rednim dnevnim arhiviranjem ter varnostnim kopiranjem. Administra-

tor podjetja do evidence dostopa preko nadzorne plošče, kjer v nekaj klikih vidi prisotnost zaposlenih, ureja pravice in nastavitve ter pridobi podrobna poročila o opravljenih urah, nadurah in odsotnostih.

EASYREG – TRANSPARENTNO IN NATANČNO VODENJE ČASA

Zaposleni lahko z enim klikom beležijo prihod in odhod prek mobilne aplikacije ali spletnega vmesnika. EasyReg samodejno izračuna opravljene ure, nadure in odsotnosti ter zbira vse za pravo plačilnega obračuna. Sistem omogoča prilagajanje pravic dostopa, spremljanje stanja prisotnosti ter izvoz podatkov v Excel ali druge formate, kar poenostavi mesečne obračune plač.

Pri delu na terenu lahko administrator vključi GPS sledenje, da aplikacija zabeleži lokacijo prijave in odjave z dela. Ta funkcija omogoča verodostojnejšo evidenco za terenske storitve ali prilagodljive urnike. EasyReg vsebuje modul za vnaprejšnje planiranje dopustov in bolniških odsotnosti. Sistem prikazuje razpoložljivost dopusta vsakega zaposlenega ter preprečuje prekrivanje prostih dni znotraj ekipe, kar zmanjša administrativno breme in izboljša preglednost nad odsotnostmi. Vsi zapisi delovnega časa so šifrirani in shranjeni centralizirano. Dostop do storitve zahteva prijavo z uporabniškim imenom in geslom, sistem

pa podpira različne nivoje pravic – vsak uporabnik vidi le ustrezne podatke. Rešitev je skladna z uredbo GDPR in novimi normativi o evidencah.

KONEC NOČNIH MOR

Nič več popravkov v zadnjem trenutku in paničnega iskanja rešitev. Vsi podatki so v enotni bazi, ki jo je kadarkoli mogoče pregledati ali obdelati. Vodstvo ima neprekinjen vpogled v realnem času in lahko takoj ugotovi, kje so morebitne pomanjkljivosti ali kako so usklajene ekipe. Vse zahtevke (dopust, bolniška ...) se pregleda in odobri znotraj sistema EasyReg. Znebite se nepreglednih tabel in pozabljenih vnosov. Čas ni več nekaj, kar zgolj merimo, je nekaj, kar vodimo. Če je denar gorivo podjetja, je čas njegov kompas. In kompas mora kazati natančno. Več na <https://evidenca-ur.si/>.

(PR.)

EasyReg

PROLOG D.O.O.

Novi trg 9, 6230 Postojna

E: info@prolog.si

T: +386 69 424 004

www.prolog.si

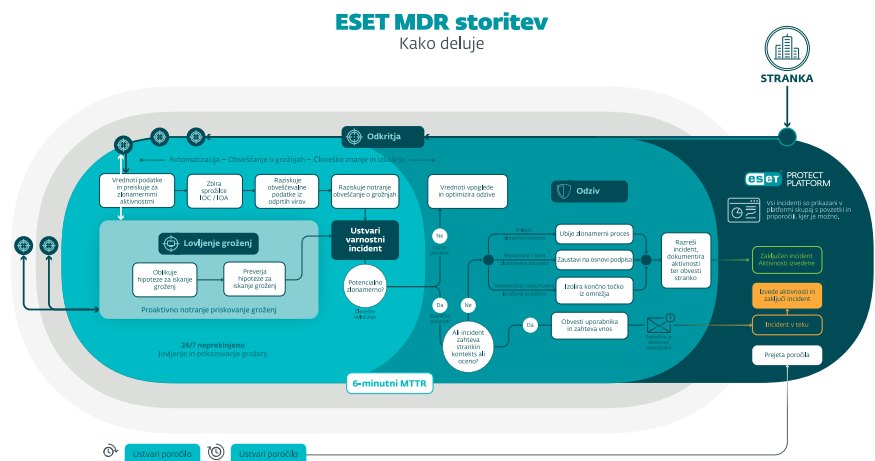
SI SPLET

ESET MDR: kibernetetska odpornost za sodobna poslovna okolja

STORITVE KIBERNETSKE VARNOSTI **ESET MDR** Z NAPREDNO TELEMETRIJO, UMETNO-INTELIGENČNO AVTOMATIZACIJO IN STROKOVNO ANALITIKO ZAZNAJO, PREPREČUJO IN ODPRAVLJO GROŽNJE, ŠE PREDEN TE POVZROČIJO POSLOVNO ŠKODO.

Vsa podjetja se zavedajo, da število kibernetiskih napadov narašča in da se ti nenehno spreminjajo. Uvajajo se vedno novi zaščitni mehanizmi, s čimer pa se izgublja nadzor zaradi prenasatičenosti z lažnimi in nepomembnimi opozorili. Seveda to odpira nova tveganja, saj preobremenjeni strokovnjaki lahko spregledajo zaznave, ki so res pomembne. Takšne rešitve lahko celo zaustavljajo delovanje kritičnih poslovnih sistemov.

Prav te izzive naslavlja pristop, ki ga v svojih storitvah odkrivanja in odzivanja na kibernetiske grožnje ponuja podjetje ESET. Ta podjetjem pri-
naša odločen premik k operativno usmerjeni ki-
bernetški odpornosti, usklajeni s poslovno stra-
tegijo, tehnološkim portfeljem, tržnimi pričako-
vanji in zakonodajo.

ESET MDR zagotavlja med vsemi ponudniki, ki javno objavljajo odzivne čase, najkrajši čas zaznavanja in prepoznavanja groženj, kar je ključno za pravočasno in pravilno ukrepanje.

PAMETNEJŠA OBRAVNAVA GROŽENJ

Storitve kibernetске varnosti ESET Managed Detection and Response (MDR) temeljijo na večplastnih zaščitnih tehnologijah in pristopih, ki so se na zadnjem neodvisnem testiranju MITRE ATT&CK® Evaluations Enterprise 2025 pokazali za 100 % učinkovite. ESET je namreč dosegel popolno odkrivanje v vseh scenarijih preverjanja, kar potrjuje učinkovitost njegovih mehanizmov zaznavanja in zmožnost prepoznavanja naprednih vzorcev zlonamerne dejavnosti. Takšna stopnja odkrivanja pomeni, da organizacije prejmejo bistveno manj neprepoznanih napadov in imajo bolj zanesljive informacije za odzivanje. ESET MDR se ob takšni sposobnosti odkrivanja osredotoča na pomembne aktivnosti, namesto na množico nepomembnih opozoril. Analitiki zato niso preplavljeni z množico signalov, ki veči-

noma predstavljajo lažno pozitivne zaznave. ESET z že drugo generacijo umetne inteligence namreč filtrira podatkovni šum in izpostavi le tiste incidente, ki resnično ogrožajo poslovanje. Ta selektivnost poveča učinkovitost notranjih in zunanjih SOC-ekip ter predvsem omogoča hitrejše in bolj odločne odzive na resnične incidente.

PROAKTIVNE ZAZNAVE ŠE PRED MOŽNIMI INCIDENTI

Proaktivni pristop ESET MDR temelji na samodejnem blokiranju napadov in avtomatiziranih korektivnih ukrepih, tako da številne grožnje sploh ne dosežejo analitikov. Sistem združuje več plasti zaščite: napovedno strojno učenje, vedenjsko analizo in odkritja iz ESET-ovega sistema globalnega obveščanja o kibernetiskih grožnjah. Ko storitev zazna verjetno zlonamerno dejavnost, lahko avtomatsko izvede ukrepe glede na različne scenarije, na primer izolacijo naprave, zaustavitev procesa ali zavrnitev omrežnega prometa. S tem skrajša čas od zaznave resničnega incidenta do ukrepanja in prepreči bočno gibanje napadalcev.

- **Zmanjšanje tveganj in povečanje odpornosti (ISO 27001, ISO 9001):** hitrejše zaznavanje in zamejevanje napadov, manjše možnosti izgube podatkov, manj prekinitev storitev in poslovanja ter posledično finančne škode.
- **Nižji stroški varnosti:** manj nepotrebnih preiskav, krajši čas reševanja incidentov in večja storilnost zaposlenih v SOC – manjši kadrovski pritiski.
- **Večja produktivnost analitikov:** razumljiva kontekstualna obvestila s prednostnimi preiskavami omogočajo, da se kibernetski strokovnjaki lahko posvetijo kompleksnim grožnjam in strateškim razvojnim nalogam.
- **Izboljšana skladnost in poročanje (Zinfv-1, DORA, TISAX, notranje politike):** centralizirana telemetrija in standardizirana dokumentacija poenostavi izpolnjevanje zakonskih in panožnih ter notranjih politik.
- **Rast in prilagodljivost:** enostavno prilagajanje zmogljivosti spreminjajočim se poslovnim zahtevam ter povezovanje z že uporabljenimi orodji in procesi za postopno izboljševanje varnostne držbe.

ESET MDR z visoko stopnjo odkrivanja, avtomatizacijo preprečevanja in osredotočenjem na relevantne aktivnosti povečuje učinkovitost tehnične kibernetske zaščite in varnostnih ekip. Prispeva k zaščiti poslovnih procesov, informacijskih virov, ugleda in poslovne uspešnosti. Več: www.eset.si. (PR)

DISTRIBUCIJA:

SI SPLET d.o.o.

Ukmarjeva 4, Ljubljana

01 428 94 05

prodaia@sisplet.com

www.eset.com/si

5 GLAVNIH POSLOVNIH KORISTI ESET MDR

Storitve ESET MDR niso le orodje za odkrivanje in odzivanje na kibernetiske grožnje, ampak predstavljajo strateško partnerstvo kot jasen odgovor na sodobne in prihodnje izzive kibernet-ske odpornosti.

INTERNETNI PONUDNIK, KI PODPIRA RAST VAŠEGA PODJETJA

S SoftNETom do zanesljive povezave

V SODOBNEM POSLOVNEM SVETU INTERNET NI VEČ ZGOLJ TEHNIČNA STORITEV ZA DOSTOP DO SPLETA, TEMVEČ NEPOGREŠLJIV TEMELJ, NA KATEREM SLONIJO KLJUČNI POSLOVNI PROCESI.

Podjetja, ki poslujejo na več lokacijah ali načrtujejo rast, se vse pogostejše spopadajo z izzivom, kako zagotoviti povezavo, ki bo hkrati zanesljiva, varna in dovolj prilagodljiva tudi za prihodnje projekte. Kljub temu se številne organizacije pri izbiri ponudnika še vedno osredotočajo predvsem na ceno ali obljubljeni hitrost, pri čemer pogosto spregledajo dolgoročne posledice – od skritih stroškov in izpadov delovanja do omejitev pri odpiranju novih poslovalnic. V nadaljevanju predstavljamo ključne dejavnike, na katere je vredno biti pozoren pri izbiri internetnega partnerja za svoje podjetje.

NISO VSE INTERNETNE POVEZAVE ENAKE

Pri razumevanju internetnih povezav je pomembno vedeti, da obstajata dva osnovna modela dostopa do interneta – širokopasovni (BIA – Broadband Internet Access) in namenski (DIA – Dedicated Internet Access). Pri širokopasovnih povezavah se pasovna širina deli med več uporabnikov, kar lahko ob večjih obremenitvah vpliva na hitrost in zmogljivost delovanja storitev, medtem ko namenski dostop podjetju zagotavlja izključno, v celoti rezervirano in stalno razpoložljivo pasovno širino. Takšna zasnova omogoča večjo stabilnost, predvidljivost in zanesljivost omrežja – lastnosti, ki so za nemoteno poslovanje ključnega pomena.

ZANESLJIVOST KOT KLJUČEN DEJAVNIK PRI INTERNETNEM DOSTOPU

Ker nobena internetna povezava ne more zagotoviti popolne razpoložljivosti, je zanesljivost eden ključnih dejavnikov pri načrtovanju internetne infrastrukture. Namenski dostop zagotavlja višjo stopnjo razpoložljivosti, ki se običajno giblje okoli 99,75 odstotka, medtem ko je pri širokopasovnih povezavah ta praviloma nižja. Podjetja z zahtevnimi poslovnimi procesi in visokimi zahtevami po neprekinjenem delovanju se zato pogosto odločijo za vzpostavitev vsaj dveh

povsem neodvisnih, rezervnih (t. i. »redundantnih«) povezav različnih ponudnikov. Izbira tega pristopa je še posebej pomembna za tiste, ki svoje storitve ponujajo prek spleta, saj lahko že kratek izpad povezave pomeni občutno poslovno škodo ali izgubo zaupanja uporabnikov.

POMEN KAKOVOSTNE TEHNIČNE PODPORE PRI POSLOVNIH INTERNETNIH POVEZAVAH

Poleg same povezave je za nemoteno poslovanje izjemno pomembna tudi kakovost tehnične podpore. Hitro se namreč izkaže, da še tako dobro zastavljena infrastruktura ne pomeni veliko, če ob izpadih interneta pomoč ni dovolj hitra. Pogosto se zgodi, da pri prijavi težave v klicni center agent zabeleži primer, dejansko odpravljanje težave pa se začne šele čez dan ali dva. V času vse večje avtomatizacije in uporabe UI-podprtih podpornih sistemov je tudi osebni stik s strokovnjakom pogosto omejen, kar lahko dodatno podaljša reševanje težav. Pri izbiri ponudnika je zato smiselno preveriti, kdo v resnici obravnava prijavljene primere – ali gre za sploš-

no podporo ali za izkušene tehnike oziroma omrežne inženirje – ter kakšni so odzivni časi in postopki nadaljnje obravnave v primeru resnejših zapletov.

STOPNJA OMREŽNE POVEZANOSTI KOT MERILO KAKOVOSTI PONUDNIKA

Kakovostnega ponudnika je mogoče prepoznati tudi po njegovi omrežni povezanosti. Ponudniki, ki so prisotni zgolj na enem lokalnem internetnem stičišču in se zanašajo na enega ali dva nadponudnika, so ob večjih obremenitvah ali izpadih bistveno bolj omejeni. Nasprotno pa široka mreža neposrednih povezav (t. i. »peeringov«) omogoča boljše usmerjanje prometa ter prispeva k večji stabilnosti in zanesljivosti storitve. (P.R.)

Globally connecting
SoftNET

SoftNET
informacijske infrastrukture d. o. o.

Borovec 2
1236 Trzin
T: +386 (0)1 8100 100

E: info@softnet.si
www.softnet.si

Celovit pristop k poveztivosti zagotavlja SoftNET, slovenski ponudnik z močno prisotnostjo na največjih globalnih internetnih stičiščih, ki podjetjem omogoča dostop do velikega števila omrežij, storitev in operaterjev po najkrajši možni poti. Z več kot 1.000 neposrednimi povezavami SoftNET jamči hitrejšo, zanesljivejšo in varnejšo internetno povezavo, ki so zasnovane na način, da brez težav sledijo rasti poslovanja.

NEOSERV.SI - SPLETNO GOSTOVANJE IN DOMENE

E-poštno gostovanje kot sodobna poslovna rešitev

PROFESIONALEN E-POŠTNI PREDAL Z LASTNO DOMENO JE OSNOVNI GRADNIK RESNE POSLOVNE KOMUNIKACIJE. E-POŠTNO GOSTOVANJE, KI GA V SLOVENIJI ŽE VEČ LET PONUJAJO PRI NEOSERV, OMOGOČA VEČJO ZANESLJIVOST, VARNOST IN NADZOR NAD ELEKTRONSKO POŠTO.

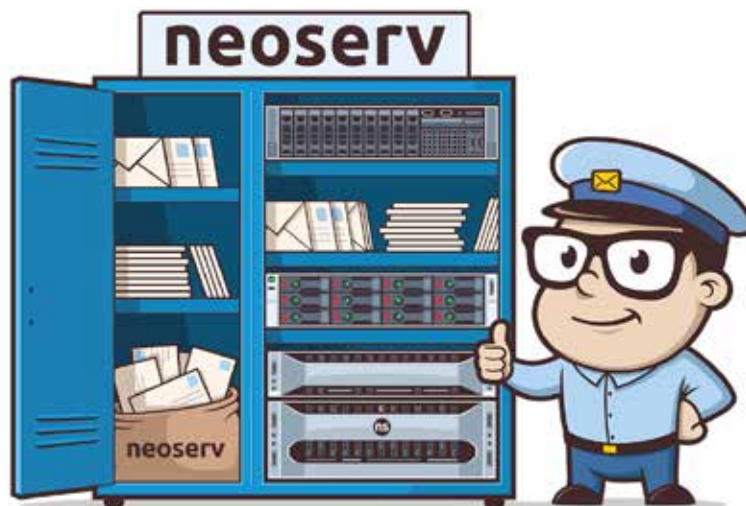
Elektronska pošta je še vedno eden najpomembnejših komunikacijskih kanalov v poslovnem svetu. Ne glede na porast sodobnih spletnih platform in aplikacij ostaja e-pošta uradni način izmenjave informacij s strankami, poslovnimi partnerji in sodelavci. Da lahko podjetje uporablja **e-poštne naslove z lastno domeno** (primer: ime.priimek@podjetje.si), pa potrebuje ustrezen tip gostovanja.

Poslovno e-poštno gostovanje je storitev, ki omogoča pošiljanje, prejemanje in shranjevanje elektronske pošte na namenskih e-poštnih strežnikih. Ti so optimizirani izključno za delovanje e-pošte, kar zagotavlja **večjo stabilnost, boljše dostavljivost sporočil in višjo raven varnosti** v primerjavi s brezplačnimi e-poštnimi storitvami. V praksi to pomeni, da ima uporabnik popoln nadzor nad svojimi e-poštnimi predali, njihovo velikostjo, nastavitvami in načinom dostopa.

KOMU JE NAMENJENO E-POŠTNO GOSTOVANJE?

E-poštno gostovanje je primerno za zelo širok krog uporabnikov. Najpogosteje se zanj odločajo podjetja, samostojni **podjetniki, društva in organizacije**, ki želijo vzpostaviti profesionalno komunikacijo z lastno domeno. Takšna e-pošta deluje bistveno bolj zaupanja vredno kot naslovi pri brezplačnih ponudnikih (primer: ime.priimek@gmail.com), kar je še posebej pomembno pri prvem stiku s strankami.

Storitev je smiselna tudi **za vse, ki želijo večjo zanesljivost in boljše zaščito pred nezaželeno pošto** ter zlonamernimi priponkami. Brezplačne e-poštne storitve so pogosto omejene glede prostora, nadzora in podpore, medtem ko e-poštno gostovanje ponuja stabilno okolje, prilagojeno poslovnemu rabi. Poleg tega je rešitev primerna tudi

za uporabnike, ki želijo e-pošto uporabljati na več napravah hkrati – na računalniku, telefonu, tablici in drugih pametnih napravah.

KAKO E-POŠTNO GOSTOVANJE DELUJE V PRAKSI?

Po **zakupu domene in e-poštnega gostovanja** naročnik ustvari e-poštne predale za posamezne uporabnike ali oddelke (npr. info@, prodaja@, podpora@ ...). Do pošte je mogoče dostopati prek **spletnega vmesnika (Webmail)** ali z uporabo **e-poštnih odjemalcev**, kot so Outlook, Thunderbird in različne mobilne aplikacije.

Pomemben del e-poštnega gostovanja je tudi **varnost**. Sodobne rešitve vključujejo napredno zaščito pred neželeno pošto, virusi in drugimi grožnjami, redne varnostne kopije ter nadzor nad dostopom. To uporabnikom omogoča **brezskrbno uporabo e-pošte** brez strahu pred izgubo podatkov ali zlorabami.

E-POŠTNO GOSTOVANJE PRI NEOSERV

Pri ponudniku **NEOSERV**, ki spletne storitve ponuja **že od leta 2003**, e-poštno gostovanje temelji na zanesljivi infrastrukturi, namenjeni izključno elektronski pošti. Strežniki so optimizirani za **visoko dostavljivost sporočil**, kar pomeni, da e-pošta pri prejemnikih redkeje konča med nezaželeno pošto. Uporabnikom so na voljo **različni paketi**, ki se razlikujejo po velikosti e-poštnega predala, zato lahko vsakdo izbere ustrezno rešitev glede na svoje potrebe.

Med pomembnimi prednostmi e-poštnega gostovanja NEOSERV so **napredna anti-spam in anti-virus zaščita**, neomejeno število aliasov (dodatni e-naslovi za isti predal), vsakodnevne **brezplačne rezervne kopije** ter enostavno upravljanje predalov prek nadzorne plošče cPanel. Storitev omogoča dostop do e-pošte **kjerkoli in kadarkoli**, hkrati pa zagotavlja stabilno delovanje in tehnično podporo v slovenskem jeziku (24/7).

ZASEBNI E-POŠTNI STREŽNIK ZA ZAHTEVNEJŠE UPORABNIKE

Za podjetja z višjimi zahtevami **NEOSERV** ponuja tudi možnost **zasebnega email strežnika**. Gre za rešitev, kjer je izoliran prostor na VPS strežniku namenjen izključno enemu naročniku. Takšna postavitev omogoča popoln nadzor nad konfiguracijo, varnostnimi politikami in zmogljivostjo sistema, kar je primerno predvsem **za velika podjetja in organizacije z večjim številom zaposlenih**.

Zasebni e-poštni strežnik je primeren tudi **za okolja, kjer so potrebne posebne prilagoditve** ali višja stopnja zasebnosti. Kljub večji kompleksnosti omenjena storitev prinaša največjo stopnjo prilagodljivosti in neodvisnosti.

Če iščete zanesljivo, varno in profesionalno okolje za **poslovno elektronsko pošto**, obiščite **www.neoserv.si** in preverite njihovo ponudbo e-poštnega gostovanja. Izberite rešitev, ki bo vaši poslovni komunikaciji dala prepričljivo in zaupanja vredno podobo.

(P.R.)

neoserv

HITRO, VARNO IN ENOSTAVNO

T: 059 335 000

E: info@neoserv.si

W: www.neoserv.si

ERP SISTEM GOSOFT V KONCEPTU PROIZVODNJA 4.0

Konec dragega izmeta?

KAKO SLOVENSKA PODJETJA Z INTEGRACIJO ERP IN MES SISTEMOV DOSEGAJO DO 35 % NIŽJE STROŠKE NA ENOTO, OPTIMIZIRAJO VIRE V REALNEM ČASU IN URESNIČUJEJO VIZIJO PROIZVODNJE BREZ NAPAK.

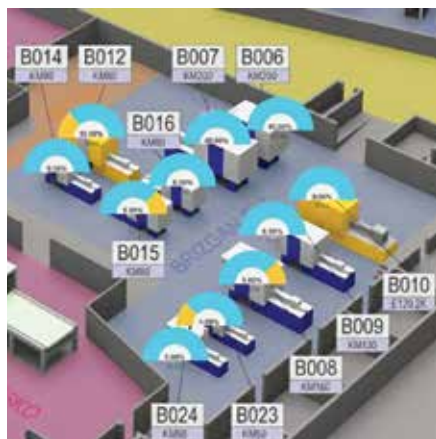
V dobi Proizvodnje 4.0 se sodobni ERP sistemi, kot je slovenski GoSoft, ne odzivajo več le na pretekle dogodke, temveč postajajo proaktivno srce tovarne. Z uporabo ažurnih podatkov ti sistemi danes sami podajajo predloge ukrepov. Proces po Demingovem krogu (PDCA) tako poteka bistveno hitreje, kar drastično skrajša čas, v katerem bi v proizvodnji lahko nastajale napake.

OD NAČRTA DO REALNE OPTIMIZACIJE

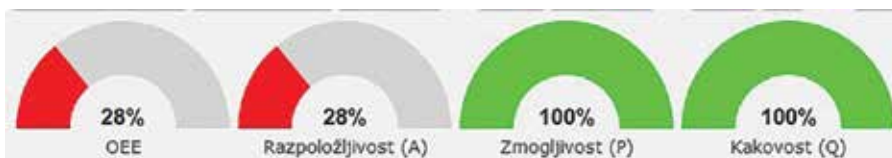
Osnova za digitalno preobrazbo je plan naročil, ki v GoSoft prek EDI modula prihaja večkrat dnevno. Plani kupcev se samodejno preslikajo v proizvodne plane, kjer ERP izvede natančno optimizacijo virov – ljudi, strojev in orodij. Ključna prednost nastopi z integracijo MES sistema (Manufacture Execution System). Povratne informacije neposredno s strojev omogočajo, da fini plan upošteva dejanske cikle in zastoje, ne le teoretičnih predpostavk tehnologov. Rezultat je »digitalni dvojček« strojnega parka, ki v vsakem trenutku kaže realen čas dokončanja serije.

KAKOVOST POD NADZOROM TABLIC IN AR OČAL

Digitalizacija se seli neposredno k stroju. Delavec prek tablice in elektronskega delovnega naloga (E-DN) poroča o kakovosti v realnem času. To omogoča takojšnjo odpravo anomalij, v naprednejših okoljih pa pri prepoznavi napak pomagajo celo očala za obogateno resničnost (AR).

Digitalni dvojček strojnega parka s prikazom trenutnega delovanja (OEE + stanje oz. morebitni zastoji + trenutni števec + koliko je še do konca).

Prikaz online podatka o učinkovitosti dela stroja: OEE in faktorjev, ki nanj vplivajo.

Meritev	Vz.	Pl. vz.	Naziv meritve	Vrednost	Toleranca	CPK P.	CPK Spr.	Enota	Ponovitev	Opis
01	1	1.0	Vred.		1.00 - 1.00					
02.01	1	1.0	Notranji premer - grezda 1	2.9500	2.95 - 3.00	0.9999	0.9999	mm	Na vsaki 4 ur odstop: 1	
02.02	1	1.0	Notranji premer - grezda 2	2.9500	2.95 - 3.00	0.9999	0.9999	mm	Na vsaki 4 ur odstop: 1	
02.03	1	1.0	Notranji premer - grezda 3		2.95 - 3.00	0.9999	0.9999	mm	Na vsaki 4 ur odstop: 1	
02.04	1	1.0	Notranji premer - grezda 4	2.9500	2.95 - 3.00	0.9999	0.9999	mm	Na vsaki 4 ur odstop: 1	
02.05	1	1.0	Notranji premer - grezda 5		2.95 - 3.00	0.9999	0.9999	mm	Na vsaki 4 ur odstop: 1	

Ob vnosu meritev delavec sproti vidi izračunan trend CPK spremembe; zelena puščica nakazuje, da se približujemo sredini, medtem ko rdeča puščica nakazuje, da se oddaljujemo. Zelena barva v 3. stolpcu sicer pravi, da je meritev znotraj toleranc; vendar je že veliko meritev izven kritične Delta, kar pomeni, da če se bo negativen trend nadaljeval, bo lahko kmalu preveliko odstopanje.

Sistem GoSoft vključuje tudi integrirano analizo napak (FMEA) in napredni modul za kakovost (CAQ). Program delavca samodejno opozarja na periodiko vzorčenja, ki se dinamično prilagaja glede na število odstopanj. Če je napak več, sistem zahteva pogostejše kontrole; če je proizvodnja stabilna, se frekvenca zmanjša. Sprotni izračun indeksa sposobnosti (CPK) delavcu vizualno (z zelenimi in rdečimi puščicami) sporoča trende: ali se proces približuje idealu ali pa se nevarno oddaljuje od toleranc.

Do 35 % NIŽJI STROŠKI

Učinki povezane proizvodnje so merljivi in visoki. Podjetja, ki izkoristijo polni potencial sistema GoSoft, dosega do 35 % nižje stroške na enoto izdelka. Poleg nižjega izmeta sistem poda izjemno natančne podatke o stroških energije, dela in materiala, kar vodstvu omogoča realno oceniti dobičkonosnost vsakega posla. V času neu-

smiljene konkurence takšna preglednost ni več le prednost, ampak pogoj za preživetje.

Več o rešitvah podjetja GoInfo d. o. o. lahko najdete na njihovi spletni strani www.goinfo.si. (P.R.)
mag. Aleš Vovk

GoSoft

GoInfo d.o.o. Nova Gorica

Prvomajska 37,
5000 Nova Gorica
tel.: 05 777 57 00

e-pošta: info@goinfo.si

www.goinfo.si

DEEPER CONNECT

VPN ali DPN? Kako DPN in Deeper gradita novi splet

PRIROČNOST ALI POPOLNI NADZOR? KAJ VAM JE POMEMBNEJE? DOSLEJ STE LAHKO VEČINOMA IZBIRALI MED ENIM ALI DRUGIM, NE PA OBOJE HKRATI.

Tradicionalni internetni protokoli, ki so bili zasnovani za odprto izmenjavo informacij, so se sčasoma prelevili v centralizirana okolja, kjer vsak klik in vsaka poizvedba pušča sled v bazah podatkov tehnoloških velikanov. Kot odgovor na to sistemsko ranljivost se v okviru gibanja Web3 razvija decentralizirano zasebno omrežje oziroma DPN, ki s pomočjo blockchain tehnologije decentralizira nadzor in zagotavlja integriteto podatkov brez potrebe po zaupanja vrednih posrednikih.

Če ste že slišali za DPN, potem ste tudi že slišali za podjetje Deeper (DPER) in njihove DPN usmerjevalnike, s katerimi si lahko zagotovite anonimnost na spletu.

KAJ SPLOH JE DPN? ALI RES PONUJA POPOLNO SVOBODO IN ANONIMNOST?

Tehnologija DPN predstavlja močan odklon od uveljavljenih VPN storitev, ki smo jih poznali zadnje desetletje. Medtem ko se klasični VPN zanaša na centralizirane strežnike v lasti posameznega ponudnika, kar ustvarja enotno točko odpovedi in zahteva slepo zaupanje v politiko nebeleženja podatkov, DPN deluje kot razpršeno omrežje enakovrednih vozlišč. V tem ekosistemu vsaka naprava deluje hkrati kot odjemalec in kot vstopna točka za druge uporabnike, kar ustvarja neprebojno mrežo šifriranega prometa brez osrednjega nadzornega organa.

Zamisel DPN-ja je v tem, da vsak uporabnik (prek svoje naprave Deeper Connect) postane del globalnega omrežja. Namesto da bi vaš pro-

met šel skozi računalnike in strežnike ponudnikov VPN storitev, se promet razprši med številne točke v mreži. Tak pristop ne le povečuje anonimnost, ampak tudi odpira povsem nove možnosti za obvod geo-blokad in omejitev, ki jih danes pogosto srečujemo na spletu.

Deeper usmerjevalniki vas hkrati osvobodijo mesečnih naročin, katerim se ne moreš ogniti pri klasičnih VPN storitvah. Enkratni nakup pomeni doživljenjski dostop, investicija pa se vam lahko povrne že v manj kot enem letu.

BREZ UPOČASNITVE IN PAMETNO RAZPOREJANJE PROMETA

Ena najbolj sofisticiranih tehničnih prednosti naprav Deeper je njihova sposobnost pametnega usmerjanja prometa, ki rešuje največjo slabost tradicionalnih VPN povezav – upočasnitev lokalnega prometa. Namesto da bi celotno internetno povezavo preusmerili skozi oddaljen strežnik, naprave Deeper inteligentno razpo-

znajo naravno podatkovnih paketov. Tako lahko uporabnik hkrati dostopa do tuje knjižnice pretočnih vsebin prek šifriranega tunela v tujini, medtem ko bančne storitve ali lokalne novice delujejo prek domačega IP naslova z maksimalno hitrostjo. Ta funkcija zagotavlja brezšivno integracijo v vsakodnevno rabo, ne da bi uporabnik sploh opazil prisotnost varnostne plasti.

VARNOST NA NIVOJU NAJVEČJIH

Inženirska dovršenost strojne opreme Deeper Connect se odraža v integraciji sedemslojnega požarnega zidu, ki zagotavlja varnost na ravni, ki je bila nekoč rezervirana le za velika podjetja. Ta sistem izvaja globok pregled paketov in na omrežni

ravni blokira sledilce, viruse ter vsiljivo oglaševanje, še preden ti dosežejo končno napravo. To pomeni, da so zaščiteni vsi aparati v gospodinjstvu, od pametnih telefonov do televizorjev in naprav interneta stvari, ki sami po sebi pogosto nimajo ustreznih varnostnih mehanizmov.

Blokira oziroma filtrira lahko tudi oglase, ki so postali tako nadležni, da pogosto preveč vplivajo na to, kako brskamo po določeni spletni strani.

DEEPER CONNECT MINI: NAJ BO VAŠ DOM ALI PISARNA VARNA

Deeper Connect Mini je robustna naprava, ki se postavi med modem in usmerjevalnik ter s svojo procesorsko močjo omogoča gigabitne hitrosti prenosa, kar je več kot dovolj za današnja gospodinjstva (ali pisarne) z visoko porabo podatkov. Njena pasivno hlajena zasnova in minimalistično ohišje skrivata kompleksen ekosistem, ki uporabniku omogoča popolno kontrolo nad svojo digitalno identiteto brez kakršne koli konfiguracije programske opreme na končnih napravah.

BI RADI OSTALI ZAŠČITENI, KO POTUJETE?

Za tiste, ki digitalno svobodo potrebujejo tudi na poti, je bil razvit Deeper Connect Air. Ta ultra prenosna enota prinaša vse prednosti decentraliziranega omrežja v formatu, ki je komaj večji od običajnega ključka USB. Kljub svoji majhnosti zagotavlja hitro in stabilno povezavo v okoljih z visoko gostoto signalov, kot so letališča ali kavarne. Deeper Air deluje kot osebni varnostni ščit, ki javne in pogosto nevarne Wi-Fi točke v trenutku spremeni v varno, šifrirano okolje Web3.

VRNITE NADZOR NAZAJ V SVOJE ROKE

Podjetje Deeper in na splošno tehnologija DPN dokazuje, da je zasebnost na spletu mogoče reševati na ravni strojne opreme in ne le z aplikacijami. Če vam je pomembna zasebnost na spletu in če bi se radi znebili mesečnih naročin, potem je DPN pristop lahko pravi za vas.

Več na <https://privacy-router.com/>.

(P.R.)

WEB 3.0. d. o. o.

Polanškova ulica 13
1231 Ljubljana Črnuče

+386 31 665 160

www.privacy-router.com

DATAINFO.SI

Roki hrambe kot spregledan izziv informacijskih sistemov

V RAZPRAVAH O VARNOSTI INFORMACIJSKIH SISTEMOV JE POUK POGOSTO NA TEHNIČNIH UKREPIH ZA ZAŠČITO PODATKOV, KOT SO NADZOR DOSTOPA, ŠIFRIRANJE IN ODPORNOST NA INCIDENTE.

Bistveno manj pozornosti pa se namenja vprašanju, koliko časa smejo biti podatki sploh shranjeni. Roki hrambe osebnih podatkov niso zgolj pravna formalnost, temveč ključen element skladnega in varnega upravljanja podatkov v informacijskih sistemih. Podatki, ki so tehnično ustrezno zavarovani, a se hranijo brez veljavne pravne podlage ali predolgo, predstavljajo neposredno kršitev zakonodaje in povečano tveganje za upravljavca.

PRAVNE PODLAGE ZA OMEJITEV HRAMBE

Načelo omejitve hrambe izhaja iz Splošne uredbe o varstvu podatkov (GDPR), ki določa, da se osebni podatki hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno za namene obdelave. Na nacionalni ravni to dodatno konkretizira 43. člen Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), ki zahteva, da so roki hrambe omejeni na najkrajše možno obdobje, redno preverjani ter po prenehanju namena ustrezno zaključeni z izbrisom, anonimizacijo ali drugimi ukrepi. Pomembno je poudariti, da pravna podlaga za obdelavo ne pomeni tudi neomejene hrambe podatkov.

PRIMERI IZ PRAKSE

Podjetja pogosto pridobivajo osebne podatke strank, ki jih shranjujejo v CRM sistemih zaradi izvajanja pogodb, podpore ali komunikacije. Takšna hramba je zakonita le toliko časa, dokler obstaja ustrezen namen in pravna podlaga; po

Podatki, ki so tehnično ustrezno zavarovani, a se hranijo brez veljavne pravne podlage ali predolgo, predstavljajo neposredno kršitev zakonodaje in povečano tveganje za upravljavca.

prenehanju sodelovanja pa je treba podatke ustrezno izbrisati ali omejiti njihovo nadaljnjo uporabo. Podobno velja pri zaposlovanju: podatki izbranega kandidata se hranijo skladno z delovnopravnimi predpisi, podatki neizbranih kandidatov pa le še kratek čas po zaključku po-

stopka, razen če ti podajo izrecno privolitev za daljšo hrambo. Pogosta praksa dolgoročnega hranjenja prijav brez jasnega namena pomeni kršitev načela omejitve hrambe.

DOLOČITEV IN IZVEDBA ROKOV HRAMBE

Roki hrambe morajo biti določeni vnaprej in pisno opredeljeni v internih aktih upravljavca, kot so pravilniki, katalogi zbirk ali evidence dejavnosti obdelave. Ključno je, da so ti roki usklajeni z dejansko implementacijo v informacijskem sistemu in ne obstajajo zgolj na papirju. V sodobnih aplikacijah je smiselno roke hrambe obravnavati kot del podatkovnega življenjskega cikla ter jih podpreti z metapodatki, avtomatiziranimi postopki brisanja ali anonimizacije in ustreznimi revizijskimi sledmi.

UPRAVLJANJE ROKOV HRAMBE BREZ TVEGANJ

Roki hrambe osebnih podatkov so področje, kjer se pravo in informatika neposredno prepletata. Njihovo neupoštevanje običajno ni posledica pomanjkanja varnosti, temveč nejasnega upravljanja podatkov skozi čas. GDPR in 43. člen ZVOP-2 zahtevata, da informacijski sistemi poleg nadzora nad dostopom zagotovijo tudi jasen odgovor na vprašanje, kdaj podatkov ne

GDPR in 43. člen ZVOP-2 zahtevata, da informacijski sistemi poleg nadzora nad dostopom zagotovijo tudi jasen odgovor na vprašanje, kdaj podatkov ne sme biti več.

sme biti več. Pravilno urejeni roki hrambe zmanjšujejo pravna tveganja, povečujejo preglednost poslovanja in olajšajo dokazovanje skladnosti. Če želite to področje urediti učinkovito in brez nepotrebnih zapletov, vam lahko pomagajo strokovnjaki iz **DATAINFO.SI** – za ponudbo jih lahko pokličete na **02 620 43 00** ali pišete na **info@datainfo.si**.

(P.R.)

DATAINFO.SI, d.o.o.

02 620 43 00

info@datainfo.si

<https://datainfo.si>

ADHEZIV

GS1 aplikacijski identifikatorji (AI): temelj sodobne sledljivosti izdelkov

GS1 APLIKACIJSKI IDENTIFIKATORJI (AI – APPLICATION IDENTIFIERS) SO STANDARDIZIRANE NUMERIČNE OZNAKE, KI DOLOČAJO POMEN IN STRUKTURO PODATKOV, ZAPISANIH V ČRTNE IN 2D KODE.

Njihov namen je zagotoviti, da so informacije v kodi enotno razumljive vsem deležnikom v dobavni verigi – ne glede na državo, panogo ali informacijski sistem.

Z uporabo GS1 AI je mogoče v eni sami kodi združiti več ključnih podatkov, kot so:

- GTIN (Global Trade Item Number) – enolična identifikacija izdelka
- serijska številka – unikatna identifikacija posamezne enote
- lot ali serija – sledljivost proizvodnje
- rok uporabe ali datum proizvodnje
- dodatni podatki za sledljivost (Track & Trace)

GS1 Application Identifiers in numerical order

AI	Data Content	Format (1)	FNCL Required (2)	Data Use
01	Serial Shipping Container Code (SSCC)	N2+12B		SSCC
01	Global Trade Item Number (GTIN)	N2+12A		GTIN
02	GTIN of contained trade items	N2+12A		CONTENT
10	Batch or lot number	N2+X.30	(FNCL)	BATCH/LOT
11 (*)	Production date (YYMMDD)	N2+6B		PROD DATE
12 (*)	Due date (YYMMDD)	N2+6B		DUE DATE
13 (*)	Packaging date (YYMMDD)	N2+6B		PACK DATE
15 (*)	Best before date (YYMMDD)	N2+6B		BEST BEFORE or BE BY
16 (*)	Sell by date (YYMMDD)	N2+6B		SELL BY
17 (*)	Expiration date (YYMMDD)	N2+6B		USE BY OR EXPIRY
20	Variant number	N2+12		VARIANT
21	Serial number	N2+X.30	(FNCL)	SERIAL
30	Count of items (variable measure trade item)	N2+12B	(FNCL)	VAR. COUNT
40 (*)	Net weight, kilograms (variable measure trade item)	N2+12B		NET WEIGHT (kg)
420	Ship to - Deliver to postal code within a single postal authority	N2+X.20	(FNCL)	SHIP TO POST
421	Ship to - Deliver to postal code within a single postal code	N2+X.12.9		SHIP TO POST
422	Country of origin of a trade item	N2+12B	(FNCL)	ORIGIN
8000	Extended Packaging URL	N2+X.70	(FNCL)	PRODUCT URL
90	Information mutually agreed between trading partners	N2+X.30	(FNCL)	INTERNAL
99 99 99	Company internal information	N2+X.30	(FNCL)	INTERNAL

Vsak aplikacijski identifikator natančno določa, kaj posamezen podatek pomeni in kakšen je njegov format (dolžina, tip podatka, zaporedje). To omogoča avtomatsko in zanesljivo obdelavo podatkov brez dvoumnosti ali ročnega vnosa.

ZAKAJ SO GS1 APLIKACIJSKI IDENTIFIKATORJI TAKO POMEBNI?

V sodobnih dobavnih verigah, kjer se izdelki premikajo hitro in pogosto prečkajo več držav ter informacijskih sistemov, je pravilna interpretacija podatkov ključnega pomena. GS1 aplikacijski identifikatorji:

- omogočajo natančno sledljivost izdelkov od proizvajalca do končnega uporabnika,
- zmanjšujejo možnost napak pri zajemu podatkov,
- podpirajo avtomatizacijo logističnih in proizvodnih procesov,
- omogočajo učinkovite in hitre odpoklice izdelkov,
- so osnova za digitalizacijo, serializacijo in skladnost z zakonodajo.

Posebej pomembni so v reguliranih panogah, kot so farmacevtska, medicinska in živilska industrija, kjer je sledljivost zakonsko zahtevana in neposredno povezana z varnostjo uporabnikov.

OZNAČEVANJE ZDRAVIL IN MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV PO STANDARDU GS1

Označevanje zdravil in medicinskih pripomočkov ima ključno vlogo pri zagotavljanju varnosti pacientov, sledljivosti izdelkov ter skladnosti z zakonodajo (npr. EU FMD, UDI). Standardi GS1 omogočajo enoten, globalno priznan in preverljiv zapis podatkov, ki jih zahtevajo regulatorni organi.

Najpogostejše se za ta namen uporablja 2D koda GS1 DataMatrix, ki na majhni površini omogoča zapis velike količine podatkov, med drugim:

- GTIN izdelka,
- serijsko številko,
- številko lota ali serije,
- rok uporabe.

Takšno označevanje je osnova za serializacijo, ki omogoča sledenje vsake posamezne enote zdravila ali medicinskega pripomočka skozi celoten življenjski cikel – od proizvodnje, distribucije in skladiščenja do izdaje pacientu.

VARNOST, SKLADNOST IN PREPREČEVANJE PONAREDKOV

Natančno in kakovostno označevanje po GS1 standardih bistveno prispeva k:

- preprečevanju ponaredkov in nepooblaščenega vstopa izdelkov na trg,
- hitremu in ciljno usmerjenemu umiku izdelkov v primeru neskladnosti,
- izboljššanemu nadzoru kakovosti,
- večji transparentnosti v zdravstveni oskrbi.

Pri tem ni pomemben le pravilen zapis podatkov, temveč tudi izbira ustrezne tehnologije označevanja (npr. inkjet, termotransfer, laser), ki zagotavlja visoko kakovost tiska, kontrast in berljivost kod skozi celotno življenjsko dobo izdelka – tudi v zahtevnih proizvodnih in logističnih pogojih.

GS1 STANDARDI KOT OSNOVA DIGITALNE IN SLEDLJIVE PRIHODNOSTI

Pravilna uporaba GS1 aplikacijskih identifikatorjev in standardov pri označevanju zdravil ter medicinskih pripomočkov ni več zgolj priporočilo, temveč nujen korak k:

- varni in učinkoviti zdravstveni oskrbi,
 - zanesljivi sledljivosti izdelkov,
 - digitalno podprtih procesov,
 - večjemu zaupanju pacientov in partnerjev.
- GS1 standardi tako predstavljajo trden temelj sodobnega industrijskega označevanja in pomemben gradnik prihodnjih digitalnih dobavnih verig.

(P.R.)

Označevanje v industriji
ADHEZIV

Adheziv d.o.o.,

Cesta v Trnovlje 7,
3000 Celje
T: +386 3 74 90 740

E: vojko.arzensek@adheziv.si

www.adheziv.si

Označevanje v industriji

ADHEZIV

35 let

od leta 1991

LEIBINGER

IQ.JET®

PRVI INTELIGENTNI SISTEM ZA OZNAČEVANJE, PRIPRAVLJEN ZA DIGITALIZACIJO

TISK 2D IN QR KOD

po GS1 standardu

48 PIKSLOV

8 vrstic tiska

5 LET BREZ

rednih servisov

4X MANJŠA

poraba elektrike

VGRAJEN MINI UPS

VGRAJENO RECIKLIRANJE

redčila, 1L za 350 ur

SALTRONIC IN INK REFRESH

funkcija, kot na vseh Leibinger tiskalnikih

SISTEM ZA AVTOMATSKO

pranje tiskalne glave

ANY PRODUCT
INDIVIDUAL CODES
ALL INDUSTRIES
EVERY MATERIAL

up to 48 dots

CESTA V
TRNOVLJE 7,
3000 CELJE
SLO, EU

T: +386 (0)3 74 90 740
M: +386 (0)41 612 610

vojko.arzensek@adheziv.si

www.adheziv.si

VAREN PRENOS IN HRAMBA POSLOVNIH PODATKOV

Ko podatki ne smejo izginiti

IZGUBA PODATKOV OSTAJA ENA NAJVEČJIH GROŽENJ SODOBNEGA POSLOVANJA. HESTIA PRO D.O.O. PODJETJEM PONUJA CELOVIT PRISTOP K VARNOSTNIM KOPIJAM IN VARNEMU PRENOSU PODATKOV Z RAZLIČNIH SISTEMOV IN TEHNOLOGIJ.

Podatki so danes eden ključnih temeljev poslovanja. Finančne evidence, baze strank, projektna dokumentacija, elektronska pošta in poslovne aplikacije omogočajo nemoteno delovanje podjetij in sprejemanje odločitev. Kljub temu praksa kaže, da je področje varnostnih kopij še vedno pogosto zapostavljeno ali urejeno zgolj osnovno.

KATERI SO RAZLOGI ZA IZGUBO PODATKOV?

Razlogov za izgubo podatkov je veliko. Okvare strojne opreme, napake v programski opremi, človeški faktor, nenamerni izbrisi ter vse pogostejši kibernetični napadi, zlasti izsiljevalski virusi, predstavljajo stalno tveganje. K temu je treba prišteti še fizične nevarnosti, kot so požari, poplave ali kraje opreme. Posledice takšnih dogodkov so lahko resne – od začasnega ali dolgotrajnega izpada poslovanja do finančne škode, izgube zaupanja strank in težav z izpolnjevanjem zakonskih zahtev glede varstva podatkov. Sodobna IT-okolja so pri tem vse bolj razpršena. Podatki niso več shranjeni zgolj na klasičnih tridiskih, temveč tudi na strežnikih, v virtualnih okoljih, omrežnih hranilnikih (NAS), bazah podatkov in specializiranih poslovnih sistemih. Takšna raznolikost zahteva prilagojen in premišljen pristop k varnostnemu kopiranju, saj enotne rešitve pogosto ne zagotavljajo zadostne ravni zaščite ali zanesljive obnove podatkov.

PODATKI MORAJO BITI NA VEČ LOKACIJAH

Pri tem se pogosto pojavi vprašanje, ali shranjevanje podatkov na več lokacijah pomeni tudi večje varnostno tveganje. Na prvi pogled se zdi, da več kopij pomeni več možnosti za zlorabo, vendar v praksi velja ravno nasprotno. Profesionalno zasnovane varnostne kopije ne pomenijo dodatne vstopne točke za napadalce, temveč delujejo kot ločen in strogo nadzorovan sistem. Podatki so kriptirani, kar pomeni, da so brez ustreznih ključev neberljivi, tudi v primeru nepooblaščenega dostopa.

Pomembna prednost takšnih rešitev je tudi dejstvo, da varnostne kopije niso stalno dosegljive prek omrežja. Hramba poteka v offline okolju, ki ni neposredno povezano s produkcijskimi sistemi ali internetom. Prav ta ločenost, pogosto imenovana tudi pristop »air-gap«, je eden ključnih razlogov, zakaj sodobni napadi z izsiljevalskimi virusi v takšnih okoljih praviloma ne uspejo. V nasprotju s tem so podjetja, kjer so kopije stalno povezane s primarnimi sistemi, bistveno bolj izpostavljeni izgubi vseh podatkov hkrati.

CELOVIT PRISTOP ZA BOLJŠI NADZOR

Na tej osnovi je podjetje Hestia Pro d.o.o. razvilo storitev, ki temelji na celovitem in tehnološko prilagojenem pristopu. Varnostne kopije se naj-

prej pripravijo neposredno pri naročniku, kjer se podatki iz različnih sistemov in tehnologij varno zajamejo, preverijo in ustrezno strukturirajo. Takšen način omogoča boljši nadzor nad procesom ter zagotavlja, da so zajeti vsi podatki, ki so za podjetje dejansko ključni.

V naslednjem koraku se podatki prek varnih in šifriranih prenosov prenesejo na geografsko ločene strežnike, kjer so shranjeni v nadzorovanem, varovanem in offline okolju. Podjetje s tem pridobi dodatno raven zaščite, saj podatki niso vezani zgolj na eno lokacijo ali eno infrastrukturo, temveč so del premišljeno zasnovanega varnostnega modela.

Takšen dvojen pristop – lokalna priprava varnostne kopije in oddaljena, kriptirana ter offline hramba – bistveno zmanjša tveganje trajne izgube podatkov. V primeru sistemske okvare, kibernetičnega incidenta ali druge nepredvidene situacije je obnova podatkov hitra in zanesljiva, kar pomeni krajši izpad poslovanja in manjše poslovno tveganje.

Primeri dobrih praks, kot jih uveljavlja Hestia Pro d.o.o., jasno kažejo, da varnostne kopije niso zgolj tehnična naloga IT-oddelka, temveč strateška odločitev vodstva. V času, ko so digitalna tveganja stalnica, predstavlja premišljena zaščita podatkov pomembno konkurenčno prednost in trdno osnovo za stabilno poslovanje. (P.R.)

SO VAŠI PODATKI VARNI?

KODA ZA BREZPLAČNO INTEGRACIJO SISTEMA VARNOSTNEGA KOPIRANJA: RN2026

Kodo vpišite v zadevo ob pošiljanju poprosila po e-pošti. Koda velja do konca marca 2026.

Hestia Pro, d.o.o. Rakuševa ulica 4, 1000 Ljubljana • info@hestia-pro.si • 01 421 01 70 • www.hestia-pro.si

MEGATEL

MegaTel ustvarja prihodnost naprednih klicnih centrov

IP TELEFONIJA JE V ZADNJIH LETIH DOŽIVELA TIHO, A IZJEMNO POMEMBNO PREOBRAZBO.

Od osnovne klasične telefonije se je razvila v osrednji komunikacijski steber sodobnih podjetij, ki danes združuje glas, podatke, analitiko in umetno inteligenco. Klicni centri pri tem niso več zgolj odzivni centri za podporo strankam, temveč strateško orodje za gradnjo uporabniške izkušnje – in prav tukaj se kažejo najpomembnejši trendi prihodnosti.

ZANESLJIVE, PRILAGODLJIVE IN TEHNOLOŠKO NAPREDNE REŠITVE

MegaTel, ponudnik IKT storitev z več kot 20-letno tradicijo, je eden izmed pionirjev IP telefonije na domačem trgu. Že od začetkov je podjetje jasno stavilo na poslovne uporabnike ter razvijalo zanesljive, prilagodljive in tehnološko napredne rešitve. Iz IP telefonije so zrasle tudi vrhunske rešitve za klicne centre, ki so po obdobju covida doživele izjemno rast in postale ključni del digitalne preobrazbe podjetij.

V KOMUNIKACIJSKE PROCESSE VSTOPA UMETNA INTELIGENCA

Današnji trendi v klicnih centrih so jasni: večja učinkovitost, boljša uporabniška izkušnja in razbremenitev agentov – vse to s pomočjo umetne inteligence. AI vstopa v komunikacijske procese kot pametni pomočnik, ki omogoča avtomatizirano usmerjanje klicev, prepoznavo govora, analizo razpoloženja sogovornikov ter podporo agentom z realnočasnimi predlogi odgovorov. Rezultat so hitrejši odzivi, manj napak in bolj zadovoljni

uporabniki. Pri MegaTelu so umetno inteligenco prepoznali kot ključno nadgradnjo klicnih centrov prihodnosti. Že od lanskega leta pospešeno razvijajo rešitve, ki združujejo napredne funkcionalnosti klicnih centrov in AI v konkretnih, uporabnih scenarijih. Poseben poudarek je na neposredni podpori agentom pri odgovarjanju ter na avtomatizaciji ponavljajočih se procesov. Trenutno nastajajo rešitve za avtomatizirano upravljanje vseh vrst naročil in storitev v bančnem sektorju, kjer sta zanesljivost in varnost na prvem mestu, zanimanje za tovrstne rešitve pa se hitro širi tudi na druga področja.

CELOVIT PRISTOP ZA HITREJŠI PREHOD V DIGITALNO PRIHODNOST

MegaTel se tako uveljavlja kot eden prvih ponudnikov, ki v enotno celoto povezuje operater-

ske storitve, napredne rešitve klicnih centrov in umetno inteligenco. Takšen celovit pristop podjetjem omogoča hitrejši prehod v digitalno prihodnost, večjo konkurenčnost in predvsem boljšo komunikacijo s strankami. Prihodnost IP telefonije ni več vprašanje tehnologije, temveč pametne uporabe podatkov in umetne inteligence – in MegaTel je med tistimi, ki to prihodnost že danes aktivno gradijo.

Ob enem izmed svojih ključnih segmentov MegaTel seveda ostaja konkurenčen tudi na drugih področjih IKT. Podjetje uspešno razvija in ponuja rešitve mobilne telefonije, dostopa do interneta, cloud storitev ter celovite rešitve eMobilnosti, s katerimi odgovarja na potrebe sodobnih, digitalno usmerjenih organizacij. (P.R.)

Mega

Tel

Mega M d.o.o.Rudarska cesta 6
3320 Velenje

+386 3 777 00 40

info@megatel.si
www.megatel.si

ZWCAD™ 2026 SP1.2

Trenutno najbolj zaželena CAD programska rešitev na trgu

NUDI POPOLNO AutoCAD® FUNKCIONALNOST, PRIMERLJIVO UPORABNIŠKO IZKUŠNJO, 100 % KOMPATIBILNOST, ZAVIDLJIVO ŠTEVILO PROGRAMSKIH DODATKOV ...

... a po kar nekajkrat nižji ceni. ZWCAD™ je, kot kaže, prerasel okvirje dopadljivega AutoCAD® klona in se je v svojih zadnjih različicah iz alternativne rešitve prelevil v prvo izbiro še tako resnega in zahtevnega CAD uporabnika.

ŠE PRED NEDAVNIM ...

... je omenjeno CAD orodje sodilo v družino t. i. InteliCAD izdelkov, kar pomeni, da je ZWCAD™ uporabljal enako programsko jedro kot npr. GstarCAD, Bricscad, ProgeCAD in podobni.

Kar je ZWCAD™ že od samega začetka ločevalo od omenjenih proizvodov je dejstvo, da je izmed vseh tekmecev znal najbolje izkoristiti InteliCAD tehnologijo (programsko jedro) in tako uporabniku nudil delovno okolje, ki se je AutoCAD®-u v vseh pogledih (razen v ceni) najbolj približalo. Omenjeno prednost pred konkurenti je ZWCAD™ z leti le še krepil, vse do točke, ko InteliCAD tehnologija enostavno ni več zmogla zadovoljevati vse bolj ambicioznih načrtov hitro razvijajoče se CAD programske opreme.

DANES ...

... sloni ZWCAD™ na lastnem, zanesljivem in nadvse robustnem programskem jedru. Na trg je pravkar prispela različica ZWCAD™ 2026 SP1.2, ki z aplikacijo AutoCAD® ni izenačena po letni-

ci, pač pa vzornika v prenekateri disciplini pošteno prekaša. Je sistemsko manj zahtevna aplikacija, zaradi česar jo je mogoče uspešno uporabljati tudi na procesorsko manj zmogljivih osebnih računalnikih, vključuje številna pametna orodja, ki jih bomo pri AutoCAD®-u iskali zaman (SMART MOUSE, SMART SELECT, SMART VOICE ...) in še vedno nudi permanentne programske licence (tako samostojne kot tudi mrežne). Slednje so prosto prenosljive, z možnostjo koriščenja vseh znanih oblik programskih zaščit.

ZARADI POSODOBLJENEGA JEDRA IN NADGRAJENEGA GRAFIČNEGA POGONA ...

- ... nudi ZWCAD™ v svoji zadnji različici kompletno prenovljeno 3D okolje.
 - ... je mogoče odpirati resnično velike DWG dokumente nadvse hitro in brez neprijetnosti.
 - ... nudi nova različica številne izboljšave in novosti, med katerimi gre posebej izpostaviti VIEWCUBE, samodejne 2D projekcije neposredno iz 3D modela, podporo formatu STEP, nove vizualne sloge, 3D gizmo, posodobljene orodne trakove, GIS ...
 - ... nudi ZWCAD™ povsem novo okolje za parametrično načrtovanje.
 - ... nudi ZWCAD™ povsem primerljivo uporabniško izkušnjo, kot smo je sicer vajeni pri CAD programski opremi AutoCAD®, le da so pri ZWCAD™ licence permanentne, ter tako ob nakupu preidejo v trajno last uporabnika.
- Pogrešate permanentne licence? Vas ukinjanje mrežnih licenc moti? Obupujete nad stroški na-

jema CAD licenc? Nimate ustrezne uporabniške podpore?

Zaradi 100 % kompatibilnosti ZWCAD™ programskega orodja z aplikacijo AutoCAD®, ugodnejše nabavne cene in plačilnih pogojev, ohranitve prijaznejše politike licenciranja in čedalje bolj restriktivne politike licenciranja pri AutoCAD®-u, pa tudi zaradi težjih gospodarskih razmer in z njimi povezanih nevšečnosti, se za CAD programsko rešitev ZWCAD™ odloča čedalje več AutoCAD® uporabnikov.

Trend je logičen, saj sta programski okolji pri obeh vodilnih CAD aplikacijah praktično identični, zato je vsakršno dodatno usposabljanje pri prehodu na CAD okolje ZWCAD™ nepotrebno. Ni torej težko razumeti rasti priljubljenosti CAD aplikacije ZWCAD™, katere testno različico je mogoče brezplačno sneti s spletnega portala www.zwcad.si slovenskega ponudnika – podjetja CAX, d. o. o.

Testna različica bo polno funkcionalnost omogočala 30 dni, po izteku pa bo delovanje določenih funkcij onemogočeno.

Video predstavitev: QR koda v vizitki.

RAZLIČICA NAMENJENA STROJNIKOM ...

Skoraj sočasno s »klasično« izvedbo ZWCAD™ 2026 SP1.2 je na trg prispela še različica, spisana za strojnike. ZWCAD MFG 2026 SP1.2 določena opravila pohitri za 100 % in več. Ob tem je celo 100 % kompatibilna z AutoCAD Mechanical.

Za podrobnosti se obrnite na slovenskega zastopnika, podjetje ZWCAD SLOVENIA (CAX, d.o.o.). (PR)

ZWCAD
SLOVENIA

Video predstavitev

ZWCAD SLOVENIA (CAX, d.o.o.)

PE Titova cesta 2a, 2000 Maribor

Telefon: +386 (0) 2 471 12 40

Spletni naslov: www.zwcad.si

Elektronska pošta: info@zwcad.si

CHECK POINT: S PREVZEMOM LAKERE ŠE BOLJŠI

Vsi bi imeli umetno inteligenco. Kaj pa varnost?

UMETNA INTELIGENCA POSTAJA OSREDNJI DEL POSLOVNIH PROCESOV, HKRATI PA ODPIRA POVSEM NOVA VARNOSTNA TVEGANJA. S CHECK POINT REŠITVAMI STE LAHKO MIRNI.

Check Point Software Technologies je z najnovejšim prevzemom podjetja Lakera naredil pomemben strateški korak, s katerim želi podjetjem zagotoviti celovito, od začetka do konca (end-to-end) zasnovano varnost umetne inteligence (UI). Gre za pomembno širitev portfelja, ki Check Point utrjuje kot enega vodilnih ponudnikov varnostnih rešitev v dobi generativne in agentne umetne inteligence.

VARNOST UMETNE INTELIGENCE JE POSTALA KRITIČNA

Podjetja v ključne poslovne procese množično uvajajo velike jezikovne modele, generativno umetno inteligenco in avtonomne agente. To seveda prinaša večjo učinkovitost in hitrejše inovacije, a obenem tudi nova tveganja: od uhajanja podatkov in manipulacije modelov do napadov, ki izkoriščajo sodelovanje več agentov in samostojno odločanje sistemov. Podatki so v takšnem okolju zlahka ogroženi, kar zahteva povsem drugačen varnostni pristop.

KAJ JE CHECK POINT PRIDOBIL Z LAKERO

Check Point je že pred tem prevzemom naslavljal varnostne izzive umetne inteligence z rešitvami, kot so GenAI Protect, varnost SaaS in API-jev, napredna zaščita pred izgubo podatkov ter varnost, podprta s strojnimi učenjem za aplikacije, oblachne rešitve in končne točke. »Lakera to sliko dopolnjuje tam, kjer je bila do zdaj največja vrzel – pri zaščiti delovanja umetne inteligence v realnem času,« razloži Siniša Kovač, Territory Manager Slovenia & Croatia, Check Point.

Lakera je bila od začetka razvita izključno za UI okolja. Njene rešitve omogočajo varovanje celotnega življenjskega cikla umetne inteligence: od preverjanja pripravljenosti modelov pred uvedbo do sprotne nadzora in uveljavljanja varnostnih pravil med samim delovanjem. S tem Check Point prvič ponuja resnično celovito UI varnost, ki pokriva modele, agente in podatke v eni arhitekturi.

Posebej pomembne nadgradnje v primerjavi s klasičnimi varnostnimi pristopi so:

- zaščita, ki temelji na UI, pred napadi, kot so

prompt injection, uhajanje podatkov in manipulacija modelov v realnem času,

- izjemno visoka natančnost zaznavanja ob minimalni zakasnitvi, kar pomeni, da varnost ne ovira delovanja UI-sistemov,
- neprekinjeno prilagajanje grožnjam na podlagi obsežne, več kot 80-milijonske, globalne baze vzorcev, ki jo zagotavlja skupnost Gandalf,
- globalna pokritost, saj podpira več kot 100 jezikov.

GLAVNI PAKETI IN INTEGRACIJA V INFINITY PLATFORM

Lakera, ki so jo ustanovili strokovnjaki za umetno inteligenco iz Googla in Mete, v Check Pointovo ponudbo vstopa s svojima ključnima rešitvama, Lakera Red in Lakera Guard. Rešitvi zagotavljata ocene stanja pred uvedbo in uveljavljanje predpisov v realnem času za zaščito LLM-jev (velikih jezikovnih modelov), agentov umetne inteligence in multimodalnih delovnih procesov.

»Ta edinstven pristop zagotavlja obrambo, ki je korak pred nastajajočimi grožnjami umetne inteligence, kar podjetjem vliva zaupanje pri varni in obsežni uvedbi umetne inteligence,« pojasnjuje Simon Kojić, Product manager, Ingram Micro Ljubljana. Lakera zaupajo podjetja s seznama Fortune 500 po vsem svetu, poganja pa jo ekipa 11 doktorjev znanosti, kar zagotavlja tako tehnično natančnost kot odpornost na ravni podjetja.

Te zmogljivosti se neposredno povezujejo z arhitekturo Check Point Infinity, ki združuje osrednje varnostne pakete podjetja: Harmony za zaščito delovnega okolja in uporabnikov, Cloud-Guard za varnost v oblaku, Quantum za omrežno varnost, Infinity Core Services za usklajeno upravljanje in varnostne operacije.

Z integracijo Lakera Infinity Platforma prvič dosledno razširja zaščito tudi na umetno inteligenco, kar podjetjem omogoča enoten nadzor, politiko in odzivanje na grožnje v vseh okoljih, od klasične IT-infrastrukture do naprednih UI-aplikacij.

TEMELJ GLOBALNEGA CENTRA ODLIČNOSTI ZA UI VARNOST

Check Pointov globalni center odličnosti za varnost umetne inteligence, katerega osnova je postala Lakera, združuje raziskave, razvoj in inovacije na področju UI-varnosti ter dodatno pospešuje integracijo novih zaščitnih mehanizmov v celotno platformo. S tem Check Point ne gradi le novega produkta, temveč dolgoročno pozicionira svojo vlogo pri oblikovanju standardov varne rabe umetne inteligence v podjetjih. Daje pa tudi jasno sporočilo, da je umetno inteligenco mogoče uvajati hitro in ambiciozno – vendar le, če je varnost vgrajena že v samo jedro tehnologije.

Več najdete na spletni strani si.ingrammicro.eu. (PR)

INGRAM MICRO

CHECK POINT™

Ingram Micro Ljubljana, d.o.o.

Gmajna 10

1236 Trzin - Ljubljana

T: +386 1 600 25 80

checkpointteamslovenia@ingrammicro.com

W: si.ingrammicro.eu

TIFT D.O.O.

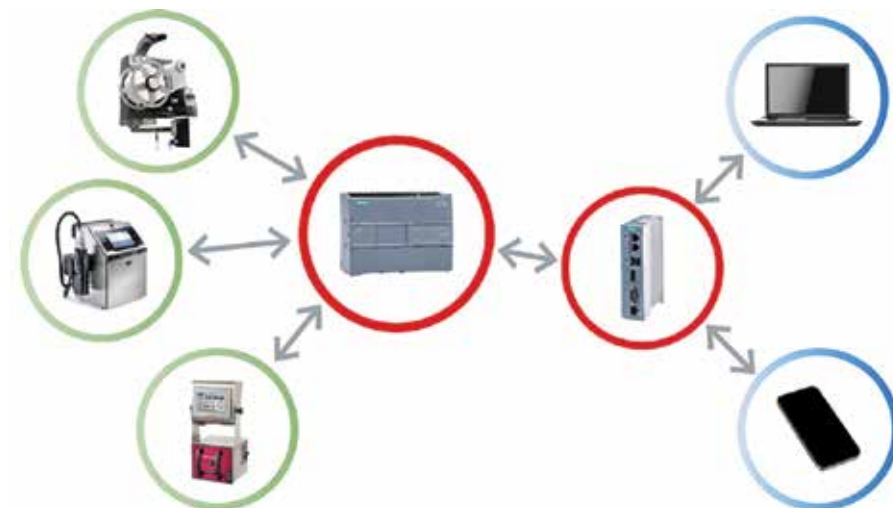
Zanesljivo in sledljivo industrijsko označevanje

SLOVENSKO PODJETJE TIFT JE RAZVILO NAPREDEN NADZORNI SISTEM, KI ZAGOTAVLJA BREZHIBNO OZNAČEVANJE IZDELKOV IN POPOLN NADZOR NAD TISKANJEM, NEODVISNO OD PROIZVAJALCA CIJ TISKALNIKOV.

V proizvodnji je označevanje izdelkov pogosto zadnji, a zelo pomemben, celo kritičen korak oziroma proces. Vsaka napaka pri tisku oznak namreč pomeni vračila, dodatne stroške in izgubo sledljivosti. Slovensko podjetje TIFT je zato razvilo nadzorni sistem za označevanje izdelkov. Gre za namensko rešitev za nadzor CIJ-tiskalnikov za označevanje in drugih naprav, kot so sistemi za nanašanje oznak, lasersko graviranje in drugih, povezanih v proizvodno linijo (kot tudi visokoresolucijski inkjet tiskalniki, termo transfer tiskalniki, tiskalniki za lasersko označevanje, print&apply sistemi ...).

Rešitev proizvajalcem omogoča centralizirano upravljanje, popolno sledljivost ter integracijo z obstoječimi informacijskimi sistemi.

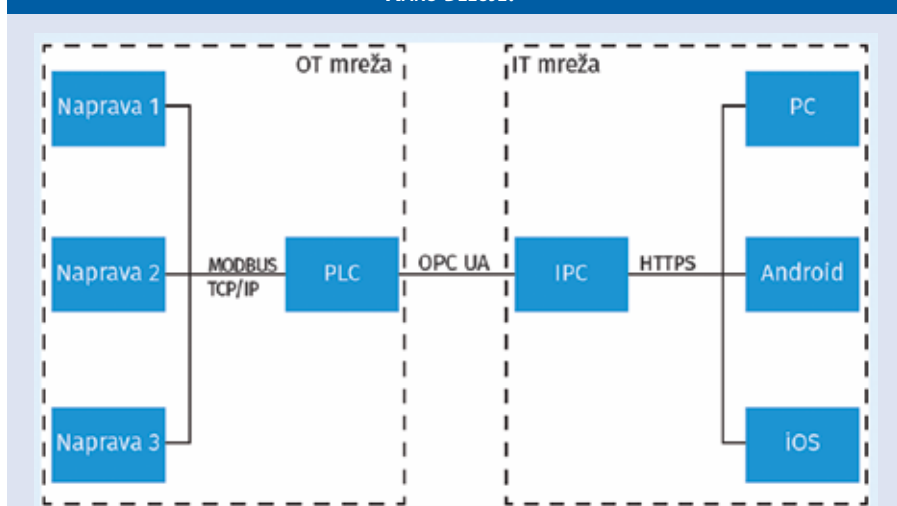
»Gre za lastno razvito, prilagodljivo rešitev, do katere uporabniki dostopajo preko spletnega brskalnika. Poskrbeli smo za temeljito integracijo, saj rešitev podpira vse naprave, ki imajo pod-

prte komunikacijske protokole, kot so Modbus, TCP/IP, EtherNet/IP in številni drugi,« nam je pojasnil David Svete, inženir avtomatizacije v podjetju TIFT, d. o. o. Predvsem maloserijske proi-

zvodnje uporabljajo ročno označevanje oziroma ročni vnos podatkov neposredno na tiskalniku oziroma ostalih napravah. Tak pristop ima (vsaj) tri velike pomanjkljivosti. Ni vodenja zgodovine tiska, prisotna pa sta visoko tveganje nepooblaščenih in neželjenih sprememb ter pomanjkanje centralnega nadzora nad stanji naprav. Opisane pomanjkljivosti predstavljajo tipične vzroke za neustrezno označene artikole oziroma napačno vnesene podatke.

KAKO DELUJE?

TIFT nadzorni sistem sestavlja kombinacija strojne in programske opreme renomiranih proizvajalcev. Srce sistema predstavlja krmilnik (PLC), ki je povezovalni člen do naprav v omrežju OT. Z njimi komunicira prek industrijskih protokolov (npr. Modbus TCP/IP, EtherNet/IP), zbira podatke in vsebuje logiko za pošiljanje prejetih podatkov na naprave. Poleg tega preko digitalnih vhodov/izhodov omogoča komuniciranje s proizvodno linijo in/ali sistemom strojnega vida.

Aplikacijski del TIFT nadzornega sistema pa poskrbi za centralni vnos podatkov, avtorizacijo, revizijo, obdelavo alarmov in vizualizacijo stanj. »Podatki predstavljajo enotno resnico o tem, kaj se tiska, s katerimi parametri in v kakšnem stanju so tiskalniki – skrbnikom ali operaterjem je stanje nadzornega sistema dostopno kjerkoli in kadarkoli,« razloži Svete.

OZNAČEVANJE POD NADZOROM

Kaj torej prinaša TIFT nadzorni sistem? To so ključne lastnosti:

Centralno upravljanje. Vse podatke za tisk oznak nadzornik oziroma operater vnese na enem mestu, sistem pa jih samodejno prenese na izbran tiskalnik. S tem se izogne tipkanju/vnašanju neposredno na tiskalniku in napakam pri prepisovanju.

Integracija s sistemi MES/ERP/SCADA. Podatki se lahko na tiskalnik(e) posredujejo samodejno iz obstoječih sistemov. Rešitev omogoča prilagoditev obstoječi infrastrukturi podjetja.

Integracija s strojno opremo. TIFT nadzorni sistem z vključenim krmilnikom PLC lahko izvaja ustrezne akcije preko digitalnih izhodov oziroma je povezljiv s krmilnikom proizvodnje linije v primeru zahtevanega ukrepanja.

Sledenje in arhiviranje. Vsak poslan podatek se zabeleži. To omogoča popolno sledljivost – kdo je kaj poslal, kdaj in na katero napravo. Hiter vpo-

gled v zgodovino označevanja je zagotovljen.

Varnost dostopa. V sistem so vgrajene uporabniške vloge, ki omogočajo razporejanje in omejevanje pravic skupinam uporabnikov. Podjetje lahko samo določi, katera skupina uporabnikov ima dostop do katerih funkcij.

Dostop prek brskalnika. Brez potrebe po nameščanju dodatne programske opreme – uporabniki lahko dostopajo do aplikacije za označevanje preko standardnega brskalnika.

NADZOR TISKANJA IN OZNAČEVANJA V REALNEM ČASU

TIFT nadzorni sistem ne upravlja le s podatki za tisk, temveč nadzoruje tudi stanja tiskalnikov in njihovo delovanje. Tako nenehno spremlja številne parametre delovanja, kot so pritisk črnila, viskoznost, ure do rednega servisa ter poraba potrošnega materiala. Sistem prav tako samodejno zazna, ali je na posameznem tiskalniku prisotna kakšna napaka, je ustavljen ali v delovanju, in stanja ustrezno prikaže ter zabeleži.

Rešitev beleži napake pri pošiljanju podatkov za tisk, napake naprav in neustrezno natisnjene oznake, prepoznane s strojnimi vidom. Ta rešitev namreč preverja berljivost oznake (OCR) ter prebrani tekst z dejansko poslanimi podatki. S tem lahko podjetje pravočasno odkrije napačno na-

tisnjeno oznako/vsebinsko oziroma neberljiv zapis – na sami liniji, ne šele pri kontroli kakovosti oziroma pri kupcu. Tudi ob katerikoli drugi zaznani napaki sistem samodejno obvesti skrbnika oziroma operaterja, to pa lahko stori po e-pošti, sporočilu SMS ali v sami aplikaciji. V primeru prekinitve povezave z napravo za označevanje sistem prav tako sproži alarm in ga zabeleži. V primeru daljšega mirovanja CIJ-tiskalnika lahko sistem samodejno zažene kroženje črnila in s tem prepreči izsušitev tiskalne glave.

Za zmanjšanje zastojev v proizvodnji TIFT nadzorni sistem omogoča servisno diagnostiko na daljavo in proaktivna opozorila (npr. za izklopljen tiskalnik). S tem se skrajšajo koraki podpore, težave pa pogosto odpravijo brez potrebe po fizičnem obisku serviserja na lokaciji podjetja.

PREDNOSTI ZA PROIZVODNJO

TIFT-ov nadzorni sistem za označevanje odlikuje izjemna prilagodljivost: rešitev je mogoče prilagoditi specifičnim procesom, pravilom in integracijam, ki so že uveljavljene v obstoječi proizvodnji. Ključna konkurenčna prednost TIFT nadzornega sistema v primerjavi z rešitvami posameznih proizvajalcev tiskalnikov je tudi njegova popolna neodvisnost. Sistem podpira vse znamke CIJ tiskalnikov ter različne druge na-

prave za označevanje in ni omejen na enega dobavitelja. Uporabnikom to omogoča svobodno izbiro opreme ter učinkovito upravljanje celotnega procesa označevanja prek enotnega nadzornega sistema. Takšen pristop bistveno zmanjšuje odvisnost od posameznega proizvajalca, povečuje prilagodljivost sistema in zagotavlja dolgoročno investicijsko učinkovitost. Že omejena možnost integracije z rešitvami strojnega vida pa zagotavlja zanesljivo preverjanje zapisa/oznak ter omogoča pravočasno zaznavo napak pri tisku in s tem zmanjša tveganje.

Pod črto TIFT nadzorni sistem operaterjem ter vzdrževalnemu osebju v proizvodnji prinese sledljiv nadzor nad označevanjem, hitro odkrivanje napak in s tem manj zastojev ter doslednost pri kakovosti tiska oznak. Namesto ročnega vnosa neposredno na tiskalnik podjetje pridobi centralen sistem za pregled stanj vseh naprav za označevanje in platformo za varno pošiljanje vsebine za tisk.

»V podjetju TIFT, d. o. o. poleg nadzornega sistema za označevanje ponujamo še vrsto drugih rešitev za optimizacijo proizvodnih procesov in dvig produktivnosti v proizvodnih okoljih,« je pristavil Mitja Steblovnik, direktor podjetja. Več informacij o rešitvah za označevanje najdete na povezavi: www.tift-koding.com (P.R.)

TIFT KODING

www.tift-koding.com

dobrodosli@tift.si

Zamenjajte svoj stari inkjet tiskalnik za novega in privlačujte pri vzdrževanju ter porabi potrošnega materiala.

Zagotavljajo vam enostavno uporabo in zanesljivost tudi v težkih delovnih okoljih.

- ✓ Nižja poraba tekočin
- ✓ Visoka zanesljivost
- ✓ Nizki skupni stroški delovanja

Zmanjšana poraba tekočine, enostavna uporaba ter ergonomsko oblikovana tiskalna glava, prilagojena za hitro integracijo v različne proizvodne linije.

Tiskalnik, ki spreminja industrijo

Izpadi so stvar preteklosti.

NOVO

Vgrajena čistilna postaja splakuje, čisti in suši tiskalno glavo z enim samodejnim ciklom.

Učinkovito, natančno in enostavno tiskanje in apliciranje etiket

Print and apply sistemi Evolabel

Različne izvedbe aplikatorjev omogočajo, da se etikete aplicirajo v gibanju ali mirovanju izdelka ali embalaže. Aplikator se samodejno prilagaja razdalji oziroma velikosti produkta, ki ga označujete.

Kje vse lahko uporabite print and apply sisteme Evolabel?

- 👍 Označevanje produktov
- 👍 Označevanje embalaže
- 👍 Označevanje palet

eTM – EN SISTEM ZA VSA PODJETJA

Registracija delovnega časa brez zapletov

SODOBNA REGISTRACIJA DELOVNEGA ČASA MORA BITI PRILAGODLJIVA. SISTEM eTM OMOGOČA HITER ZAČETEK ZA MALA PODJETJA TER NAPREDNE FUNKCIONALNOSTI ZA SREDNJA IN VELIKA PODJETJA – VSE ZNOTRAJ ENE PLATFORME.

Evidentiranje delovnega časa je danes zakonska obveznost, hkrati pa pomembno orodje za učinkovito upravljanje zaposlenih in delovnih procesov. Podjetja se pri izbiri rešitve pogosto srečujejo z izzivom: sistemi, namenjeni velikim organizacijam, so za manjša podjetja predragi in preveč zapleteni, enostavne rešitve pa hitro postanejo omejujoče, ko podjetje začne rasti.

Sistem eTM – evidenca delovnega časa in upravljanje zaposlenih – je zasnovan kot prilagodljiva platforma, ki se uporablja tako v mikro podjetjih kot tudi v večjih organizacijah z zahtevnimi procesi. Njegova ključna prednost je modularnost – podjetje uporablja le tiste funkcionalnosti, ki jih dejansko potrebuje, sistem pa nadgrajuje skupaj s svojo rastjo.

HITRA IMPLEMENTACIJA ZA MALA PODJETJA

Za mala podjetja sta najpomembnejši hitra uvedba in odsotnost dodatnih stroškov. eTM omogoča mobilno registracijo delovnega časa preko pametnega telefona, brez potrebe po nakupu terminalov ali kartic. Prijava je mogoča z uporabo GPS lokacije, NFC ali BLE točk, kar zagotavlja dodatno zanesljivost in nadzor nad lokacijo prijave.

Poleg osnovne časovne evidence sistem omogoča tudi spremljanje opravljenega dela, kjer zaposleni evidentirajo naloge, aktivnosti ali projekte. Vodstvo tako dobi boljši vpogled ne le v prisotnost, temveč tudi v dejansko opravljeno delo, vključno s pregledom nad terenskim delom, kar je še posebej uporabno v storitvenih dejavnostih, gradbeništvu in pri drugih oblikah dela na terenu.

eTM
www.e-tm.si
Evidentiranje delovnega časa

biromatik NT
napredne tehnologije

Ulica Staneta Severja 18
2000 Maribor
Tel.: (02) 300 03 60

PRILAGODLJIVOST ZA SREDNJA PODJETJA

Srednje velika podjetja pogosto potrebujejo kombinacijo različnih načinov evidentiranja in širši nabor funkcionalnosti. eTM omogoča uporabo mobilne registracije, spletnega vmesnika ali fizičnih terminalov, hkrati pa povezuje časovno evidenco s kadrovskimi in delovnimi procesi. Vgrajena kadrovska evidenca omogoča vodenje podatkov o zaposlenih, pogodbah, dopustih, bolniških odsotnostih in drugih statusih. Elektronski dokumenti, kot so najave dopustov, poravnki evidenc in potrditveni postopki, zmanjšujejo papirno poslovanje in pohitrijo interno komunikacijo.

Sistem podpira tudi potne naloge, spremljanje voznega parka ter GPS sledenje vozil, kar omogoča boljši nadzor nad terenskim delom in uporabo službenih vozil.

NAPREDNE REŠITVE ZA VELIKA PODJETJA IN INSTITUCIJE

V večjih organizacijah evidenca delovnega časa postane del širšega sistema upravljanja zaposlenih. eTM omogoča hierarhično upravljanje uporabnikov, razdelitev po oddelkih, napredna poročila ter prenos podatkov neposredno v obračun plač.

Na voljo so tudi urniki in planiranje dela, kontrola dostopa, povezave z zunanji sistemi, kot je eBOL, ter podpora specifičnim okoljem, kot so zdravstvo, šolstvo in javne ustanove. Takšna in-

tegracija omogoča večjo sledljivost, skladnost z zakonodajo in boljšo organizacijo dela.

PAKETI, KI RASTEJO SKUPAJ S PODJETJEM

eTM ponuja pakete za mala in večja podjetja, pri čemer je poudarek na preprostem začetku in postopni rasti. Podjetje lahko začne z osnovnimi funkcionalnostmi in jih po potrebi nadgrajuje, brez zapletenih prehodov, menjave sistema ali izgube podatkov. Vse ostane znotraj iste platforme, kar omogoča mirno rast, manj skrbi in dolgoročno bolj stabilno uporabo sistema. Podjetja lahko vse funkcionalnosti eTM tudi preizkusijo v okviru 30-dnevnega testnega obdobja, v katerem se lahko v praksi prepričajo, kako sistem deluje in ali ustreza njihovim potrebam. Za več informacij ali dogovor o testiranju je dovolj, da stopijo v stik z ekipo eTM.

VEČ KOT LE EVIDENCA DELOVNEGA ČASA

S kombinacijo registracije delovnega časa, spremljanja opravljenega dela, kadrovske evidence, elektronskih dokumentov, upravljanja inventarja in voznega parka eTM presega klasično "štempljanje". Gre za celovito rešitev, ki podjetjem omogoča večjo preglednost, boljše upravljanje zaposlenih in podporo pri vsakodnevem odločanju.

Dober sistem se ne prilagaja le zakonodaji, temveč predvsem potrebam podjetja – in prav to je temelj, na katerem je bil eTM razvit. (P.R.)

KAKO PANTHEON ENTERPRISE PODPIRA RAST PODJETIJ

Ko rast postane organizacijski izziv

VEČ NAROČIL, VEČ PODATKOV IN VEČ ZAPOSLENIH HITRO POKAŽE, KJE ORGANIZACIJA IZGUBLJA PREGLED. PET ZNAKOV RAZKRIVA, KDAJ PODJETJE POTREBUJE BOLJ ENOTEN IN STRUKTURIRAN NAČIN DELA.

Rast je za večino podjetij najprej dobra novica. Več strank pomeni več naročil, več projektov in več priložnosti. V praksi pa se prav v tej fazi pogosto začnejo kazati razpoke v vsakodnevnom poslovanju. Procesi, ki so še včeraj delovali povsem dovolj dobro, postanejo nepregledni, informacije se začnejo izgubljati, odločanje pa zahteva vedno več usklajevanja med oddelki.

V srednjih in večjih podjetjih se tako vse pogostejše pojavlja isto vprašanje: ali organizacija raste enako hitro kot njeni procesi.

Ko se prodaja, nabava, finance, skladišče in projektne ekipe povežejo v eno samo poslovno mrežo, se vsaka napaka hitro pozna drugje. Napaden podatek v naročilu lahko pomeni napačno dobavo. Račun, ki čaka na potrditev, lahko zadrži plačilo. Dokument, ki ostane v osebni mapi posameznika, pa lahko postane razlog za nesporazum s stranko ali partnerjem. V tej fazi podjetja pogosto ugotovijo, da pregled nad poslovanjem ni več samoumeven, ampak nekaj, kar je treba zavestno zgraditi.

UVAJANJE NOVIH ZAPOSLENIH TRAJA PREDOLGO

V manjših ekipah znanje pogosto kroži neformalno. Novi sodelavci se učijo z opazovanjem, s spraševanjem in s pomočjo izkušenih kolegov. Ko podjetje zraste, tak način hitro postane omejitven. Če osnovni postopki niso zapisani, če dokumenti niso na enem mestu in če je delo odvisno od posameznikov, se uvajanje zavleče v ted-

ne. Posledica niso le počasnejši začetki, temveč tudi več napak in večja obremenitev tistih, ki znanje že imajo.

ZALOGE ZAČNEJO UHAJATI IZPOD NADZORA

Težave z zalogami so eden prvih zelo oprijemljivih znakov rasti. V praksi to pomeni, da ključnega izdelka zmanjka ravno takrat, ko ga stranka potrebuje, medtem ko se drugje v skladišču kopičijo artikli, ki se ne premikajo. Ročno vodenje ali nepovezane preglednice težko sledijo večjemu številu dobaviteljev, naročil in skladiščnih lokacij. Pregled nad tem, kaj je na voljo in kaj je že rezervirano, postane vprašanje, na katerega ni hitrega odgovora.

NAROČILA PRIHAJAJO IZ VSEH SMERI

Telefon, e-pošta, spletni obrazci, osebni dogovori. V rastočih podjetjih naročila pogosto prihajajo po več kanalih hkrati. Prodaja ima svoj seznam, administracija svojega, skladišče pa še tretjega. Ko stranka pokliče in vpraša po statusu naročila, se začne iskanje informacij med oddelki. Delo se podvaja, odgovori se zamikajo, občutek urejenosti pa se postopoma izgublja.

PODATKI NISO VEČ NA ENEM MESTU

Poročila nastajajo ročno, ključne številke so razpršene med različnimi sistemi, mapami in datotekami. Vodstvo se pri odločanju vse pogostejše zanaša na informacije, ki jih mora najprej nekdo

zbrati, preveriti in uskladiti. Tudi takrat ni vedno jasno, ali so podatki še aktualni. Ko podjetje nima enotnega vira podatkov, postane strateško odločanje počasnejše in manj zanesljivo.

VODENJE POSTANE PREDVSEM ODZIVANJE

Morda najbolj neopazen, a hkrati najresnejši znak rasti je sprememba v načinu vodenja. Namesto načrtovanja in dolgoročnih ciljev se vodstvo vse več časa ukvarja z reševanjem vsakodnevnih zapletov. Prioritete se spreminjajo iz dneva v dan, tedni postajajo nepredvidljivi, občutek nadzora nad poslovanjem pa slabi.

Podjetja se v teh situacijah ne znajdejo zato, ker bi delala kaj narobe. Temveč zato, ker obseg poslovanja preraste načine dela, ki so prej zadostovali. Več podatkov, več ljudi in več kanalov zahteva drugačno raven organiziranosti, jasnejše procese in boljšo povezavo med oddelki.

V podjetju Datalab pri srednjih in večjih podjetjih pogosto opažajo, da prav v tej fazi postane ključno vprašanje enotnega poslovnega sistema. PANTHEON Enterprise je zasnovan za okolja, kjer podjetja potrebujejo povezanost med oddelki, pregled nad procesi in zanesljive podatke na enem mestu. Cilj ni le večja učinkovitost v vsakodnevnom delu, temveč predvsem stabilna osnova za nadaljnjo rast in bolj premišljeno odločanje v času, ko se tempo poslovanja vse hitreje povečuje.

Več na www.datalab.si.

(P.R.)

PANTHEON®

PANTHEON ERP

90.000

Zaupaj nam že 90.000 uporabnikov programa PANTHEON

DIGITUS

Prenos slike na večje razdalje? Nič lažjega!

KO MORA AUDIO-VIDEO SIGNAL PRITI DLJE ALI NA VEČ ZASLONOV HKRATI, POSTANEJO POMEMBNE PRAVE IN KAKOVOSTNE REŠITVE. HDMI KABLI, PODALŽEVALNIKI SIGNALA IN MNOŽILNIKI REŠIJO VEČ TEŽAV, KOT SI MISLITE.

Sodobna audio-video oprema zahteva vedno večjo prilagodljivost in robustnost. Zasloni so večji, ločljivosti višje, vse pogostejše pa je treba signal razdeliti na več prikazovalnikov ali ga prenesti na večje razdalje brez izgube kakovosti. Pri tem so ključni elementi kakovostni HDMI kabli, podaljševalniki signala (line extenderji) in HDMI množilniki.

V prodajnem programu Digitus, ki je na voljo pri podjetju Tech Trade Trzin, lahko najdemo celovit nabor rešitev, primernih tako za domače kot profesionalne uporabnike.

HDMI MNOŽILNIKI – ENA SLIKA NA VEČ ZASLONIH

HDMI množilniki omogočajo, da en vir slike – na primer z računalnika, predvajalnika ali sprejemnika – hkrati povežemo z več zasloni. To je posebej uporabno v sejnih sobah, izobraževalnih ustanovah, trgovinah ali digitalnem oglaševanju, kjer je pomembno, da je vsebina prikazana na več mestih hkrati.

Kakovostni množilniki Digitus zagotavljajo stabilen prenos brez zakasnitve in podpirajo sodob-

ne ločljivosti, vključno s Full HD in 4K. Pomembna prednost je tudi samodejno upravljanje EDID. EDID (Extended Display Identification Data) je informacija, ki jo zaslon pošlje napravi in ji pove, katero ločljivost in nastavitve podpira, da se slika pravilno prikaže. S tem prepreči napake pri združljivosti in zagotovi optimalno kakovost slike.

DALJŠI HDMI KABLI ZA SREDNJE RAZDALJE

Če razdalje med napravami niso pretirano velike, vseeno pa večje kot v domači dnevni sobi, so kakovostni HDMI kabli običajno najpreprostejša in cenovno ugodna rešitev. Pri podjetju Tech Trade Trzin so na voljo HDMI kabli Digitus dolžin 10, 15, 20 metrov in več. Ti kabli so zasnovani za zanesljiv prenos signala tudi pri višjih ločljivostih.

Pomembno je, da so kabli dobro oklopljeni oziroma zaščiteni in izdelani iz kakovostnih materialov, saj to bistveno zmanjša možnost motenj in izgube signala. Dober kabel je ključnega po-

mena, če želimo stabilno in kakovostno sliko brez popačenj ali motenj, še posebej pri uporabi projektorjev ali večjih zaslonov v konferenčnih prostorih.

KO HDMI KABEL NI VEČ DOVOLJ, NASTOPIJO »LINE EXTENDERJI«

Pri še daljših razdaljah pa klasični HDMI kabli hitro dosežejo svoje omejitve. Takrat pridejo v poštev HDMI podaljševalniki signala ali »line extenderji«, ki signal naprave prenašajo prek omrežnih kablov (najpogostejše Cat 6 ali Cat 6a) in omogočajo prenos slike in zvoka tudi do 50, 70 ali celo 100 metrov – in kar je najbolj pomembno – brez opazne izgube kakovosti.

V ponudbi Digitusa so na voljo modeli, ki podpirajo visoke ločljivosti in so primerni tako za stal-

ne inštalacije v poslovnih prostorih, industriji kot tudi za večje domače sisteme, na primer domači kino ali multimedijske sobe.

»Line extenderji« so, kot rečeno, idealni za situacije, kjer je potrebno ohraniti kakovost signala tudi pri velikih razdaljah, hkrati pa omogočajo preprosto namestitev brez večjih posegov v infrastrukturo.

PREVERJENE, ZANESLJIVE TER CENOVNO KONKURENČNE REŠITVE

Izbira med daljšim HDMI kablom, podaljševalnikom signala ali množilnikom je odvisna predvsem od konkretne uporabe. Za res dolge razdalje je najbolj primeren »line extender«, za enostavne povezave običajno zadostuje kakovosten HDMI kabel, medtem ko je za razširitev slike na več zaslonov nujen kakovosten HDMI množilnik.

Prodajni program Digitus, ki ga zastopa Tech Trade Trzin, pokriva vse te potrebe in uporabnikom ponuja preverjene, zanesljive ter cenovno konkurenčne rešitve. Ne glede na to, ali opremljate sejno sobo, vzpostavljate profesionalni audio-video sistem ali pa si ustvarjate domači kino, je kakovosten prenos slike ključen.

Prav tu se pokaže prednost premišljeno izbranih rešitev Digitus, ki omogočajo enostavno, stabilno in kakovostno prikazovanje vsebin, ne glede na razdaljo ali število zaslonov. S pravimi napravami lahko signal razširite, podaljšate ali prikazujete večkrat, hkrati pa ohranite kakovost, ki jo zahtevajo sodobni sistemi.

Več informacij o ponudbi in možnostih uporabe Digitus rešitev najdete na spletni strani www.techtrade.si.

(P.R.)

TECHTRADE

www.techtrade.si

TECH TRADE d.o.o. Trzin

Blatnica 8, 1236 Trzin

+386 1 562 21 11

FREELIFE CRM – TUDI BREZPLAČNO

Brezplačna slovenska no-code rešitev, ki presega klasičen CRM

PRI DIGITALNI PREOBRAZBI SE PODJETJA VSEH VELIKOSTI SOOČAJO Z ISTIM IZZIVOM: KAKO PROCESSE DIGITALIZIRATI HITRO, UČINKOVITO IN BREZ VISOKIH STROŠKOV RAZVOJA.

Prav na tem mestu se od ostalih rešitev na trgu jasno razlikuje FreeLife – sodoben slovenski CRM, ki temelji na no-code pristopu in **uporabnikom omogoča, da sistem prilagodijo kar sami.**

FreeLife ni klasičen CRM, ki bi bil omejen zgolj na vodenje strank in prodajnih priložnosti. **Gre za celovito poslovno platformo**, zasnovano z mislijo na končnega uporabnika. Brez programiranja lahko podjetja sama dodajajo polja, oblike, statuse, poglede in avtomatizirane delovne tokove. **Spremembe so takojšnje, brez čakanja na razvijalce in brez dodatnih stroškov.** Na ta način ima uporabnik popoln nadzor nad podatki in procesi.

Zaradi intuitivnega vmesnika in izjemne prilagodljivosti je FreeLife primeren tako za **samo-stojne podjetnike kot za večje ekipe.** Prilagodljiv je tako za storitvena, izobraževalna kot proizvodna podjetja. Pomembna posebnost, ki

ga loči od večine konkurenčnih rešitev na trgu, pa je dejstvo, da gre za **edini brezplačen slovenski CRM** – vključuje enega uporabnika brezplačno ter širok nabor funkcionalnosti. **Od prodaje, nabave in zalog do projektnega vodenja, servisov, montaž, kadrovanja, pogodb, najemov in organizacije dogodkov.**

VEČ KOT CRM: ORODJE, KI SE PRILAGODI VAŠEMU POSLOVANJU

Kaj pomeni no-code zasnova? **Uporabniki lahko brez tehničnega znanja ustvarijo procese, avtomatizacije in prilagoditve**, ki so popolnoma usklajene z njihovim načinom dela. To pomeni manj administracije, manj napak in več časa za tisto, kar res šteje, torej za razvoj posla in delo s strankami.

Pomemben vidik je tudi mobilnost. FreeLife **deluje na vseh napravah in operacijskih sistemih, brez nameščanja dodatnih aplikacij.** Vse prilagoditve, ki jih uporabnik naredi v pisarni, so takoj dostopne tudi na terenu. Tega dejstva se bodo še posebej razveselile servisne, montažne in prodajne ekipe.

LOKALNA PODPORA IN MOČNA POVEZLJIVOST

FreeLife podpira mreža slovenskih partnerjev, ki poleg tehnične pomoči nudijo tudi svetovanje in implementacijo po meri posamezne panoge. Med njimi izstopa **podjetje Invoice d.o.o.**, ki ima bogate izkušnje z uvajanjem rešitev FreeLife v različnih poslovnih okoljih. Posebno vrednost

platformi daje tudi neposredna **integracija z uveljavljenim ERP sistemom Birokrat.** Podatki o strankah, dokumentih in računih se sinhronizirajo samodejno, brez ročnih prenosov. **Birokrat dodatno omogoča avtomatiziran zajem in knjiženje digitalnih dokumentov ter povezavo z državnimi portali**, kot sta FURS (eDavki) in AJPES, kar podjetjem bistveno poenostavi zakonsko poročanje.

DIGITALIZACIJA BREZ ZAPLETENIH PROJEKTOV

FreeLife in Birokrat skupaj dokazujeta, da je mogoče digitalizacijo izvesti postopno, a kljub temu hitro in brez velikih začetnih investicij. Namesto dolgih implementacijskih projektov podjetja dobijo prilagodljivo rešitev, ki raste skupaj z njihovimi potrebami.

Več informacij je na voljo na spletnih straneh www.freelifecrm.com in www.birokrat.si. (PR)

PRED VRATI JE OBVEZEN PREHOD V POPOLNO DIGITALIZACIJO

Evropski poslovni prostor prehaja v popolno digitalizacijo. Medtem ko je Hrvaška uvedla obvezne B2B e-račune že s 1. 1. 2026, je slovenski Državni zbor že sprejel zakon (ZIER-DED), ki to obveznost za vsa podjetja uvaja s 1. januarjem 2028.

Za podjetja to pomeni konec PDF in papirnih računov (navadni PDF-ji po e-pošti ne bodo več veljali kot ustrezni e-računi), strukturiran format – XML (obvezna bo uporaba standardov, kot sta e-SLOG 2.0 ali Peppol) in avtomatizacijo (pravočasen prehod prinaša nižje stroške, manj napak in hitrejšje plačilne procese).

V podjetju Birokrat so že pripravljeni na nove standarde. Njihove rešitve omogočajo:

- avtomatsko generiranje ustreznih XML e-računov,
- polno integracijo z računovodskimi programi (prenos podatkov v računovodski servis),
- varno izmenjavo dokumentov prek certificiranih omrežij.

Če vas zanima, kako lahko vaš proces izdaje računov optimizirate že zdaj, pokličite na 01 5 300 200 oz. pišite na info@birokrat.si.

www.freelifecrm.com

+

www.birokrat.si

ROTAR

Robotske kosilnice brez mejnega kabla: Zakaj izbrati Sunseeker Elite?

ROBOTSKE KOSILNICE SO V ZADNJIH LETIH DOŽIVELE IZJEMEN TEHNOLOŠKI PRESKOK. MED NAJVEČJIMI NOVOSTMI SO ROBOTSKE KOSILNICE BREZ MEJNEGA KABLA, KI UPORABNIKOM BISTVENO POENOSTAVIJO UPORABO, NAMESTITEV IN UREJANJE ZELENIC.

Blagovna znamka Sunseeker Elite s svojimi naprednimi modeli dokazuje, da je možno doseči popolno zelenico brez zapletenega polaganja žic – tudi na zahtevnejših terenih.

KAKO DELUJEJO ROBOTSKE KOSILNICE BREZ MEJNEGA KABLA?

Klasične robotske kosilnice za orientacijo uporabljajo mejni kabel, ki določa območje košnje. Sodobne robotske kosilnice Sunseeker Elite pa delujejo brez fizičnega kabla, saj uporabljajo kombinacijo naprednih tehnologij, kot so satelitska in pozicijska navigacija, pametni senzorji in kamere ter algoritmi za natančno načrtovanje poti.

To pomeni, da kosilnica samostojno razume meje trate, se prilagaja obliki vrta in se izogne območjem, kjer košnja ni zaželena. Namestitvev je hitra, brez posegov v zelenico, spremembe preoblikovanja vrta pa niso več težava.

KAKO ROBOTSKE KOSILNICE SUNSEEKER ELITE PREPOZNAJO OVIRE – IN ZAKAJ JE TO POMEMBNO?

Ena največjih skrbi uporabnikov je vprašanje varnosti. Robotske kosilnice Sunseeker Elite so opremljene s 360-stopinjskim zaznavanjem okolice, ki omogoča prepoznavanje dreves, vrtnega pohištva, igrač in drugih ovir, pravočasno upočasnitev ali spremembo smeri ter varno delovanje v okolju z otroki in hišnimi ljubljenčki. Napredni sistemi zaznavanja ne pomenijo le večje varnosti, temveč tudi manj poškodb kosil-

nice, bolj enakomerno košnjo in daljšo življenjsko dobo naprave.

Z uporabo 3D binokularnih kamer in tehnologije umetne inteligence Vision AI kosilnica učinkovito prepozna in se izogiba oviram. Na tak način zagotavlja varno delovanje in preprečuje poškodbe tako same kosilnice kot vašega vrta. Lebdeči rezalni diski se prilagajajo gostoti trave in neravnim terenom, kar zagotavlja enakomerno in natančno košnjo tudi na zahtevnejših površinah.

KAPACITETA BATERIJE: KAJ POMENI IN KAKO IZBRATI PRAVO KOSILNICO?

Pri izbiri robotske kosilnice je kapaciteta baterije eden ključnih dejavnikov. Pomembno je razumeti velikost trate, ki jo kosilnica pokriva z enim polnjenjem, čas delovanja in samodejno polnjenje. To vpliva na učinkovitost košnje glede na teren. Sunseeker Elite robotske kosilnice so zasnovane za večje trate, saj omogočajo dolgo avtonomijo delovanja in inteligentno vračanje na polnilno postajo. Ko je baterija napolnjena, kosilnica nadaljuje delo tam, kjer je končala.

ODLIČNA KOŠNJA TUDI NA STRMIH IN ZAHTEVNIH TERENIH

Veliko vrtov ni popolnoma ravnih. Prav zato je pomembno, da robotska kosilnica obvlada naklone in neraven teren, ohranja stabilnost in oprijem. Ključnega pomena pa je zagotavljanje enakomerne košnje brez zdrsov.

Sunseeker Elite modeli so razviti tudi za strmejše površine, kjer klasične robotske kosilnice pogosto odpovejo. Rezultat je urejena zelenica tudi tam, kjer ročna košnja zahteva največ napora.

PAMETNO UPRAVLJANJE IN POVEZLJIVOST

Sodobni uporabniki pričakujejo nadzor na daljavo. Robotske kosilnice Sunseeker Elite omogo-

čajo upravljanje prek mobilne aplikacije, možnost nastavitve urnikov košnje in spremljanje delovanja v realnem času.

To pomeni, da lahko trato urejate tudi, ko niste doma, kar je popolna rešitev za sodoben življenjski slog.

VARNOST, ZAŠČITA IN BREZSKRBNNA UPORABA

Napredni varnostni sistemi vključujejo zaščito pred nepooblaščenno uporabo, pametne varnostne protokole in zanesljivo delovanje v različnih vremenskih razmerah. Vse to prispeva k občutku miru, da je vaša investicija varna in dolgoročno zanesljiva.

KATERO ROBOTSKO KOSILNICO BREZ MEJNEGA KABLA TOREJ IZBRATI?

Pri izbiri pravega modela se vprašajte naslednje:

- kolikšna je površina vaše trate,
- kakšen je teren (raven ali strm),
- koliko želite avtomatizirati vzdrževanje vrta,
- ali vam je pomembna napredna tehnologija in pametno upravljanje.

Robotske kosilnice Sunseeker Elite so namenjene uporabnikom, ki želijo vrhunsko tehnologijo, enostavno uporabo in brezhiben rezultat – brez mejnega kabla in brez kompromisov.

Robotske kosilnice brez mejnega kabla predstavljajo prihodnost urejanja zelenic. Z naprednimi tehnologijami, pametnim zaznavanjem okolice, zmogljivimi baterijami in zanesljivim delovanjem na vseh terenih omogočajo popolno trato z minimalnim naporom. Če iščete rešitev, ki združuje inovativnost, udobje in vrhunsko košnjo, so robotske kosilnice Sunseeker Elite prava izbira.

ZAKAJ IZBRATI SUNSEEKER ELITE – ROBOTSKO KOSILNICO BREZ MEJNE ŽICE?

Sunseeker Elite predstavlja vrh razvoja sodobnih robotskih kosilnic brez mejne žice. Podjetje Sunseeker je danes tretji največji proizvajalec motornih in baterijskih vrtnih naprav na svetu. To zagotavlja globalne izkušnje, tehnološko odličnost in preverjeno kakovost.

Ključna prednost Sunseeker Elite je celovit, interni razvoj. Od zasnove in dizajna do testiranja, programske opreme, razvoja aplikacije, navigacije in poprodajnih storitev – vse poteka interno. Pri robotskih kosilnicah Sunseeker Elite tako kar 95 % razvoja in tehnologije izhaja iz enega oddelka, kar pomeni zanesljivo delovanje, hitro servisno podporo in dolgoročno razpoložljivost nadomestnih delov. Pri večini drugih proizvajalcev so izdelki pogosto sestavljeni iz komponent petih ali več različnih podjetij, kar lahko ob morebitnih težavah pomeni počasno dobavo nadomestnih delov in zaple-

tene servisne postopke. Srce brezžičnega sistema predstavlja AONavi™ – napreden sistem za določanje položaja in navigacijo, ki združuje RTK tehnologijo z VSLAM vizualno navigacijo. S pomočjo naprednih satelitskih sistemov omogoča izjemno natančno postavljanje virtualnih mej, optimizacijo poti košnje in stabilno delovanje tudi na zahtevnejših terenih ter v kompleksnih vrtnih okoljih.

Poleg robotskih kosilnic Sunseeker Elite ponuja tudi serijo Sunseeker Elite 60V Commercial, ki obsega celoten nabor profesionalnih baterijskih orodij za košnjo, obrezovanje in nego grmovnic. Orodja so zasnovana za zahteve profesionalnih vrtnarjev, kjer so zanesljivost, zmogljivost in vzdržljivost ključnega pomena.

Sunseeker Elite je zato prava izbira za vse, ki iščejo tehnološko napredno, zanesljivo in dolgoročno preverjeno rešitev – tako za popolno zelenico doma kot za profesionalno rabo. Z jasno zastavljeno vizijo in osredotočenostjo na napredne tehnologije ima Sunseeker Elite svetlo in stabilno prihodnost, uporabnikom pa ponuja zanesljive rešitve, na katere se lahko zanesejo dolgoročno.

(P.R.)

Rotar d.o.o.

Podsmreka 7b
1356 Dobrova, Slovenija
+386 1 242 51 03

sunseeker@rotar.si

bit.ly/sunseeker-kosilnice

www.eurogarden.eu/sl/

SREDNJEŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE IN POKLICI PRIHODNOSTI

»Vpisal se bom na Vegovo«

TUDI SREDNJA ŠOLA JE PRELOMNICA V ŽIVLJENJU.

Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana, bolj poznana kot **Vegova Ljubljana**, je po stoletju in pol še vedno ena najbolj prepoznavnih srednjih šol v Sloveniji. Na Vegovi ulici 4 v Ljubljani boste našli veličastno stavbo, ki je pred kratkim praznovala 150-letnico. Prepoznavnost te stavbe, lokacije in šole v njej je bila že od začetka takšna, da se jo je v javnosti prijelo kar ime ulice.

»NA VEGOVO POJDEM.«

V njej sta v časih avstroogrške bili sprva nižja in kasneje višja realka, po 1. svetovni vojni pa realna gimnazija. Po njenih hodnikih so hodila velika slovenska imena, med njimi Cankar, Kosovel, Minatti, Gaspari, Jakopič, Vidmar, Levec, Grohar, Foerster in mnogi drugi. Leta 1959 se je gimnazija izselila, na Vegovi pa je začela delovati najprej elektrotehniška, danes pa sta tu še računalniška strokovna šola in tehniška gimnazija.

Dve nadstopji, pritličje, klet in telovadnica omogočajo izvajanje pouka v eni izmeni. Poleg splošnih je tu še 8 laboratorijskih učilnic za vaje in praktični pouk, laboratorija za fiziko in za kemijo ter dva laboratorija, namenjena neposredno dijakom za delo na lastnih ali šolskih projektih, za druženje ali učenje. Tu je še šolska knjižnica, ki ponuja varno in prijetno okolje za učenje in sprostitev z obilico knjig, tudi takimi za zabavo in spodbujanje domišljije.

ZNANJE, KI ODPIRA VRATA V PRIHODNOST

Na šoli izvajamo dva strokovna in en gimnazijski program. Na strokovnih programih dijaki in dijakinje pridobijo poklic elektrotehnik ali tehnik računalništva, prav tako pa obe področji pokriva tudi tehniška gimnazija.

Vsaka od smeri je še kako dobra popotnica za nadaljnje izobraževanje na visokošolskih in univerzitetnih programih teh smeri. Naši maturanti

se najpogosteje odločajo za fakultete, kot so FE, FRI, FERI in FMF, tudi za FS, najde pa se tudi kdo, ki se raje odloči za družboslovno smer.

V današnjem svetu sta tako elektrotehnika kot računalništvo nosilca in temelj sodobnega življenja. Elektrotehnika je našla še dodatne zadolžitve v zelenem prehodu na nizko- in brezogljeno pridobivanje, distribucijo in porabo energije. Posledično je elektrotehniška smer danes ena redkih, ki še vedno zagotavlja tradicionalno varna delovna mesta. Življenja brez elektrike si danes ne znamo več niti predstavljati.

Računalništvo je poskrbelo za dve novi industrijski revoluciji. Računalniški programi so podlaga za delovanje električnih naprav, za njihovo povezovanje v splet, prav tako si brez računalnikov ne moremo več predstavljati poslovnega in zabavnega sveta. Obenem se skokovito razvijajo orodja umetne inteligence, ki ob pravilni rabi marsikaj obetajo. Kljub začetni paniki, da bo poklice računalništva pojedla umetna inteligenca, za zdaj tega ni videti. Postaja pa očitno, da bo z njo moral delati nekdo, ki ima znanje. Zato se za naše dijake ne bojimo, da bi ostali brez zaposlitve.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

Štiri leta izobraževanja spremljajo obšolske dejavnosti, ki v praktičnih, resnih, zabavnih in tekmovalnih oblikah dopolnjujejo pouk z vsebinami, ki jih le-ta ne predvideva. Za vsakogar se nekaj najde, pa naj gre za računalniško podprto načrtovanje in proizvodnjo, 3D tisk, programirji-

vo elektroniko, navidezno resničnost, pogon Unreal Engine, kibernetsko varnost, tekmovanja iz programiranja, robotike FIRST ali ESA CanSat in še marsikaj drugega.

Na šoli tudi že tretje leto deluje Radioklub Vegova, ki prenaša na mlade stara znanja in nove tehnike radiotelekomunikacij.

Dejavnosti nadgrajujemo z raziskovalnim in projektnim delom, ki ga dijaki lahko predstavijo javnosti ob številnih priložnostih ter si tako pridobijo dragocene izkušnje z nastopanjem in okrepijo samopodobo.

Za tiste, ki imajo tehnike dovolj, pa se najdejo še dejavnosti s področja družboslovja. Tu bodo našli svoje mesto vsi, ki bi se želeli učiti nemščine ali japonščine, igralci Šolske Impro lige, ljubitelji knjig, animeja, igranja domišljijških namiznih iger Dungeons & Dragons, kart Magic: The Gathering ali pa bi igrali v šolskem bandu.

O naši šoli ste morda slišali, da je težka. Mi pa smo prepričani (in naši nekdanji dijaki nam bodo pritrdili), da so za znanja željne na naši šoli v resnici težka samo vhodna vrata. (P.R.)

VEGOVA Ljubljana
Vegova ulica 4,
1000 Ljubljana, Slovenija
uprava@vegova.si

www.vegova.si

SMARTFIT

SmartFit: nevidna telovadnica za vsak prostor

PODJETJA, KI ŽELIJO ZMANJŠATI BOLNIŠKE ODSOTNOSTI, IZBOLJŠATI MENTALNO ZDRAVJE ZAPOSLENIH IN ZGRADITI MOČNO KULTURO PRIPADNOSTI, IMAJO ZDAJ PRILOŽNOST ZA IDEALNO NALOŽBO V PRIHODNOST – SPOZNAJTE SMARTFIT.

SmartFit je inovativna rešitev, ki združuje digitalno transformacijo in skrb za dobro počutje, prav tako pa boljšo učinkovitost na delovnem mestu. V poslu – prav tako kot tudi v zasebnem življenju – je za uspeh pomembno dobro počutje. To ni zgolj modna muha, ampak prej nujen pogoj za dolgoročno učinkovitost in zadovoljstvo.

Pogosto pa za to, da zase nekaj naredimo, potrebujemo orodja in motivacijo. SmartFit je v tem kontekstu prelomna rešitev – v eni sami elegantni napravi združuje napredno tehnologijo, umetno inteligenco in premišljeno zasnovo vadbe. Je revolucionarna pametna naprava z minimalističnim izgledom v obliki ogledala, in čeprav je nekakšen fitness pripomoček vse-enem, ne gre zgolj za to. Najbolje ga lahko opišemo kot celostno digitalno vadbeno postajo, ki aktivno prispeva k zdravju, motivaciji in produktivnosti. Komu je SmartFit namenjen? Pravzaprav komurkoli, saj je idealen vadbeni pripomoček, ki ga lahko imamo tako v profesionalnem okolju kot doma.

OGLEDALO IN NAPREDNO VADBENO SREDIŠČE OBENEM

Največji oviri pri redni telesni aktivnosti sta pomanjkanje časa in prostora, a SmartFit ju učinkovito odpravlja. Ko naprava ni v uporabi, deluje kot minimalistično oblikovano ogledalo, ki se brez težav zlije z okoljem – naj bo to pisarna, hotelski prostor, fitness studio ali domača dnevna soba – ob aktivaciji pa se spremeni v napredno vadbeno središče s 43-palčnim Full HD zaslonom na dotik.

Uporabniki lahko v nekaj sekundah izberejo med več kot 350 vnaprej pripravljenimi vadbami, prilagojenimi različnim ciljem in stopnjam telesne pripravljenosti. Na voljo so kratke raztezne vadbe,

funkcionalni treningi, programi za moč, gibljivost, ravnotežje ali rehabilitacijo, pa tudi skupinski in individualni programi. Ima možnost prilagoditvenega upora do 100 kg, vključuje pa veslaško klop, ravno klop, vrv za triceps, trakove za gležnje, palico in veslaško palico, skratka vse, kar potrebujete za celovit trening.

SMARTFIT JE PAMETNA PERSONALIZIRANA VADBA Z MOČJO UMETNE INTELEGENCE

V SmartFit je vgrajena umetna inteligenca, ki deluje kot osebni virtualni trener. Naprava v realnem času spremlja gibanje uporabnika, analizira pravilnost izvedbe vaj in nudi takojšnje povratne informacije. S tem zmanjšuje tveganje za poškodbe ter zagotavlja varno in učinkovito vadbo tudi brez prisotnosti fizičnega trenerja, saj to vlogo opravi sama naprava. Sistem prepozna uporabnika, beleži njegov napredek ter samodejno prilagaja intenzivnost oziroma zahtevnost treningov. Z vsakim treningom se uči navad, zmogljivosti in ciljev posameznika. Pametna analitika meri ključne parametre, kot so moč, gibljivost, vzdržljivost in ravnotežje, ter omogoča natančno spremljanje rezultatov skozi daljše obdobje (tudi prek povezane aplikacije).

STRATEŠKA PREDNOST ZA PODJETJA

SmartFit je tudi odlična rešitev v podjetjih. Zakaj? Redna telesna aktivnost dokazano zmanjša stres, izboljša koncentracijo in poveča kognitivne sposobnosti. Zaposleni, ki imajo možnost ak-

Skeniraj kodo za brezplačen preizkus ali posebno ugodnost.

tivnega odmora, se na delo vračajo bolj zbrani, motivirani in ustvarjalni.

Poleg tega SmartFit pomaga pri preprečevanju najpogostejših težav sodobnega delovnega okolja, ki so posledica sedečega načina dela – bolečin v križu, vratu in ramenih. Ciljno usmerjeni programi za krepitev in izboljšanje drža dolgoročno zmanjšujejo bolniške odsotnosti ter prispevajo k boljšemu splošnemu zdravju zaposlenih.

Inovativne rešitve, kakršna je SmartFit, delujejo tudi širše, saj imajo lahko pomembno vlogo pri privabljanju in zadrževanju talentov. Posredno sporočajo, da podjetje vlaga v ljudi, ceni inovacije in aktivno skrbi za dobro počutje svojih ekip. Zanimiva dodana vrednost so tudi skupinski izzivi in vadbe, ki spodbujajo sodelovanje, zdravo tekmovalnost in krepijo ekipni duh.

ENA NAPRAVA, KI NUDI NEŠTETO MOŽNOSTI

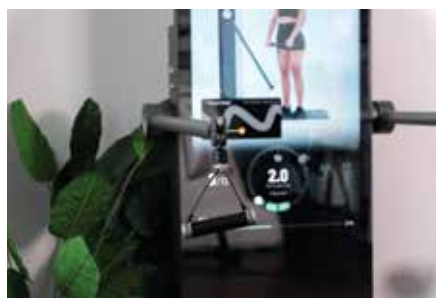
SmartFit je zasnovan za intenzivno rabo tudi v komercialnih okoljih, kot so fitness centri, hoteli, rehabilitacijski centri in domače telovadnice za posameznike. Omogoča podporo na daljavo, redne posodobitve vsebin ter dolgoročno prilagodljivost potrebam uporabnikov. SmartFit ni le pametna naprava, je odločitev za sodoben pristop k zdravju, gibanju in delovni učinkovitosti.

(P.R.)

SMARTFIT

SMARTFIT d.o.o.

Letališka 29a, 1000 Ljubljana

ERGOS ELITYPE - ergonomska postavitve tipkovnice in dokumentov

90 % ljudi dela isto napako

VEČINA UPORABNIKOV RAČUNALNIKOV MED DELOM ŠE VEDNO GLEDA TIPKOVNICO ALI DOKUMENTE, KAR POVZROČA NEPOTREBNE OBREMENITVE VRATU IN HRBTENICE. PRAVILNA POSTAVITEV DELOVNIH PRIPOMOČKOV LAHKO BISTVENO IZBOLJŠA UDOBJE IN ZBRANOST.

Čeprav podjetja vse več pozornosti namenjajo ergonomiji z izbiro kakovostnih stolov, dvižnih miz in pravilno postavljenih monitorjev, ostaja eden ključnih dejavnikov pogosto spregledan: delo s tipkovnico in dokumenti. Manj pozornosti pa je namenjene vprašanju, kam med delom usmerjamo pogled. Statistike kažejo, da le približno 10 % ljudi tipka popolnoma slepo, kar pomeni, da večina uporabnikov med delom pogosto gleda proti tipkovnici ali dokumentom.

ZAKAJ STE UTRUJENI IN ČUTITE BOLEČINO?

Pri opravih, kot so pregled pogodb, vnos podatkov, programiranje ob dokumentaciji ali primerjanje tehničnih specifikacij, so dokumenti

Rešitev za bolj zdravo, udobno in učinkovito delo s tipkovnico.

praviloma položeni na delovno mizo. Posledica je stalno prehajanje pogleda med zaslonom in površino mize, kar povzroča ponavljajoče se nagibe glave in obremenitve vratne ter ramenske mišične skupine. Na dolgi rok se to lahko kaže kot utrujenost, zmanjšana koncentracija ali bolečine v zgornjem delu hrbtenice.

Ergonomija delovnega mesta se zato ne konča pri monitorju. Strokovnjaki poudarjajo, da morajo biti tudi tipkovnica in dokumenti nameščeni

ni čim bližje naravni liniji pogleda. Takšna postavitve zmanjšuje potrebo po sklanjanju glave, omogoča bolj nevtralno držo telesa in prispeva k bolj enakomernemu delovnemu ritmu.

REŠITEV JE ERGOS ELITYPE

V zadnjih letih se pojavljajo rešitve, ki naslavlajo prav ta vidik dela z računalnikom. Ena izmed njih je ERGOS ELITYPE, ergonomsko stojalo za dokumente, zasnovano za okolja, kjer se digitalno delo pogosto prepleta z delom na papirju. Zasnova omogoča, da so dokumenti ali tipkovnica nameščeni v liniji pogleda, brez potrebe po stalnem prilagajanju delovne drže.

Stojalo omogoča nastavljen naklon in višino, kar omogoča prilagoditev različnim uporabnikom,

monitorjem in načinom dela. Stabilna konstrukcija zagotavlja zanesljivo uporabo tudi pri večjih količinah dokumentov, dodatna podloga pa omogoča udobno pisanje ali označevanje brez dodatnih obremenitev zapestij.

Uporabniki tovrstnih rešitev pogosto poročajo o zmanjšani napetosti v vratu in ramenih že po krajšem obdobju uporabe. Ker je pogled večino časa usmerjen naravnost, se zmanjša število mikro prekinitev, kar pozitivno vpliva tudi na zbranost in natančnost pri delu.

POGOSTO MAJHNI POSEGI V OKOLJE PRINESEJO VELIKE UČINKE

Ergonomske izboljšave niso vedno velike ali drage. Pogosto prav manjši posegi v delovno okolje prinesejo največje učinke. Pravilna postavitve dokumentov je ena izmed sprememb, ki jih je mogoče uvesti hitro, njihov vpliv na udobje in produktivnost pa je dolgoročen.

Ko je delovno mesto prilagojeno naravni drži telesa, ne razbremeni le hrbtenice, temveč tudi misli.

(P.R.)

ERGONOMSKE REŠITVE
za zdrava delovna mesta

www.ergos.si

M: info@ergonomske-resitve.si

T: 031 244 260

Postavitve, ki razbremini.

Za delo z dokumenti

Popolnoma prilagodljivo

Za delo s tipkovnico

REANIMAL

Izid: 13. februar

Platforme: PlayStation 5, Xbox Series X, PC, Nintendo Switch 2

REANIMAL je temna, atmosferična pustolovščina z izrazitimi grozljivimi elementi, ki prihaja izpod rok ustvarjalcev igre Little Nightmares. Igralca popelje v srhljiv, izkrivljen svet, kjer nekoč nedolžna bitja skrivajo globoko nelagodje in nevarnost. V ospredju sta raziskovanje temačnih okolij in reševanje ugank, pri čemer neposreden boj pogosto ni možen, zato je poudarek na previdnosti in opazovanju. Igra se močno opira na vizualno pripovedovanje, zvok in vzdušje, ki skupaj ustvarjajo intenzivno in čustveno izkušnjo. REANIMAL je namenjen ljubiteljem psihološke grozljivke in umetniško zasnovanih indie naslovov.

DRAGON QUEST VII REIMAGINED

Izid: 5. februar

Platforme: PlayStation 5, Nintendo Switch, Nintendo Switch 2, PC

Dragon Quest VII Reimagined prinaša sodobno predelavo ene najbolj obsežnih JRPG klasik. Igra ohranja izvirno zgodbo o raziskovanju izgubljenih otokov in postopnem razkrivanju sveta, hkrati pa jo predstavi z izboljšano grafiko, posodobljenim vmesnikom in bolj tekočim tempom igranja. V ospredju so potezni boji, globok sistem razredov ter dolga, vsebinsko bogata pripoved, ki se razvija skozi številne ure igranja. Reimagined različica ostaja zvesta duhu serije, obenem pa je odlična izbira tudi za nove igralce, ki se bodo prvič srečali z legendarno franšizo.

BLAZBLUE ENTROPY EFFECT X – DELUXE EDITION

Izid: 20. februar

Platforme: PlayStation 5, Nintendo Switch

BlazBlue Entropy Effect X – Deluxe Edition nadgrajuje hitro in dinamično roguelite akcijo z dodatnimi vsebinami in izboljšavami. Igra združuje prepoznavno vizualno podobo serije BlazBlue z bojnim sistemom, ki nagrajuje natančnost in prilagajanje. Vsak prehod skozi igro ponuja drugačno izkušnjo, saj se sposobnosti in nadgradnje sproti spreminjajo. Deluxe Edition vključuje dodatne igrive like, razširjene vsebinske sklope ter ekskluzivne izboljšave, ki povečajo ponovljivo vrednost igre. Namenjena je igralcem, ki iščejo izziv, hiter tempo in globoko akcijsko izkušnjo.

Ali sta gaming tipkovnica in miška primerni tudi za pisarniško delo?

SODOBNO DELO ZAHTEVA OPREMO, KI JE ZANESLJIVA, UDOBNA IN PRILAGODLJIVA. MEJE MED PISARNIŠKIM DELOM IN PROSTIM ČASOM SO VSE BOLJ ZABRISANE, ZATO UPORABNIKI VSE POGOSTEJE POSEGAJO PO GAMING PERIFERNI OPREMI, KI PONUJA VIŠJO NATANČNOST, BOLJŠO ERGONOMIJO IN DALJŠO ŽIVLJENJSKO DOBO KOT KLASIČNI PISARNIŠKI IZDELKI.

Tipkovnica Redragon Kumara K552 je kompaktna mehanska tipkovnica brez numeričnega dela, kar pomeni več prostora na delovni mizi in bolj naraven položaj rok. Mehanska stikala omogočajo natančno in odzivno tipkanje, kar se pozna pri vsakodnevnem delu, kot so pisanje, programiranje ali delo s preglednicami. Zaradi robustne konstrukcije in diskretne RGB-osvetlitve se tipkovnica brez težav vključi v pisarniško okolje, po koncu delovnika pa ponudi vse prednosti gaming tipkovnice.

Miška Redragon Cobra M711 stavi na natančnost in udobje. Visokoločljiv optični senzor z nastavljenim DPI-jem omogoča prilagoditev različnim delovnim nalogam, od natančnega pisar-

niškega dela do hitrih reakcij v igrah. Ergonomska oblika in programabilni gumbi povečajo učinkovitost ter omogočajo personalizacijo delovnega procesa.

Redragon Kumara K552 in Cobra M711 dokazuje, da je lahko ena sama investicija dovolj za produktivno delo in kakovostno zabavo. Gre za opremo, ki se podnevi izkaže v pisarni, zvečer pa brez kompromisov prelevi v vrhunske gaming dodatke. Na voljo v vseh Big Bang poslovalnicah in na igabiba.si.

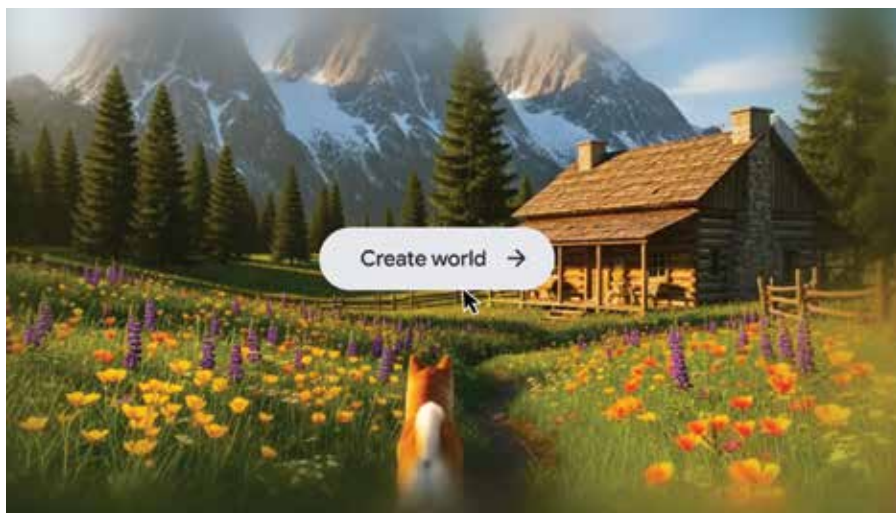

Kaj je novo Googlovo orodje Project Genie?

PREDSTAVLJAJTE SI SVET, V KATEREM MEJA MED VAŠO DOMIŠLJIVO IN DIGITALNO RESNIČNOSTJO PRAKTIČNO NE OBSTAJA.

Svet, kjer narisana skica na kosu papirja ali preprosta fotografija gozda za vašo hišo v trenutku postane interaktivna video igra, ki jo lahko dejansko igrate. To niso sanje ljubiteljev znanstvene fantastike iz devetdesetih let prejšnjega stoletja, temveč resničnost, ki jo gradi Googlov raziskovalni laboratorij DeepMind. Njihov najnovejši dosežek, imenovan Project Genie (Generative Interactive Environment), napoveduje konec dobe, ko je bilo ustvarjanje digitalnih svetov omejeno na programerje in oblikovalce z leti izkušenj.

Trenutno je Project Genie na voljo le naročniški storitvi Google AI Ultra v ZDA, za katero uporabniki plačujejo dobrih 250 ameriških dolarjev na mesec.

KAJ SPLOH JE PROJECT GENIE?

Genie je prvi »generativni interaktivni svetovni model« na svetu. Če smo se v zadnjih dveh letih navadili na klepetalne robote, kot je ChatGPT, ki generirajo besedilo, in orodja, kot je Midjourney, ki ustvarjajo slike, Genie stopa korak dlje. Ne ustvarja le statične vsebine, temveč žive, odzivne prostore.

Genie je model umetne inteligence, ki se je učil iz več kot 200.000 ur videoposnetkov 2D platformnih iger z interneta. Ključna razlika med tem modelom in drugimi pa je v tem, da se je Genie učil brez kakršnih koli dodatnih informacij o tem, kateri gumbi so bili pritisnjeni ali kako so se liki premikali. Samostojno je ugotovil, kateri

deli slike so »igralni«, kaj se zgodi, če se lik premakne levo, in kako gravitacija vpliva na predmete v navideznem svetu.

To pomeni, da Genie ni le generator videa. Lahko bi rekli, da je igralni pogon (angl. game engine), ki ga poganja umetna inteligenca. Ko mu podate sliko, on ne predvidi le naslednjega niza slik v videu, temveč razume logiko prostora in vam omogoči, da v ta prostor vstopite in z njim upravljate.

Google DeepMind je Genie 3 sprva predstavil avgusta lani kot raziskovalni predogled, zdaj – pet mesecev kasneje – pa z dostopnostjo prek Project Genie išče širši nabor povratnih informa-

cij uporabnikov, medtem ko pospešeno razvija še zmogljivejše svetovne modele. Konkurenca je namreč na tem področju vse večja. Fei-Fei Li je s svojim laboratorijem World Labs konec lanskega leta izdala prvi komercialni izdelek Marble, startup Runway je pred kratkim prav tako lansiral svoj svetovni model, nekdanji vodilni znanstvenik pri Meti Yann LeCun pa z zagonskim podjetjem AMI Labs prav tako cilja na razvoj tovrstnih modelov.

KAKO DELUJE GENIE?

Raziskovalci pri DeepMindu so uporabili tisto, čemur pravijo »latentni model akcije« (angl. La-

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebine

naslednje številke...

 MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si	 SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv	 TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30 info@tv-as.net, www.televizijaas.si	 GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si	 TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si
 NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07	 TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53	 INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744	 TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84	 VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vtvstudio@siol.net, www.vtvstudio.com
			 NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si	

tent Action Model). Večina modelov za generiranje videa zgolj ugiba, kakšna bo naslednja slička na podlagi prejšnjih. Genie pa gre globlje. Ko model opazuje video igro, se vpraša: »Katera nevidna akcija je povzročila to spremembo na zaslonu?« Sčasoma se je naučil prepoznati vzorce gibanja. Čeprav nikoli ni videl krmilnika ali kode igre, je razumel koncept skoka, hoje in interakcije. Ko danes uporabnik pritisne tipko na tipkovnici, Genie v realnem času generira naslednjo sličico sveta, ki ustreza tej specifični akciji.

Njegova sposobnost ustvarjanja iz ene same slike je osupljiva. Lahko mu pokažete fotografijo realnega sveta, umetniško sliko ali celo otroško risbo. Genie bo to vizualno informacijo pretvoril v igralno okolje z dosledno fiziko. Če je na risbi prepad, bo model razumel, da lik ne sme hoditi po zraku. Če je tam ovira, se bo lik vanjo zaletel. Žal nimamo dostopa do novega UI orodja, smo pa vseeno prišli do informacij, kako se to novo UI orodje sploh uporablja.

Najprej uporabnik zapiše besedni opis želenega okolja in lika (oziroma naloži svojo izhodiščno sliko) v ustrezna polja znotraj spletne aplikacije. To je lahko denimo »gost tropski pragozd z antičnimi ruševinami, junak je raziskovalec, ki hodi po visečem mostu«. Google AI nato s pomočjo modela Nano Banana Pro iz opisa najprej ustvari predogledno sliko sveta. Uporabnik lahko to sliko še dodatno izpopolni (doda ali odstrani elemente, spremeni določeno podrobnost, da bolje ustreza viziji sveta, ki si ga želi). Hkrati lahko izbere perspektivo pogleda (prvoosebni ali tretjeosebni način).

Ko je osnutek zadovoljiv, uporabnik klikne Ustvari in Project Genie v nekaj trenutkih generira celoten interaktivni prizor ter uporabnika postavi v ta svet. Na zaslonu se prikaže okolje skupaj z osnovnimi kontrolami. Gibanje poteka s standardnimi tipkami (W, A, S, D za premik, preslednica za skok/dvig, smerne puščice za obračanje pogleda), podobno kot v računalniških igrah. Ključna posebnost Genieja je, da svet ni vnaprej v celoti izrisan, temveč se dinamično gradi sproti. To pomeni, da ko se lik premika, UI sproti ustvarja nove dele pokrajine, dogodke in objekte pred igralcem.

Svet je trenutno upodobljen v ločljivosti 720p pri 24 sličicah na sekundo.

Vsak svet oziroma generirana izkušnja je časov-

no omejena na 60 sekund. Po preteku ene minute se seansa zaključi, kar je pričakovano, saj gre za intenzivno računsko nalogo. Po koncu ima uporabnik več možnosti: lahko shrani videoposnetek svojega raziskovanja, zadevo ponovi ali pa ustvari povsem nov svet z novim opisom. Poleg ustvarjanja iz nič lahko uporabniki preizkusijo tudi že pripravljene svetove ali svetove drugih. Project Genie namreč omogoča mešanje svetov. V galeriji je na voljo izbor primerov svetov, ki jih je mogoče naložiti in nato preoblikovati po svoje.

Čeprav je impresivno gledati, kako UI ustvarja svetove iz nič, smo že omenili nekaj omejitev. Poleg slabše ločljivosti in časovne omejitve uporabniki pravijo še, da je interakcija lika in sveta okoli njega zelo osnovna. Tudi odzivnost je slabša, kot smo je vajeni pri današnjih igrah. Skratka, zelo zanimivo orodje, vendar so v njem opazni simptomi razvijalne faze.

Google poudarja, da Project Genie razvija v skladu z načeli odgovornega razvoja. Prepovedana je zloraba. Vgrajeni so varnostni filtri, da uporabniki ne bi generirali škodljivih, nezakonitih ali neprimernih vsebin.

ZAKAJ JE TO POMEMBNO ZA PRIHODNOST UMETNE INTELIGENCE?

Se mogoče sprašujete, ali res potrebujemo še eno UI orodje, še posebej za ustvarjanje video iger. Odgovor je, da Genie ni le orodje za igre. Nekateri strokovnjaki so prepričani, da so t. i. svetovni modeli zelo pomembni, če želimo doseči splošno umetno inteligenco (AGI).

Da bi UI resnično razumela človeški svet, se ne more le učiti iz besedil. Razumeti mora vzrok in posledico. Če UI ve, da bo kozarec padel na tla in se razbil, če ga potisnemo z mize, je to oblika inteligence, ki presega zgolj zlaganje besed v stavke. Modeli, kot je Genie, učijo umetno inteligenco fizike, prostorske orientacije in logike delovanja v realnem svetu.

To ima ogromne posledice za robotiko. Namesto da bi robote učili hoditi v dragih in nevarnih realnih okoljih, jih lahko učimo v neskončnih, z UI generiranih simulacijah, ki so vizualno in fizikalno identične realnosti. Če se robot nauči navigirati v tisočih različnih Genie svetovih, bo veliko bolje pripravljen na vstop v vašo kuhinjo.

KMALU TUDI PRI NAS?

Google za zdaj skrbno nadzoruje širjenje novega orodja. Dostop dobivajo le najbolj zagreti uporabniki z Ultra naročninami v ZDA, medtem ko lahko ostali le občudujejo posnetke in čakajo na širšo dostopnost. Podjetje pravi, da namerava postopoma omogočiti dostop več uporabnikom in na več območjih, a šele takrat, ko bo tehnologija bolj zrela.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIO, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu prisluhnite tedenskim oddajam, ki jih za vas pripravljamo v uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELEN VAL 93.1 MHz 96.2 MHz 97.0 MHz www.radiozelenvall.com	RADIO I KRKA 106.6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox Petek 14.00 in Ponedeljek 19.00 99.5 MHz 106.8 MHz 107.5 MHz www.univox.si	RADIO I ALFA Četrtek ob 9.10 in Ponedeljek ob 15.30 103.2 MHz 107.8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio Četrtek ob 14.50 in Sobota ob 7.10 107 MHz 102.6 MHz www.mojradio.com	RADIO I KRANJ 97.3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN Četrtek ob 18.00 99.5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO I NOVA Torok ob 20.10 in Sobota ob 17.10 106.9 MHz www.radionova.si
RADIO I ODMEV Sobota ob 12.15 in Ponedeljek ob 16.30 90.9 MHz 97.2 MHz 99.5 MHz 103.7 MHz www.radio-cerklje.si	RADIO I ŠTAJERSKI VAL Torok ob 12.30 93.7 MHz 87.6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS Torok ob 13.20 in Torok ob 16.30 89.7 MHz radiogeoss.si	RADIO I Velenje Sreča 17.45 107.8 MHz www.radio-velenje.com
RADIO I OGNJIŠČE Četrtek ob 19.15 104.5 MHz 105.9 MHz 107.3 MHz radio.ognisce.si	RADIO I SORA Ponedeljek 17.10 89.8 MHz 91.1 MHz 96.3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR Četrtek 19.30 91.1 MHz 107.1 MHz www.radiotr.si	RADIO I 94 Četrtek ob 21.30 96.2 MHz 97.8 MHz 104.1 MHz 102.6 MHz 100.2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI Vsak dan ob 11.00, 16.00 in 23.30 www.radiotomi.si	RADIO I SRAKA 94.6 MHz www.radiosraka.com

					AVTOR: BOTY	DIONIZOV SPREMLJE- VALEC	ORA	INTER- NETNA POVEZAVA	GLAVNO MESTO BANGLA- DEŠA	SREDSTVO ZA NARKOZO	KARTAŠKA IGRA
1					NEKDAJ VOJAK						
2					AMERIŠKA PEVKA GRANDE						
3					NAFTO- NOSILKA						
4					BLAGA- NISKI IZTRZEK						
5					100						
DRUŽINSKI ZABAVNIK	OSTAVKA, DEMISIJA	NOVA VERZIJA STAREJŠEGA FILMA	PRIPADNIK JUDOVSKKE SEKTE ESENOV	BISTVO KONEC ŽIVLJENJA				TOLERANT- NOST	ONE KUNTNER SREDNJE- AZIJSKO LJUDSTVO		
ELEKTRIN BRAT V GRSKI MITOLOGIJI					UMRLI AM. TENISAČ (ARTHUR)						BLOKADA PRI KARATEJU
JUŽNOAFR. ŠKOF. NOBELOVEC ZA MIR 1984					NJAŠKO JEZERO						
PRAVEC, KURZ					NAŠ UMRLI PESNIK (URBAN)						
MAGIČNI IN MISTIČNI SPISI TANTRIZMA					REDKOST						
OSKAR KOGOJ											
PEHTRA- NOVA POTICA											
DRUŽINSKI ZABAVNIK	ZADNJA NOGA PRI ŽIVALI	FR. SKLAD. (FRANCIS) PRISTANIŠKI COLN									
MODRO BARVILO ZA PORCELAN											
BANJA											
AMERIŠKI FILMSKI REŽISER HOWARD											
NAŠA UMRLA HUMANI- TARKA											
ZLATO JABOLKO											

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije
in naročila

**Bogat denarni
nagradni sklad:**
3.500 €
Prva nagrada:
1.500 €

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, 27. 2. 2026.
poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom
razdelili privlačne nagrade:

**3x Bluetooth slušalke
SBOX EB-TWS99**

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke
(oštevilčeni kvadrati) s svojimi podatki (ime in
priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski
naslov narocnine@stromboli.si. Rešitev brez kontaktnih
podatkov ne bomo upoštevali pri žrebu.

USB ključ Apacer AH350 128 GB 3.1 prejemajo:

- Mario Brumen, Zagorje ob Savi
- Erik Robnik, Ljubno ob Savinji
- Gašper Levačič, Dob

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 24/XXX: POGON

**KOLEDAR
DOGODKOV**

SMALTA: modro barvilo za porcelan, **ASHE:** am. tenisač, **NJASA:** Njaško jezero, **VEIL:** fr. političarka, **SUR:** luka v Omanu

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A,
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj,
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec,
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Narocnine:

tel.: 01 / 620 88 00,
narocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej, tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152, matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj, tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301, boštjan.strukelj@stromboli.si

Ana Kopitar, tel.: 01 / 620 88 09,
ana.kopitar@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebren
Blaž Uloga, Jana Breznik, Jan Sladič,
Matej Komprej, Boštjan Štrukelj,
Niko Bajec in Tanja Pirnat

Fotografije: Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Pirnat s.p., dtp@stromboli.si

<http://www.racunalniske-novice.com>

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglosov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izda-
jatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s pri-
voljenjem izdajatelja. Poštnina za naročnike plačana
pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice
je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za
kulturo RS, pod zaporedno številko 661.

Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si.
Izid revije je finančno podprla Javna agencija za razis-
kovalno dejavnost Republike Slovenije.

E - B O R

EKO SKLAD

Do -30% s
subvencijo.

Uživajte v svežem
in zdravem zraku
vsak dan.

REKUPERATORJI

POLNILNICE

Energija,
ki vas
pelje
naprej.

 e-bor.eu 064 259 729

SLOVENSKI STOL, KI OSVAJA JUŽNO KOREJO

Gibljev sedež se samodejno prilagaja telesu ter spodbuja naravno aktivacijo hrbtnih in trebušnih mišic. S tem se razbremeni hrbtenica in posledično zmanjšajo negativni učinki dolgotrajnega nepravilnega sedenja.

← **Preizkusite brezplačno.**